

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO ISTARSKE ŽUPANIJE
ISTITUTO DI SANITÀ PUBBLICA DELLA REGIONE ISTRIANA
Služba za zdravstvenu ekologiju
Odjel za zaštitu i unapređenje okoliša

**GODIŠNJI IZVJEŠTAJ
O PRAĆENJU KVALITETE ZRAKA
NA PODRUČJU ISTARSKE ŽUPANIJE
ZA 2018. GODINU**

Pula, travanj 2019.

Naslov: Godišnji izvještaj o praćenju kvalitete zraka na području Istarske županije za 2018. godinu

Izvršitelj: Zavod za javno zdravstvo Istarske županije
Istituto di sanità pubblica della Regione Istriana
Služba za zdravstvenu ekologiju
Odjel za zaštitu i unapređenje okoliša
Laboratorij za ispitivanje kvalitete zraka
Vladimira Nazora 23, 52100 Pula

Naručitelj: Istarska županija - Regione Istriana
Flanatička 29, 52100 Pula (Pola)

Dokument: Ugovor 04/01-138/1-18 od 22. veljače 2018.

Izradio voditelj Laboratorija:

Željko Stipić, dipl.ing.

Voditelj Odjela

Nina Jozanović, dipl. ing.

Voditelj Službe

Aleksandar Stojanović, dr.med.
spec.epidemiolog

SADRŽAJ

1. UVOD.....	3
2. KVALITETA PODATAKA.....	4
3. MJERNI SUSTAV.....	6
3.1. Mjerne postaje.....	6
3.2. Mjerna oprema i metode mjerena.....	7
3.2.1. Postaje s ručnim posluživanjem.....	7
3.2.2. Postaje s automatskim kontinuiranim mjeranjem.....	8
3.3. Obrada i validacija podataka.....	10
3.4. Funkcionalnost mjerena.....	11
3.4.1. Tehnička ispravnost mjerne opreme.....	11
3.4.2. Pregled funkcionalnosti mjerena.....	11
4. REZULTATI.....	12
4.1. Koncentracije sumporova dioksida (SO ₂) i dima.....	12
4.1.1. Grad Pula - Pola.....	12
4.1.2. Koromačno.....	14
4.2. Koncentracije dušikova dioksida (NO ₂).....	15
4.2.1. Grad Pula - Pola.....	15
4.3. Koncentracije ukupne taložne tvari (UTT).....	16
4.3.1. Grad Pula - Pola.....	16
4.3.2. Koromačno, Most Raša.....	17
4.4. Koncentracija sumporova dioksida na automatskim mjernim postajama.....	20
4.5. Koncentracija dušikova dioksida na automatskim mjernim postajama.....	21
4.6. Koncentracija lebdećih čestica PM10 na automatskim mjernim postajama.....	22
4.7. Koncentracija ozona na automatskim mjernim postajama.....	23
4.8. Koncentracija ugljikova monoksida na automatskim mjernim postajama.....	24
4.9. Koncentracija sumporovodika na automatskim mjernim postajama.....	25
4.10. Koncentracija lebdećih čestice PM2,5 na automatskim mjernim postajama.....	26
4.11. Mjerenja posebne namjene.....	26
4.11.1. Kamenolom Plovanijskih Špilja.....	27
4.11.2. Kamenolom Vranja.....	28
4.11.3. Kamenolom Šumber.....	30
5. KATEGORIZACIJA ZRAKA.....	31
5.1. Kategorizacija područja na osnovi razina sumporova dioksida u zraku.....	32
5.2. Kategorizacija područja na osnovi razina dušikova dioksida u zraku.....	35
5.3. Kategorizacija područja na osnovi razina koncentracija ozona.....	36
5.4. Kategorizacija područja na osnovi razina koncentracija lebdećih čestica.....	38
5.5. Kategorizacija područja na osnovi razina koncentracija ukupne taložne tvari.....	39
5.5.1. Kategorizacija područja na osnovi razina koncentracija metala u ukupnoj taložnoj tvari na područjima mreža Grada Pule, Grada Umaga i Općine Raša.....	41
5.6. Kategorizacija područja na osnovi razina koncentracija ukupne taložne tvari mjerena posebne namjene.....	41
5.7. Kategorizacija područja.....	44

---

6. ZAKLJUČAK.....	45
PRILOG.....	48
POPIS SLIKA.....	48
POPIS TABLICA.....	49
PREKORAČENJE GRANIČNIH VRIJEDNOSTI.....	51
Podaci o mrežama i podaci o postajama.....	55

1. UVOD

U skladu sa Zakonu o zaštiti zraka (NN 130/11; NN 47/14; NN 61/17) i Pravilnikom o praćenju kvalitete zraka (NN 79/17), a na osnovi ugovora 04/01-138/1-18 od 22. veljače 2018. godine, sklopljenog između Istarske županije i Zavoda, obavljeno je praćenje kvalitete zraka na području Istarske županije. Obrada uzoraka i analiza podataka odrđena je u skladu sa Uredbom o razinama onečišćujućih tvari u zraku (NN 117/12) i Pravilnikom o uzajamnoj razmjeni informacija i izvješćivanju o kvaliteti zraka i obvezama za provedbu Odluke Komisije 2011/850/EU (NN 3/16).

Odjel za zaštitu i unapređenje okoliša Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije organizirano prati kvalitetu zraka preko lokalnih mreža koju čine:

- mjerna mreža Grada Pule,
- mjerna mreža Grada Umaga¹,
- mjerna mreža Općine Raša,
- mjerna mreža TE Plomin,
- mjerna mreža Rockwool Adriatic²,
- mjerna mreža Grada Buje¹,
- mjerna mreža Općine Nedešćina¹,
- mjerna mreža Općine Lupoglav¹,
- državna mreža za trajno praćenje kvalitete zraka - AP Višnjan³.

Sukladno navedenoj regulativi izrađeno je ovo godišnje izvješće.

Mjerni podaci praćenih onečišćujućih tvari analizirani za mjerno razdoblje od 01. siječnja 2018. godine do 31. prosinca 2018. godine, mjereni na mjernim mjestima definiranim programima za svaku pojedinu mjernu mrežu.

U izvještaj su uvršteni validirani podaci koje su uz svoje izvještaje dostavili ovlašteni Laboratoriji koji mijere na području Istarske županije kako slijedi:

- ¹ - Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije,
- ² - Ekonerg - Ispitni laboratorij,
- ³ - Državni hidrometeorološki zavod.

U nastavku izvještaja indeksima će biti naznačene tablice i podaci koji su dostavili navedeni ovlašteni laboratorijsi.

2. KVALITETA PODATAKA

Zakonom o zaštiti zraka (NN 130/11; NN 47/14; NN 61/17) i Pravilnikom o praćenju kvalitete zraka (NN 79/17) definirani su opći i posebni zahtjevi kako bi se postigla ciljana kvaliteta podataka za kvalificiranu procjenu kvalitete zraka, definirani su kriteriji provjere valjanosti mjerjenih podataka, kao i metode mjerjenja za određivanje koncentracija onečišćujućih tvari u zraku.

Tablica 1. Osnovni zahtjevi za kvalitetom podataka

Parametar	Analit	Sumporov dioksid, dušikovi oksidi i ugljikov monoksid	Lebdeće čestice (PM ₁₀ /PM _{2,5})	Prizemni ozon i s njim povezani NO i NO ₂	Ukupno taloženje (UTT)
Mjerna nesigurnost		15 %	25 %	15 %	70 %
Minimalni obuhvat podataka		90 %	90 %	90 % tijekom ljeta 75 % tijekom zime	90 %
Minimalna vremenska pokrivenost		-	-	-	-

Za provjeru valjanosti prilikom prikupljanja podataka i izračunavanja statističkih parametara u odnosu na granične vrijednosti s obzirom na zaštitu zdravlja ljudi, zahtjeva se minimalno 75 % obuhvata podataka, što ne dovodi u pitanje mjerila iz Tablice 1.

Ovi se zahtjevi odnose na mjerjenja na stalnim mjernim mjestima (gradsko pozadinsko, prometno i industrijsko mjerne mjesto) dok se za indikativna mjerjenja (mjerjenja koja se izvode manje redovito, ali koja ispunjavaju ostale ciljeve za kvalitetu podataka) može raditi sa manjom vremenskom pokrivenošću (14 %, ravnomjerno raspoređeno tijekom godine).

Kako bi se osigurala zadana kvaliteta i zadovoljili normativni zahtjevi za praćenje pojedinog parametra definirane su osnovne radnje na različitim vremenskim skalama:

- dnevna provjera instrumenta sa zero i span plinom (razmak između dvije provjere 25 sati)
- provjera stanja instrumenta i podataka mjerjenja
- obilazak i održavanje mjerne opreme na terenu najmanje svaka dva tjedna
- godišnji servis i umjeravanje instrumenata
- izvanredni servisi koji uključuju umjeravanje u slučaju kvara i značajnijih popravaka
- tjedna validacija podataka za pripremu mjesecnih i godišnjih izvješća
- održavanje definirano uputama za rad sa mernom opremom, propisano od strane proizvođača.

Automatska postaja redovno se obilazi jednom tjedno, a najmanje svaka dva tjedna. U slučaju kada se kod provjere podataka i provjere rada na centralnoj jedinici za prikupljanje podataka primjeti kvar ili nepravilnost kod prijenosa ili mjerjenja, organizira se izvanredni obilazak postaje radi pravovremenog otkrivanja i uklanjanja kvara i nepravilnosti. Obilazak i radnje provedene na postaji, kao i sva zapožanja koja mogu doprinjeti interpretaciji i validaciji mjerjenih podataka, upisuju se u standardne obrasce. Opisi pojedinih radnji definirani su radnim uputama za održavanje instrumenata, kao i internim radnim uputama za rad na terenu i laboratoriju.

Prema Uredbi o razinama onečišćujućih tvari u zraku (NN 117/12) i Zakonu o zaštiti zraka (NN 130/11; NN 47/14; NN 61/17) praćene tvari se definiraju kao:

- *onečišćujuća tvar*: svaka tvar prisutna u okolnom zraku koja može imati štetan učinak na ljudsko zdravlje i/ili okoliš u cijelosti,
- *granična vrijednost (GV)*: razina onečišćenosti koju treba postići u zadanom razdoblju,

ispod koje, na temelju znanstvenih spoznaja, ne postoji ili je najmanji mogući rizik od štetnih učinaka na ljudsko zdravlje i/ili okoliš u cjelini i jednom kada je postignuta ne smije se prekoračiti,

- *kvaliteta zraka*: svojstvo zraka kojim se iskazuje značajnost u njemu postojećih razina onečišćenosti,

- *metoda mjerenja*: smislen niz postupaka, opisanih prema rodu, koji se upotrebljavaju za provođenje mjerenja,

- *mreža*: skup dvije ili više postaja za praćenje kvalitete zraka,

- *onečišćeni zrak*: zrak čija je kvaliteta takva da može narušiti zdravlje, kvalitetu življjenja i/ili štetno utjecati na bilo koju sastavnicu okoliša,

- *postaja*: nepokretni ili mobilni objekt opremljen za prikupljanje, obradu i prijenos mjernih/uzorkovanih rezultata te opažanje pojava značajnih za praćenje kvalitete zraka,

- *PM10*: frakcija lebdećih čestica koja prolazi kroz ulaz sakupljača propisano normom HRN EN 12341 s 50%-tnom učinkovitošću odstranjivanja čestica aerodinamičkog promjera $10\text{ }\mu\text{m}$,

- *razina onečišćenosti*: koncentracija onečišćujuće tvari u zraku ili njeno položenje na površine u određenom vremenu,

- *ukupna taložna tvar (UTT)*: ukupna masa onečišćujućih tvari koja se prenosi iz zraka na površine (tlo, vegetacija, voda, građevine i drugo) po površini kroz određeno razdoblje,

- *AOT40 parametar*: izražen u $\mu\text{g}/\text{m}^3\text{h}$, koji označava zbroj razlike između jednosatnih koncentracija prizemnog ozona viših od $80\text{ }\mu\text{g}/\text{m}^3$ ($=40$ dijelova na milijardu) i $80\text{ }\mu\text{g}/\text{m}^3$ tijekom određenog razdoblja (od 1.svibnja do 31. srpnja svake godine za zaštitu vegetacije, i od 1. travnja do 30. rujna za zaštitu šuma), uzimajući u obzir samo jednosatne vrijednosti izmjerene svaki dan između 8:00 i 20:00 po srednjoeuropskom vremenu.

Tablica 2. Referentne metode mjerenja

Onečišćujuća tvar	Princip mjerene/ analitičke metode	Metoda mjerenja
SO ₂	UV fluorescencija	HRN EN 14212:2012
NO/NO ₂	Kemiluminiscencija	HRN EN 14211:2012
CO	IR spektroskopija	HRN EN 14626:2012
O ₃	UV apsorpcija	HRN EN 14625:2012
H ₂ S	UV fluorescencija uz prethodno uklanjanje SO _x i konverziju H ₂ S u SO ₂	sukladno HRN EN 14212:2012
PM10	Gravimetrijski	HRN EN 12341:2014
UTT	Ukupno taloženje	VDI 4320 Part 1:2010. VDI 4320 Part 2:2012. – Ukupno taloženje
Cd, Ni, Pb	GF-AAS ili ICP-MS	HRN EN 15841:2010 – Određivanje kadmija, olova i nikla u taložnoj tvari (EN 15841:2009)

3. MJERNI SUSTAV

3.1. Mjerne postaje

Na području Istarske županije kvaliteta zraka prati se na mjernim postajama postavljenim sukladno zahtjevu korisnika, pojedinim programima monitoringa, izvidu na terenu, kao i informacijama o prijašnjim mjerjenjima na promatranom području, a izabrane lokacije i opseg mjerjenja prilagođene su postojećoj regulativi, specifičnom obilježju prostora i procjenjeni utjecaja emisija.

Obilježja pojedinih mjernih postaja opisana su u poglavljima sa rezultatima mjerjenja, a meta podaci o mjernoj mreži, postajama, kao i kartografski prikaz lokacija nalaze se u Prilogu.

Na području Istarske županije, programi mjerjenja i mjerne postaje podjeljene su u tri tipa:

- postaje s ručnim posluživanjem uređaja, prati se kvaliteta zraka u naseljima, mjerne postaje sa dugogodišnjim nizovima podataka

Tablica 3. Popis naselja, broj mjernih postaja i njihovog tipa - postaje s ručnim posluživanjem

Naselje	Broj postaja	Sumporov dioksid	Dim	Ukupno taloženje	Dušikov dioksid
Pula	2	2	2	1	2
Most Raša	1	-	-	1	-
Koromačno	1	1	1	1	-
Umag	1	-	-	1	-
Buje	2	-	-	2	-
Vranja	2	-	-	2	-
Šumber	2	-	-	2	-

- automatske mjerne postaje - na području Istarske županije kvaliteta zraka pratila se na automatskim mjernim postajama koje su postavljene na osnovi programa monitoringa vezanog za potencijalne zagađivače. Sustav mjerjenja kvalitete zraka TE Plomin sastoji se od četiri imisijske stanice, te jedne meteorološke stanice na lokaciji Štrmac.

U cilju praćenja kvalitete zraka u okolini tvornice cementa u Koromačnu postavljena je jedna automatska merna stanica u Brovinju.

U cilju praćenja kvalitete zraka u okolini tvornice kamene vune Rockwool postavljene su dvije automatske mjerne stanice.

U cilju praćenja kvalitete zraka na području Grada Umaga postavljena je jedna automatska merna stanica u Umagu.

Kao pozadinska stanica za praćenje odabralih parametara kvalitete zraka, a u sklopu Državne mreže za praćenje kvalitete zraka postavljena je jedna automatska merna stanica na području Općine Višnjan.

Uzimajući u obzir postojeću zakonsku regulativu, obilježja prostora, emisiju i procijenu utjecaja na okoliš na imisijskim stanicama prate se slijedeći pokazatelji:

Tablica 4. Mjerna mjesta i pokazatelji praćenja onečišćenja zraka

	SO ₂	NO ₂ /NO _x	PM10/ PM2,5	O ₃	CO	H ₂ S	Metereološki pokazatelji
Ripenda	☒	☒	☒	☒	-	-	☒
Sv.Katarina	☒	☒	-	☒	-	-	☒
Plomin grad	☒	☒	-	-	-	-	☒
Klavar	-	-	☒	-	-	-	☒
Koromačno - Brovinje	☒	-	☒				
Fizela - Pula	-	☒	-	☒	-	-	-
Zajci	☒	-	☒	-	☒	☒	☒
Čambarelići	☒	-	☒	-	-	☒	☒
Umag	☒	-	-	-	-	-	-
Višnjan	-	-	☒	☒	-	-	☒

- mjerne postaje za praćenje kvalitete zraka posebne namjene - su mjerne postaje na kojima se prati samo ukupno taloženje (UTT) i postavljene su na područjima na kojima se mogu očekivati povišene razine UTT s obzirom na specifične industrijske aktivnosti - kamenolomi, asfaltne baze i slično.

3.2. Mjerna oprema i metode mjerena

3.2.1. Postaje s ručnim posluživanjem

Na imisijskim stanicama za praćenje kvalitete zraka "klasičnog tipa" uzorci zraka se sakupljaju jednostavnim uređajima koji se poslužuju ručno, jedanput dnevno.

Sumporov dioksid se određuje acidimetrijskom metodom - standardni britanski postupak za rutinsko određivanje SO₂ u atmosferi naselja (Selected Methods of Measuring Air Pollutants, WHO Offset Publication No 24, WHO Geneva 1976.). Princip metode se temelji na apsorpciji sumporovog dioksida iz zraka prolaskom kroz apsorpcionu otopinu i određivanju otopljenog SO₂ u otopini standardnom metodom.

Masena koncentracija dima u zraku određuje se reflektometrijskom metodom BS 1749; 1969 (ISO 4219; 1979), mjeranjem zacrnjenja na prepariranom filter papiru koji se ujedno koristi za filtriranje uzorka zraka prije ulaska u apsorpcionu otopinu. Princip metode je fotometrijsko mjerjenje redukcije reflektirane svjetlosti od filter papira zbog istaloženog uzorka dima i preračunavanje rezultata u masenu koncentraciju služeći se internacionalnom baždarnom krivuljom. Crni dim su crne, vrlo sitne čestice, koje se dugo, odnosno više sati zadržavaju u zraku. Nastale su nepotpunim sagorjevanjem. Ubrajaju se u opća onečišćenja zraka u naseljenim mjestima. Uzorci dima sakupljaju se iz malih volumena zraka.

Dušikov dioksid se određuje spektrofotometrijskom metodom, a uzorci se pripremaju apsorpcijom dušikova dioksida iz zraka propuštanjem ,mjerenoj volumenu zraka kroz otopinu trietanolamina (Handbook of Air Pollution Analysis R.Perry and R.Young Eds, Chapman and Hall, London 1977. str. 268-270).

Uzorci zraka se sakupljaju jednostavnim uređajem za male protoke koji se poslužuje ručno jedan puta dnevno, a smješten je u zatvorenu prostoru. Sastoji se od ulaza zraka (ljevak okrenut prema dolje) spojenog putem teflonskih cijevi s držačem za filter papir, ispiralicom s apsorpcionom otopinom, mjeračem volumnog protoka (plinomjerom) i crpkom.

Za mjerjenje kvalitete zraka kod praćenja ukupne taložne tvari koriste se sakupljači po

Bergerhoffu. Ovaj tip sakupljača (*bulk collector*) trajno je izložen taloženju u vremenu mjerena a sastoji se od otvorene posude, smještene na nosaču izdignutom od površine zemljišta. Sakupljač se izlaže u trajanju od 30 ± 2 dana (vrijeme uzorkovanja) i uzorak se u pravilu obrađuje (analizira) unutar 14 dana od vremena uzorkovanja.

Ukupna taložna tvar u pojedinom uzorku, udio netopivog i topivog, određuje se gravimetrijski, dok se sadržaj metala u ukupnoj taložnoj tvari određuje atomskom apsorpcijskom spektrometrijom nakon razaranja uzorka u klorovodičnoj kiselini u skladu sa propisanim uputama i primjenjujući principe dobre laboratorijske prakse.

Tablica 5. Metode ispitivanja ukupne taložne tvari te metala u ukupnoj taložnoj tvari

Parametar	Analitička metoda
Sumporov dioksid	Selected Methods of Measuring Air Pollutants, WHOOffset Publication No 24, WHO Geneva 1976.
Dim	reflektometrija, BS 1749; 1969 (ISO 4219; 1979)
Ukupna taložna tvar	VDI 4320 Part 2:2012.
udio netopive tvari	gravimetrija
udio topive tvari	gravimetrija
pH	potenciometrijski; HRN ISO 10523:09
kloridi (Cl^-)	titrimetrija; HRN ISO 9297:98
sulfati (SO_4^{2-})	spektrofotometrija; St.Meth. 4500-SO4 E.:05
nitrati (NO_3^-)	spektrofotometrija; St.Meth. 4500-NO3 B.:05
kalcij (Ca^{++})	titrimetrija; HRN ISO 6058:01
kadmij (Cd)	AAS – grafitna; HRN EN ISO 15586:08
nikal (Ni)	AAS – grafitna; HRN EN ISO 15586:08
olovo (Pb)	AAS – grafitna; HRN EN ISO 15586:08

3.2.2. Postaje s automatskim kontinuiranim mjeranjem

Stanice za kontinuirano mjerjenje kvalitete zraka kontejnerskog su tipa. Unutar kontejnera smještena je oprema za analizu, prikupljanje i slanje podataka u centralnu jedinicu. Svaka stanica ima ugrađen sustav grijanja i hlađenja za održavanje izotermičkih uvjeta, sustav za alarmiranje i sustav za spriječavanje požara.

Oprema za mjerjenje sastoji se od sustava za uzorkovanje (standardna sonda) na koji su spojeni pojedini analizatori. Mjerni principi za mjerjenje plinova odgovaraju metodama definiranim Pravilnikom o praćenju kvalitete zraka (NN 3/13), (Prilog 7., A. Referentne metode mjerena za određivanje koncentracija SO_2 , NO_2 , CO , H_2S i O_3). Za metodu mjerena čestica (PM_{10}) potrebno je ispitivanje ekvivalencije prema referentnoj metodi.

Meteorološki parametri mjere se kombiniranim senzorima za određivanje smjera i brzine vjetra odnosno temperature i relativne vlažnosti, te senzora za insolaciju sunčevog zračenja.

Opremu za mjerjenje možemo podjeliti u dva sustava:

- sustav za praćenje mogućeg utjecaja TE Plomin na kvalitetu zraka

Stanice za mjerjenje kvalitete zraka kontejnerskog su tipa. Unutar kontejnera smještena je oprema za analizu, prikupljanje i slanje podataka u centralnu jedinicu. Svaka stanica ima ugrađen sustav grijanja i hlađenja za održavanje izotermičkih uvjeta, sustav za alarmiranje i sustav za

spriječavanje požara.

U 2015. godini, referentni laboratorij (Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada Zagreb) završio je studiju određivanja ekvivalencije instrumenata za mjerjenje lebdećih čestica (PM_{10}) na mjernim postajama AP Klavar i AP Ripenda Verbanci.

Sustav za prikupljanje podataka sa mjerne opreme (*datalogger*), je airQlog, Austrijske tvrtke MLU-Monitoring für Leben und Umwelt Ges.m.b.H. i recordum® Messtechnik GmbH MLU, koji uključuje kombinirane jedinice za prikupljanje podataka i provjeru instrumenata na zero i span plin, prijenos i pregled podataka preko internet preglednika, kao i prikupljanje podataka u centralnoj jedinici u Zavodu. Sirove podatke prikuplja i HEP – Proizvodnja d.o.o., programskim paketom EnviMan ComVisioner, Opsis AB, Švedska, te ih sukladno Pravilniku o praćenju kvalitete zraka (NN 3/13) i Pravilniku o uzajamnoj razmjeni informacija i izvješćivanju o kvaliteti zraka (NN 57/13) prenosi u informacijski sustav kvalitete zraka za koji je nadležna Agencija za zaštitu okoliša. Komunikacija između stanica za mjerjenje kvalitete zraka i centralne jedinice uspostavljena je preko internetske veze.

Oprema za mjerjenje sastoji se od sustava za uzorkovanje (standardna sonda) na koji su spojeni pojedini analizatori. Mjerni principi za mjerjenje plinova odgovaraju metodama definiranim Pravilnikom o praćenju kvalitete zraka (NN 3/13), (Prilog 7., A. Referentne metode mjerjenja za određivanje koncentracija SO_2 , NO_2 , i O_3). Za metodu mjerjenja čestica (PM_{10}) obavljen je postupak ispitivanja ekvivalencije prema referentnoj metodi i u obradu su uključeni korigirani podaci.

Analizatori plinova proizvedeni su i ugrađeni 2014. godine od strane proizvođača Thermo Fisher Scientific, Inc., SAD. Analizator sumporovog dioksida (SO_2) je Thermo Model 43*i* koji radi na principu UV fluorescencije - mjerenu emisije svjetlosti pobuđenih molekula SO_2 pomoću ultraljubičastog zračenja pri vraćanju u osnovno stanje; ozon (O_3) se mjeri na osnovi smanjenja intenziteta ultraljubičastog zračenja analizatorom Thermo Model 49*i*; dok se dušikovi oksidi ($NO/NO_2/NO_x$) mjeri analizatorom Thermo Model 42*i* koji radi na principu kemiluminiscencije - mjeri se emitirano zračenje proporcionalno broju pobuđenih molekula dušikovih oksida. Za mjerjenje koncentracija čestica (PM_{10}) koristi se analizator TEOM 1400a, Rupprecht & Pataschnik, SAD, koji radi na principu oscilirajuće mikrovage (TEOM tehnologija).

- sustav za praćenje mogućeg utjecaja tvornice cementa Holcim, suastav za praćenje kvalitete zraka na području mjerne postaje Fižela - Pula, te tvornice kamene vune Rockwool na kvalitetu zraka:

Analizatori plinova proizvođača HORIBA. Analizator sumporovog dioksida (SO_2) je APSA-370 koji radi na principu UV fluorescencije - mjerenu emisije svjetlosti pobuđenih molekula SO_2 pomoću ultraljubičastog zračenja pri vraćanju u osnovno stanje; ozon (O_3) mjeri se na osnovi smanjenja intenziteta ultraljubičastog zračenja analizatorom APOA-370; dok se dušikovi oksidi ($NO/NO_2/NO_x$) mjeri analizatorom APNA-370 koji radi na principu kemiluminiscencije - mjeri se emitirano zračenje proporcionalno broju pobuđenih molekula dušikovih oksida. Za mjerjenje ugljikova monoksida (CO) koristi se analizator APMA-370 a princip mjerjenja je IR spektroskopija. Mjerjenje sumporovodika (H_2S) provodi se analizatorom APSA-370 CU, koji mjeri na principu UV fluorescencija uz prethodno uklanjanje SO_x i konverziju H_2S u SO_2 .

Za mjerjenje koncentracija čestica (PM_{10}) koristi se analizator VAREWA, DURAG, (Rockwoll), te EBERLINE FH 62 I-R (Holcim), koji rade na principu apsorpcije β -zračenja. U 2016. godini, referentni laboratorij (Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada Zagreb) završio je studiju određivanja ekvivalencije instrumenata za mjerjenje lebdećih čestica (PM_{10}) na mjernoj postaji Koromačno - Brovinje.

3.3. Obrada i validacija podataka

Na centralnoj jedinici u Zavodu, programskim paketom se prikupljaju podaci sa automatskih postaja. Podaci se prikupljaju kontinuirano (automatska veza sa postajom svakih sat vremena) kako bi se u realnom vremenu osigurao uvid u stanje kvalitete zraka na mernom mjestu, te omogućio uvid u stanje instrumenata. Prikupljeni podaci se automatski pohranjuju u bazu podataka. Provjera podataka u bazi i rada instrumenta obavlja se dnevno, a minimalno svaka tri dana. Program omogućuje i direktno modemsko spajanje na stanicu u slučaju potrebe.

U slučaju pojavljivanja statusa o greški (Error Status) ili problema u ostvarivanju veze, organizira se izvanredni obilazak automatske postaje radi otklanjanja uzroka greške.

Sirovi (nevalidirani) podaci trajno se čuvaju u originalnoj bazi kako bi omogućili naknadnu provjeru stanja i postupaka obrade i validacije podataka. Za rezervnu (backup) kopiju izmjerениh (nevalidiranih) podataka postoji i zapis u bazi AZO-a.

Izmjereni podaci prikupljeni na računalu podliježu provjeri prije obrade kako bi se "oslobodili" od pogrešnih podataka. Provjera uključuje kritičko i iskustveno sagledavanje svih mernih, servisnih i statusnih podataka sa postaje (definirani postotak obuhvata podataka, provjera zero i span vrijednosti, statusne informacije o radu instrumenata). U postupak ocjene izmjerениh podataka, kao i pravilno tumačenje značenja njihovih razina moraju se uključiti i zapisi sa terenskih obilazaka, kao i informacije o incidentnim situacijama (požar, i sl.) prikupljenim iz raznih izvora, a svakako treba uključiti i informacije o meteoreološkim uvjetima u promatranom razdoblju mjerjenja. Validirani podaci se objedinjavaju u datotekama u *xls* tabličnom formatu i koriste za daljnju statističku obradu. Tjedno se sirovi podaci konvertiraju u *xls* format i validiraju. Sirovi podaci dio su tablica za statističku obradu, originalni se čuvaju kao rezervne kopije.

Validacija podataka je kritičko i logičko ocjenjivanje svakog pojedinog podatka i odlučivanje o njegovom potvrđivanju kao vjerodostojnom rezultatu mjerjenja kvalitete zraka. Krajnji rezultat validacije podataka je skup mernih rezultata povezanih sa vremenskom odrednicom koji uz zadalu točnost omogućuju donošenje ocjene o kvaliteti zraka na promatranom području u praćenom vremenskom periodu. Skup mernih rezultata se sastoji od nedostajućih i validiranih podataka.

Nedostajući podaci nastaju kao rezultat nemerenja u pojedinim periodima i kao rezultat odbacivanja izmjerene vrijednosti zbog sljedećih razloga:

- obuhvat podataka je manji od zadano broja za vrijeme usrednjavanja (<75% za satnu vrijednost)
- podatak o statusu rada instrumenta ukazuje na nestandardno mjerjenje i izmjerena vrijednost nije rezultat stanja u zraku već je posljedica rada instrumenta (održavanje instrumenta ili provjera span plina...)
- podatak o greški instrumenta ukazuje na utjecaj mjerne opreme na izmjereni rezultat (kvar na pumpi ukazuje da nije prosisan uzorak kroz instrument...)
- podaci o odazivu na zero ili span plin ukazuju na sistemsku grešku i potrebu popravka i/ili umjeravanja instrumenta
- nemogućnost mjerjenja ili pohrane podataka zbog kvara opreme, nestanka električne energije i slično.

Validirani podaci su izmjereni rezultati koji uključuju i korigirane podatke.

3.4. Funkcionalnost mjerena

3.4.1. Tehnička ispravnost mjerne opreme

Godišnje umjeravanje na instrumentima za praćenje plinovitih tvari prema zahtjevima propisanih normi za ovo područje rada, obavljeno je u svibnju 2018. godine od strane akreditiranog umjernog laboratorija EKONERG d.o.o. Orginalni certifikati o umjeravanju sa dokazima mjerne sljedivosti do SI jedinica nalaze se u dokumentaciji postaja koju posjeduje vlasnik, HEP – Proizvodnja d.o.o..

Na mjerne postaji Koromačno - Brovinje, kao i na mjernim postajama Zajci i Čambarelići, te Fižela - Pula, redovni godišnji servis mjerne opreme i redovno godišnje umjeravanje na instrumentima za praćenje plinovitih tvari prema zahtjevima propisanih normi za ovo područje rada, obavljeno je tijekom 2018. godine u umjernom laboratoriju tvrtke Ekonerg d.o.o., prema godišnjem planu.

Tijekom redovnih i izvanrednih obilazaka postaja, na svakom se instrumentu obavi provjera statusa pojedinih parametara prema specifikaciji proizvođača. Zapis o stanju opreme nalaze se u arhivi Laboratorija.

3.4.2. Pregled funkcionalnosti mjerena

Glavna mjera funkcionalnosti mjerne mreže i mjerena kvalitete zraka je zadovoljavanje ciljane kvalitete podataka prema zahtjevima Pravilnika o praćenju kvalitete zraka (NN 79/17), što prvenstveno znači zadovoljavajući obuhvat podataka u mjernom razdoblju kako bi se prema Uredbi o razinama onečišćujućih tvari u zraku (NN 117/12) donjela mjerodavna ocjena kvalitete zraka na promatranom području.

Tablica 6. Obuhvat podataka na mjernim mrežama za srednje satne vrijednosti

POSTAJA	OBUHVAT PODATAKA (%)					
	PM ₁₀ /PM _{2,5}	NO ₂ /NO _x	SO ₂	O ₃	CO	H ₂ S
RIPENDA VERBANCI	68,5	87,7	85,2	81,4	-	-
PLOMIN GRAD	-	63,4	95,4	-	-	-
KLAVAR	61,3	-	-	-	-	-
SV. KATARINA	-	76,7	94,3	93,4	-	-
KOROMAČNO - BROVINJE	75,3	87,7	88,7	86,2	87,5	-
FIŽELA - PULA	-	97,4	-	95,8	-	-
ZAJCI	92,7	-	96,8	-	94,3	95,8
ČAMBARELIĆI	93,6	-	91,0	-	-	86,8
UMAG	-	-	73,0	-	-	-
VIŠNJAN	89,2	-	-	95,5	-	-

Tablica 7. Obuhvat podataka na mjernim mrežama za 24 satne srednje vrijednosti

POSTAJA	OBUHVAT PODATAKA (%)					
	PM ₁₀	NO ₂ /NO _X	SO ₂	O ₃ max 8h	CO max 8h	H ₂ S
RIPENDA VERBANCI	67,7	93,1	89,8	78,9	-	-
PLOMIN GRAD	-	64,7	98,4	-	-	-
KLAVAR	58,4	-	-	-	-	-
SV. KATARINA	-	80,3	99,2	98,1	-	-
KOROMAČNO - BROVINJE	80	87,7	89,0	84,7	85,8	-
FIŽELA - PULA	-	97,1	-	97,8	-	-
ZAJCI	91,5	-	95,8	-	93	94,7
ČAMBARELIĆI	93,7	-	89,1	-	-	85,2
UMAG	-	-	73,0	-	-	-
VIŠNJAN	89,9	-	-	94,5	-	-

Na pojedinim mjernim postajama pokrivenost podacima nije zadovoljavajuća, što je vidljivo iz izvještaja o validiranim podacima, pa je kategorizaciju kvalitete zraka na tim postajama indikativna i samo zbog dužeg perioda praćenja na istim postajama se može uzeti kao valjana.

4. REZULTATI

4.1. Koncentracije sumporova dioksida (SO₂) i dima

Sumporov dioksid je prisutan u atmosferi svih naselja te može predstavljati osnovni pokazatelj stupnja onečišćenja zraka pomoću kojeg se može usporediti kakvoću zraka na raznim područjima. Na mjernim postajama prate se dnevne (vrijeme usrednjavanja 24 sata) koncentracije sumporovog dioksida i dima i služe za usporedbu sa graničnim koncentracijama za ocjenu kvalitete zraka. Kako koncentracije dima nisu obuhvaćenje Uredbom (NN 117/12), rezultati praćenja se mogu koristiti samo za usporedbu sa dugogodišnjim nizom podataka (od 1992. godine) i ocjenu nastalih promjena.

4.1.1. Grad Pula - Pola

Mjerne postaje

Lokacije mjernih postaja prikazane su u Prilogu, a smještene su na pozicije koje pokrivaju prometni dio Grada Pule. Postaje po području spadaju u gradske pozadinske postaje, smještene unutar trajno izgrađenog područja, i prate zagađenja koje su rezultat sveukupnih djelatnosti na promatranom području te utjecaj prometa.

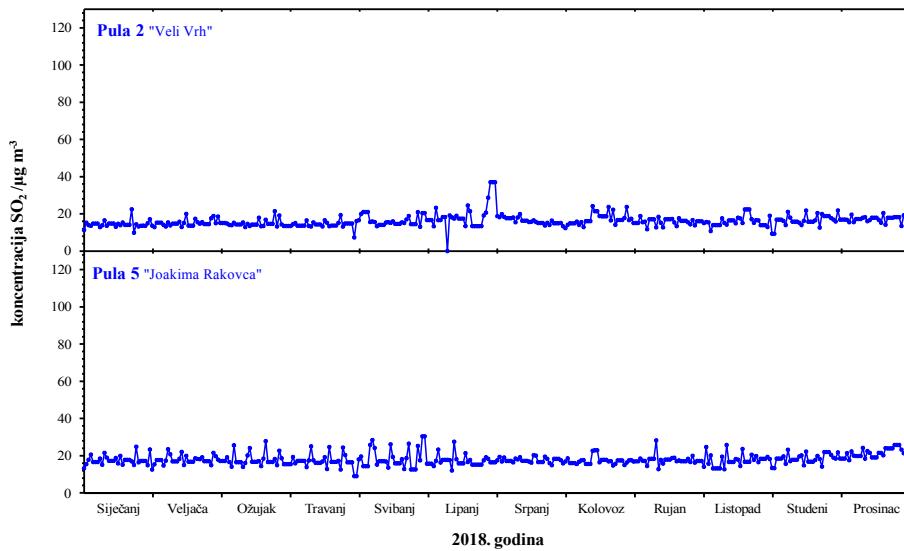
U tablici 8. prikazani su rezultati mjerjenja u 2018. godini, statistički obradjeni sukladno zakonskoj regulativi.

Tablica 8. Statistička obrada izmjerениh količina sumporova dioksida i dima u 2018. godini na području Grada Pule

PARAMETAR	Veli Vrh		Ulica J. Rakovca	
	SO ₂	DIM	SO ₂	DIM
	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³	µg/m ³
N podataka	365	365	365	365
Minimalna vrijednost	0,0	0,0	9,0	2,6
Srednja vrijednost	16,2	5,2	18,0	6,1
Medijan	15,5	4,6	17,2	5,0
Percentil 98	23,6	10,6	26,4	12,2
Maksimalna vrijednost	37,0	12,8	30,4	15,3
Obuhvat podataka (%)	100,0	100,0	100,0	100,0

Izmjerene srednje i maksimalne 24-satne koncentracije nisu odstupale od prijašnjih godina. Na svim mјernim postajama najviša 24-satna koncentracija nije prelazila graničnu vrijednost GV ($125 \mu\text{g}/\text{m}^3$) za vrijeme usrednjavanja od 24 sata. Srednje godišnje koncentracije sumporovog dioksida kretale su se u rasponu od $16,2$ do $18,0 \mu\text{g}/\text{m}^3$, što u potpunosti prati razine mјerene priješnjih godina.

Srednje godišnje koncentracije dima kretale su se u rasponu od $5,2$ do $6,1 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Slika 1. Kretanje srednjih dnevnih koncentracija sumporova dioksida na području Grada Pule u 2018. godini

4.1.2. Koromačno

Mjerna postaja - Koromačno (KO 01)

Lokacija mjernog mjesto je smještena u blizini prometnice i centra naselja Koromačno. Postaja po području spada u gradsku pozadinsku lokaciju, smještenu unutar trajno izgrađenog područja, i prati zagađenje koje je rezultat sveukupnih djelatnosti na promatranom području uključujući mogući utjecaj tvornice cementa udaljene oko 200 metara u smjeru jugoistoka.

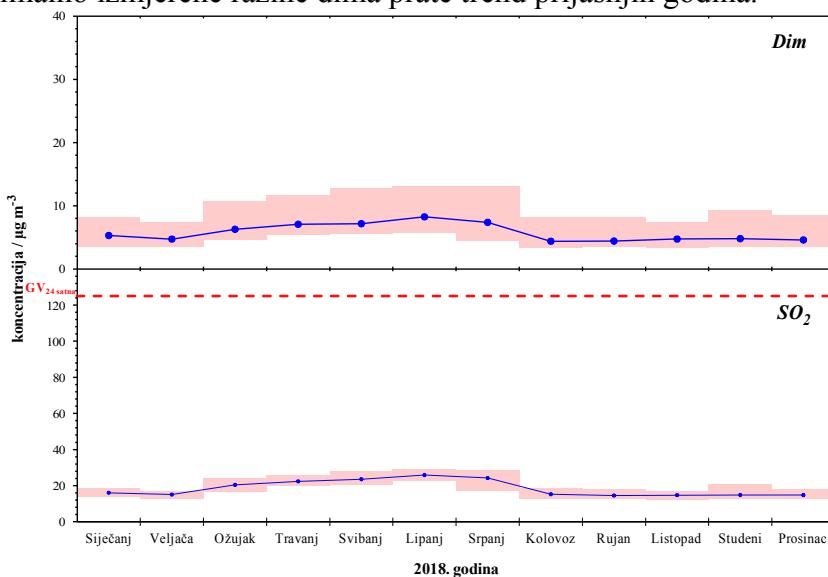
Prikaz lokacija nalazi se u Prilogu.

Tablica 9. Statistička obrada izmjerena količina sumporova dioksida i dima u 2018. godini na području Općine Raša

PARAMETAR	Koromačno	
	SO ₂	DIM
	µg/m ³	µg/m ³
N podataka	365	365
Minimalna vrijednost	12,3	3,3
Srednja vrijednost	18,5	5,8
Medijan	16,7	5,4
Percentil 98	28,2	12,7
Maksimalna vrijednost	29,0	13,2
Obuhvat podataka (%)	100	100

Najviša srednja dnevna koncentracija sumporova dioksida izmjerena na mjernom mjestu u Koromačnom iznosila je $29,0 \text{ } \mu\text{g}/\text{m}^3$, što je niže od granične vrijednosti za 24-satnu srednju vrijednost ($125 \text{ } \mu\text{g}/\text{m}^3$). Srednja godišnja koncentracija iznosila je $18,5 \text{ } \mu\text{g}/\text{m}^3$ što je razina a mjerena prijašnjih godina.

Maksimalno izmjerene razine dima prate trend prijašnjih godina.

Slika 2. Kretanje srednjih dnevnih koncentracija sumporova dioksida i dima na području Općine Raša u 2018. godini

4.2. Koncentracije dušikova dioksida (NO_2)

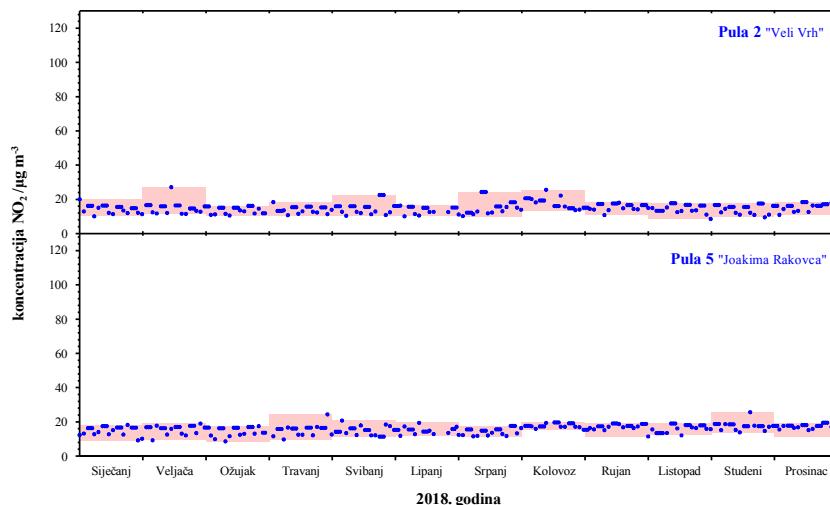
4.2.1. Grad Pula - Pola

Na području Grada Pule prate se koncentracije dušikova dioksida na dvije mjerne postaje, tri puta tjedno. Sveukupni podaci prikazani su u tablici 10 i na slici 3.

Tablica 10. Statistička obrada izmjerениh količina dušikova dioksida u 2018. godini na području Grada Pule

PARAMETAR	Veli Vrh	Ulica J. Rakovca
	NO_2	NO_2
	$\mu\text{g}/\text{m}^3$	$\mu\text{g}/\text{m}^3$
N podataka	255	255
Minimalna vrijednost	8,5	8,6
Srednja vrijednost	15,2	16,0
Medijan	15,4	16,5
Percentil 98	22,5	19,6
Maksimalna vrijednost	27,1	25,6
Obuhvat podataka (%)	69,9	69,9

Najviša izmjerena srednja dnevna koncentracija iznosila je $27,1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i izmjerena je na postaji Veli Vrh. U odnosu na prijašnje godine izmjerene razine dušikova dioksida na nivou srednje godišnje koncentracije nisu značajno promjenjene, kao ni maksimalne izmjerene u 2018. godini. Srednje godišnje koncentracije ne prelaze propisane granične vrijednosti (GV $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$).

Slika 3. Kretanje srednjih dnevnih koncentracija dušikova dioksida na području Grada Pule u 2018. godini

4.3. Koncentracije ukupne taložne tvari (UTT)

4.3.1. Grad Pula - Pola

Na području Grada Pule u 2018. godini ukupna taložna tvar se pratila na mjernoj postaji Fižela AP (PU 14). Postaja po području spada u gradsku pozadinsku postaju, smještena unutar trajno izgrađenog područja, i prati zagađenja koje su rezultat sveukupnih djelatnosti na promatranom području.

Statistički podaci o ukupnoj taložnoj tvari prikazani su u tablici 11.

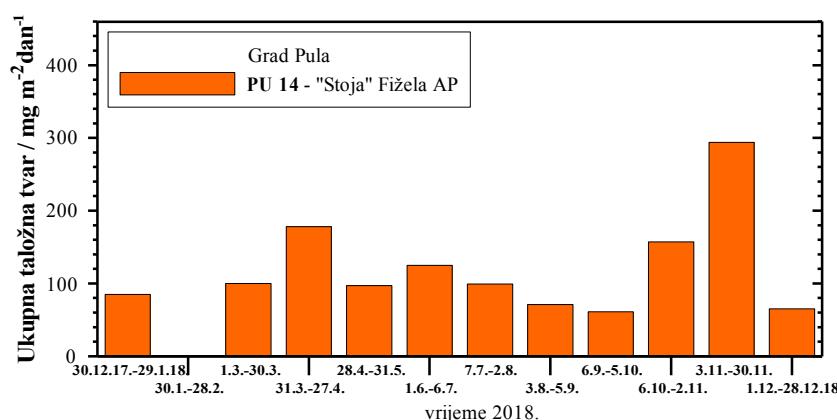
Tablica 11. Statistička obrada izmjerena količina UTT u 2018. godini na mjernoj postaji Fižela A.P., PU 14.

PARAMETAR	UTT	pH	Cl	SO ₄	NO ₃	kalcij	netopivo	topivo
	mg/m ² dan		mg/m ² dan	mg/m ² dan	mg/m ² dan	mg/m ² dan	%	%
N podataka	11	11	11	11	11	11	11	11
Minimalna vrijednost	61,0	7,4	3,6	8,9	4,0	6,5	9,6	53,5
Srednja vrijednost	121,1	7,7	12,9	11,3	5,6	8,3	26,9	73,2
Medijan	99,0	7,7	9,0	10,5	5,0	8,4	24,9	75,9
Percentil 98	270,8	8,0	31,5	15,7	9,3	10,9	46,3	90,4
Maksimalna vrijednost	294,0	8,0	33,7	16,4	9,7	11,0	46,5	90,5
Obuhvat podataka (%)	91,7	91,7	91,7	91,7	91,7	91,7	91,7	91,7

Najviša izmjerena mjesecna količina ukupne taložne tvari izmjerena je u studenom i iznosila je 294,0 mg/m²dan, što je niže nego 2017. godine.

Srednja godišnja vrijednost ukupne taložne tvari iznosila je 121,1 mg/m²dan. Razina ukupne taložne tvari izmjerene u 2018. godini prate razine izmjerene prijašnjih godina.

Tijekom 2018. godine granična vrijednost (GV 350 mg/m²dan) za vrijeme usrednjavanja od godine dana nije prekoračena ni u jednom mjesecu.

Slika 4. Kretanje mjesecnih količina ukupnih taložnih tvari za razdoblje u 2018. godini

Na mjernoj postaji Fižela A.P., (PU 14) u ukupnoj taložnoj tvari pratio se sadržaj metala (olova, kadmija i nikla). Sadržaj praćenih metala prikazan je u tablici 12.

Tablica 12. Statistička obrada izmjerениh količina metala u UTT na mjernoj postaji Fižela A.P., PU 14

PARAMETAR	Olovo (Pb)	Nikal (Ni)	Kadmij (Cd)
	µg/m ² dan	µg/m ² dan	µg/m ² dan
N podataka	11	11	11
Minimalna vrijednost	0,122	1,071	0,025
Srednja vrijednost	4,101	5,828	0,056
Medijan	3,668	4,983	0,051
Percentil 98	13,005	14,459	0,142
Maksimalna vrijednost	14,932	15,483	0,158
Obuhvat podataka (%)	91,7	100,0	100,0

U 2018. godini razine praćenih metala nisu značajno odstupale od razina izmjerениh prijašnjih godina. Izmjerene vrijednosti nisu prelazile razinu granične vrijednosti propisanu za pojedini metal.

4.3.2. Koromačno, Most Raša

Lokacije mjernih postaja za praćenje ukupne taložne tvari na području Općine Raša smještene su u blizini postaja za praćenje sumporova dioksida i po tipu odgovaraju lokacijama kojima se u naseljenom mjestu prati utjecaj sveukupnih djelatnosti na promatranom području uključujući mogući utjecaj obližnje industrije (tvornice cementa u Koromačnom, i tvornice vapna u Mostu Raša), kao i utjecaj lokalnog prometa.

Rezultati praćenja ukupne taložne tvari prikazani su tablicama 13. i 14.

Tablica 13. Statistička obrada izmjerениh količina UTT u 2018. godini na mjernoj postaji Koromačno, KO 01

PARAMETAR	UTT	pH	Cl	SO ₄	NO ₃	kalcij	netopivo	topivo
	mg/m ² dan		mg/m ² dan	mg/m ² dan	mg/m ² dan	mg/m ² dan	%	%
N podataka	11	11	11	11	11	11	11	11
Minimalna vrijednost	57,0	7,4	3,2	8,3	3,5	10,0	9,8	30,3
Srednja vrijednost	124,1	7,7	14,2	13,1	5,2	14,7	29,7	70,4
Medijan	90,0	7,7	12,3	13,0	4,9	15,7	23,4	76,3
Percentil 98	276,2	8,3	34,5	17,9	8,0	18,2	66,7	89,4
Maksimalna vrijednost	302,0	8,4	37,6	18,3	8,4	18,5	69,5	89,7
Obuhvat podataka (%)	91,7	91,7	91,7	91,7	91,7	91,7	91,7	91,7

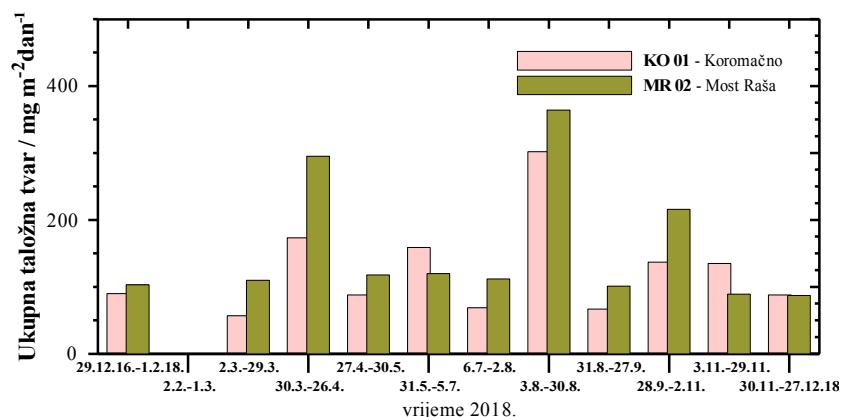
Tablica 14. Statistička obrada izmjerениh količina UTT u 2018. godini na mjernoj postaji Most Raša, MR 02

PARAMETAR	UTT	pH	Cl	SO ₄	NO ₃	kalcij	netopivo	topivo
	mg/m ² dan		mg/m ² dan	mg/m ² dan	mg/m ² dan	mg/m ² dan	%	%
N podataka	11	11	11	11	11	11	11	11
Minimalna vrijednost	87,0	7,1	2,7	7,4	3,6	8,5	20,9	24,0
Srednja vrijednost	155,9	7,6	10,2	13,9	8,7	12,0	41,2	58,8
Medijan	112,0	7,6	8,0	12,7	6,2	10,6	37,3	62,8
Percentil 98	350,2	8,0	35,4	27,1	23,5	22,8	72,5	78,8
Maksimalna vrijednost	364,0	8,0	40,5	29,7	26,4	24,6	76,2	79,0
Obuhvat podataka (%)	91,7	91,7	91,7	91,7	91,7	91,7	91,7	91,7

Na mjernoj postaji u Koromačnu srednja godišnja količina ukupne taložne tvari iznosila je 124,1 mg/m² dan što je na razini koncentracija prijašnjih godina. Količina izmjerene ukupne taložne tvari kretala se u rasponu od 57,0 mg/m² dan do 302,0 mg/m² dan, što je neznatno niže u odnosu na 2017. godinu.

Na mjernoj postaji Most Raša izmjerena mjesecna ukupna taložna tvar kretala se u rasponu od 87,0 mg/m² dan do 364,0 mg/m² dan. Srednja godišnja ukupna taložna tvar iznosila je 155,9 mg/m² dan. U kolovozu je srednja mjesecna vrijednost prešla 350 mg/m² dan, dok ta granica na mjernoj postaji Koromačno nije pređena u 2018. godini.

Na mjernim postajama Koromačno i Most Raša srednja godišnja vrijednost za UTT nije prelazila graničnu vrijednost (350 mg/m² dan) za vrijeme usrednjavanja od godine dana.

Slika 5. Kretanje mjesecnih količina ukupnih taložnih tvari u 2018. godini

Sadržaj metala u ukupnoj taložnoj tvari (olovo, nikal i kadmij)

Rezultati analize sadržaja metala (olovo, nikal, kadmij) u ukupnoj taložnoj tvari na mjernim postajama statistički su obrađeni sukladno zakonskoj regulativi a rezultati mjerena prikazani su tablicama 15. i 16.

Tablica 15. Statistička obrada izmjerениh količina metala u UTT na mjernoj postaji Koromačno, KO 01

PARAMETAR	Olovo (Pb)	Nikal (Ni)	Kadmij (Cd)
	µg/m ² dan	µg/m ² dan	µg/m ² dan
N podataka	11	11	11
Minimalna vrijednost	0,059	0,464	0,025
Srednja vrijednost	1,627	3,648	0,054
Medijan	1,279	3,023	0,025
Percentil 98	4,379	7,244	0,112
Maksimalna vrijednost	4,723	7,393	0,119
Obuhvat podataka (%)	91,7	91,7	91,7

Tablica 16. Statistička obrada izmjerениh količina metala u UTT na mjernoj postaji Most Raša, MR 01

PARAMETAR	Olovo (Pb)	Nikal (Ni)	Kadmij (Cd)
	µg/m ² dan	µg/m ² dan	µg/m ² dan
N podataka	11	11	11
Minimalna vrijednost	0,597	1,280	0,025
Srednja vrijednost	2,276	3,333	0,037
Medijan	1,915	2,627	0,025
Percentil 98	8,200	8,281	0,092
Maksimalna vrijednost	9,419	9,134	0,100
Obuhvat podataka (%)	91,7	91,7	91,7

Niske izmjerene razine količina olova, nikla i kadmija u ukupnoj taložnoj tvari ne odstupaju od vrijednosti izmjerениh prijašnjih godina.

4.4. Koncentracija sumporova dioksida na automatskim mjernim postajama

Na području Istarske županije koncentracija sumporova dioksida u 2018. godini praćena je na šest mjernih postaja obuhvaćenih mjernim mrežama TE Plomin, Rockwool - Pićan i Koromačno.

Tablica 17. Statistička obrada srednjih satnih koncentracija sumporova dioksida u 2018. godini

PARAMETAR	PLOMIN GRAD	RIPENDA VERBANCI	SV. KATARINA	KOROMAČNO BROVINJE	ČAMBARELIĆ ²	ZAJCI ²	UMAG ¹
	SO ₂ (µg/m ³)						
N podataka	8059	7163	7958	7001	7514	8342	6395
Minimalna vrijednost	1,03	0,67	0,93	0,67	0,9	-0,1	-0,01
Srednja vrijednost	5,16	6,27	4,28	4,81	6,9	5,1	2,1
Medijan	4,01	5,44	3,80	4,59	5,4	4,3	1,6
Percentil 98	15,81	16,34	11,08	11,69	41,3	27,6	7,7
Maksimalna vrijednost	205,86	56,40	189,47	56,81	114,4	63,4	29,7

Tablica 18. Statistička obrada srednjih 24 satnih koncentracija sumporova dioksida u 2018. godini

PARAMETAR	PLOMIN GRAD	RIPENDA VERBANCI	SV. KATARINA	KOROMAČNO BROVINJE	ČAMBARELIĆ ²	ZAJCI ²	UMAG ¹
	SO ₂ (µg/m ³)						
N podataka	344	313	347	305	306	343	-
Minimalna vrijednost	2,01	0,92	1,41	1,19	1,7	0,3	-
Srednja vrijednost	5,17	6,22	4,28	4,80	6,9	5,0	-
Medijan	4,64	5,97	3,97	4,69	6,2	4,8	-
Percentil 98	12,87	12,23	8,57	10,02	16,0	10,7	-
Maksimalna vrijednost	18,10	16,82	19,49	26,94	20,0	14,6	-
Srednja vrijednost za zimsko razdoblje	5,36	6,23	4,39	5,14	-	-	-

1- Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko goranske županije

2- Ekonerg - Ispitni laboratorij

Srednje satne koncentracije sumporova dioksida u 2018. godini istog su reda veličine u odnosu na prijašnje godine na svim postajama. Maksimalne izmjerene satne koncentracije u 2018. godini prate izmjerene vrijednosti prijašnjih godina za satno vrijeme usrednjavanja (350 µg/m³).

Srednje 24 satne koncentracije sumporova dioksida u 2018. godini prate razine mjerene prijašnjih godina. Maksimalne izmjerene 24 satne koncentracije na svim postajama i u 2018. godini ne prelaze graničnu vrijednost (125 µg/m³).

4.5. Koncentracija dušikova dioksida na automatskim mjernim postajama

Na području Istarske županije koncentracija dušikova dioksida u 2018. godini praćena je na pet mjernih postaja obuhvaćenih mernim mrežama TE Plomin, Pula i Koromačno.

Tablica 19. Statistička obrada srednjih satnih koncentracija dušikova dioksida u 2018. godini

PARAMETAR	PLOMIN GRAD	RIPENDA VERBANCI	SV. KATARINA	KOROMAČNO BROVINJE	FIŽELA PULA
	NO ₂ (µg/m ³)				
N podataka	5255	7385	6421	7139	7959
Minimalna vrijednost	0,48	0,48	0,48	0,48	0,48
Srednja vrijednost	5,57	5,17	3,72	1,55	13,60
Medijan	4,72	4,45	2,99	0,48	9,10
Percentil 98	15,08	14,04	11,38	14,53	51,74
Maksimalna vrijednost	51,52	38,87	28,10	52,71	98,13

Tablica 20. Statistička obrada srednjih 24 satnih koncentracija dušikova dioksida u 2018. godini

PARAMETAR	PLOMIN GRAD	RIPENDA VERBANCI	SV. KATARINA	KOROMAČNO BROVINJE	FIŽELA PULA
	NO ₂ (µg/m ³)				
N podataka	221	325	278	310	344
Minimalna vrijednost	1,92	2,34	0,80	0,48	0,48
Srednja vrijednost	5,50	5,16	3,71	1,55	13,60
Medijan	4,82	4,69	3,02	0,67	12,40
Percentil 98	11,59	11,89	9,37	8,08	33,51
Maksimalna vrijednost	34,94	16,95	14,16	11,82	43,17

Maksimalne satne koncentracije dušikova dioksida 2018. godini na razini su mjerene u vrijednosti u 2017. godini i ne prelaze graničnu vrijednost (200 µg/m³), kao što je prikazano u tablici 19. Na svim mernim postajama srednja godišnja izmjerena koncentracija dušikova dioksida ne prelazi graničnu vrijednost za vrijeme usrednjavanja od jedne godine. Nešto više maksimalno izmjerene satne i srednje satne koncentracije na mernoj postaji Fižela - Pula, mogu se objasniti povremenim jačim lokalnim prometa, te rada tvornice cementa u Puli u vremenskim uvjetima koji pogoduju prijenosu zračnih masa sa mesta nastajanja zagađenja prema mernoj postaji.

Maksimalne 24 satne koncentracije dušikova dioksida u 2018. ujednačene su na svim mernim postajama i ne odstupaju značajno od razina mjereneh prijašnjih godina.

4.6. Koncentracija lebdećih čestice PM₁₀ na automatskim mjernim postajama

Na području Istarske županije koncentracija lebdećih čestice PM₁₀ u 2018. godini praćena je na šest mjernih postaja obuhvaćenih mernim mrežama TE Plomin, Rockwool - Pićan, Koromačno i merna postaja državne mreže Višnjan.

Tablica 21. Statistička obrada srednjih satnih koncentracija čestica, PM₁₀ u 2018. godini

PARAMETAR	RIPENDA VERBANCI	KLAVAR	KOROMAČNO BROVINJE	ČAMBARELIĆ ²	ZAJCI ²	VIŠNJAN ⁴
	PM ₁₀ (µg/m ³)					
N podataka	5703	5372	6598	7783	8118	7815
Minimalna vrijednost	0,50	0,50	0,50	0,0	0,0	1,33
Srednja vrijednost	14,63	14,66	15,41	26,0	19,9	15,53
Medijan	13,20	11,25	12,53	24,1	19,0	13,54
Percentil 98	36,95	64,51	51,27	86,2	56,6	41,17
Maksimalna vrijednost	156,93	243,28	160,40	292,7	179,9	103,34

Tablica 22. Statistička obrada srednjih 24 satnih koncentracija čestica, PM₁₀ u 2018. godini

PARAMETAR	RIPENDA VERBANCI	KLAVAR	KOROMAČNO BROVINJE	ČAMBARELIĆ ²	ZAJCI ²	VIŠNJAN ⁴
	PM ₁₀ (µg/m ³)					
N podataka	240	213	292	325	334	328
Minimalna vrijednost	-0,05	1,66	1,49	12,8	6,5	2,67
Srednja vrijednost	15,36	13,69	15,42	26,0	20,0	15,58
Medijan	14,46	13,65	14,29	24,7	19,2	14,12
Percentil 98	31,48	25,38	34,33	46,8	39,8	38,29
Maksimalna vrijednost	52,20	31,47	70,19	80,9	61,2	51,58

2 - Ekonerg - Ispitni laboratorij

4 - Državni hidrometeorološki zavod

Srednja godišnja koncentracija lebdećih čestica na mernim postajama je na razinama izmjerenoj prijašnjih godina. Izmjerene srednje godišnje koncentracije ne prelaze graničnu vrijednost (40 µg/m³) ni na jednoj mernoj postaji te ne postoji značajna prostorna razlika u izmjerenoj vrijednostima.

Maksimalne srednje 24 satne koncentracije lebdećih čestica PM₁₀ u 2018. godini prate razine mjerene prijašnjih godina. Na mernoj postaji Klavar, nema prekoračenja granične vrijednosti (50 µg/m³). Na mernoj postaji Ripenda Verbanci, kao i na mernoj postaji Višnjan imamo jedan podatak koji prelazi zadanoj granici od 50 µg/m³. Na mernim postajama pod utjecajem Tvornice kamene vune na mernoj postaji Čambarelići u 2018. godini tri puta a na mernoj postaji Zajci jedan puta izmjerene vrijednosti prelaze zadanoj granici, dok na mernoj postaji Koromačno Brovinje jedan podatak prelazi graničnu vrijednost, no broj dana prekoračenja značajno je niži od dozvoljenog a dozvoljeno je prekoračenje 35 puta (dana) u kalendarskoj godini.

4.7. Koncentracija ozona na automatskim mjernim postajama

Na području Istarske županije koncentracija ozona u 2018. godini praćena je na pet mjernih postaja obuhvaćenih mernim mrežama TE Plomin, Pula, Koromačno i postajom državne mreže Višnjan.

Tablica 23. Statistička obrada srednjih satnih koncentracija ozona u 2018. godini

PARAMETAR	RIPENDA VERBANCI	SV. KATARINA	KOROMAČNO BROVINJE	FIŽELA PULA	VIŠNJAN ⁴
	O_3 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)				
N podataka	6833	7880	7016	7764	8370
Minimalna vrijednost	0,50	0,50	0,50	0,50	15,59
Srednja vrijednost	80,35	74,63	68,44	62,46	85,58
Medijan	79,44	72,53	66,88	56,01	85,17
Percentil 98	126,80	126,52	120,74	143,33	144,76
Maksimalna vrijednost	159,33	184,25	148,93	225,28	180,19

Tablica 24. Statistička obrada najviših dnevnih osmosatnih srednjih vrijednosti ozona u 2018. godini

PARAMETAR	RIPENDA VERBANCI	SV. KATARINA	KOROMAČNO BROVINJE	FIŽELA PULA	VIŠNJAN ⁴
	O_3 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)				
N podataka	273	343	299	337	345
Minimalna vrijednost	22,29	22,24	16,64	20,49	34,19
Srednja vrijednost	93,31	90,38	80,81	82,59	96,09
Medijan	95,82	92,68	79,24	72,13	95,96
Percentil 98	131,20	136,87	129,99	152,58	160,52
Maksimalna vrijednost	141,88	157,33	141,58	199,81	170,54

4 - Državni hidrometeorološki zavod

Usapoređujući rezultate mjerena za ozon sa prijašnjim godinama nema značajnih promjena u izmjeranim satnim koncentracijama, a srednja godišnja koncentracija odgovara razinama izmjerenim prijašnjih godina. Vrijednosti najviših dnevnih osmosatnih srednjih koncentracija u 2018. godini nisu značajno odstupale u odnosu na prošle godine (Slika 15), i nema značajnih promjena u broju dana u kojima je došlo do prekoračenja ciljne vrijednosti ($120 \mu\text{g}/\text{m}^3$) pa imamo na Sv. Katarini sa 32 dana, na Ripendi Verbanci prekoračenje bilo 34 dan, na Fiželi Pula prekoračenje je bilo 68 dana, a na postaji Višnjan, na kojoj se prate koncentracije prizemnog ozona, prekoračenje je bilo 63 dana. Kako ciljna vrijednost ne smije biti prekoračena više od 25 dana u kalendarskoj godini usrednjeno na pet godina, što za Ripendu Verbanci iznosi 42 puta, a na mernoj postaji Sv. Katarina 43 puta, do prekoračenja ciljne vrijednosti za prizemni ozon došlo je na obje mjerne postaje, Fižela Pula 71, Višnjan 74, na svim postajama je došlo do prekoračenja ciljnih vrijednosti, osim na mernoj postaji Koromačno Brovinje gdje broj dana usrednjjen na pet godina

iznosi 22 puta. Prekoračenje je bilo očekivano i odgovara trendovima i mjeranim razinama na praćenom području. Većina prekoračenja nastaje u ljetnim mjesecima što u potpunosti odgovara modelima nastajanja prizemnog ozona.

Na mjernoj postaji Koromačno Brovinje u 2018. godini izmjerene razine odgovaraju razinama iz prijašnjih godina i prate rezultate na ostalim mernim postajama na području Istarske županije (Ripenda Verbanci, Sv. Katarina i Fižela Pula). U 2018. godini granična vrijednost za dnevnu maksimalnu osmosatnu srednju vrijednost ($120 \mu\text{g}/\text{m}^3$) prekoračena je 16 puta što je manje od očekivanog s obzirom na prirodna obilježja promatranog područja, a usrednjeno na tri godine iznosi 22 puta što znači da nije prekoračena ciljna vrijednosti za prizemni ozon.

Na mjernoj postaji Fižela Pula u 2018. godini izmjerene razine odgovaraju razinama na ostalim mernim postajama na području Istarske županije i ne odstupaju od očekivanih vrijednosti. U 2018. godini granična vrijednost za dnevnu maksimalnu osmosatnu srednju vrijednost ($120 \mu\text{g}/\text{m}^3$) prekoračena je 68 puta što je očekivano s obzirom na prirodna obilježja promatranog područja, što znači da je prekoračena ciljne vrijednosti za prizemni ozon.

Na mjernoj postaji Višnjan u 2018. godini izmjerene razine odgovaraju razinama na ostalim mernim postajama na području Istarske županije i ne odstupaju od očekivanih vrijednosti. U 2018. godini granična vrijednost za dnevnu maksimalnu osmosatnu srednju vrijednost ($120 \mu\text{g}/\text{m}^3$) prekoračena je 63 puta što je očekivano s obzirom na prirodna obilježja promatranog područja, i možemo zaključiti da je prekoračena ciljne vrijednosti za prizemni ozon.

U 2018. godini nije dolazilo do prekoračenja koncentracija definiranih pragom obavješćivanja i pragom upozorenja, te nije bilo potrebno pokretati posebne mjere.

4.8. Koncentracija ugljikova monoksida na automatskim mernim postajama

Na području Istarske županije koncentracija ugljikova monoksida u 2018. godini praćena je na dvije mjerne postaje obuhvaćenih mernim mrežama Rockwool - Pičan i Koromačno.

Tablica 25. Statistička obrada srednjih satnih koncentracija ugljikova monoksida u 2018. godini

PARAMETAR	KOROMAČNO BROVINJE	ZAJCI ²
	CO (mg/m^3)	
N podataka	6897	8080
Minimalna vrijednost	0,03	-0,5
Srednja vrijednost	0,19	0,3
Medijan	0,19	0,3
Percentil 98	0,42	1,0
Maksimalna vrijednost	1,81	2,7

Tablica 26. Statistička obrada najviših dnevnih osmosatnih srednjih vrijednosti ugljikova monoksida u 2018. godini

PARAMETAR	KOROMAČNO BROVINJE	ZAJCI ²
	CO (mg/m ³)	
N podataka	293	331
Minimalna vrijednost	0,06	0,0
Srednja vrijednost	0,23	0,4
Medijan	0,24	0,3
Percentil 98	0,47	0,9
Maksimalna vrijednost	0,53	1,0

2 - Ekonerg - Ispitni laboratorij

Rezultati mjerena na postajama na kojima se pratila koncentracija ugljikova monoksida ne prelaze granične vrijednosti za najviše dnevne osmosatne srednje vrijednosti (GV=10 mg/m³). Izmjerene razine ne odstupaju od razina izmjerениh na ovom području prijašnjih godina.

4.9. Koncentracija sumporovodika na automatskim mjernim postajama

Na području Istarske županije koncentracija sumporovodika u 2018. godini praćena je na dvije mjerne postaje obuhvaćenih mjerom mrežom Rockwool - Pićan.

Tablica 27. Statistička obrada srednjih satnih koncentracija sumporovodika u 2018. godini

PARAMETAR	ČAMBARELIĆ ²	ZAJCI ²
	H ₂ S (µg/m ³)	
Minimalna vrijednost	0,0	0,2
Srednja vrijednost	1,2	1,6
Medijan	1,3	1,7
Percentil 98	1,8	2,7
Maksimalna vrijednost	2,9	4,9
Broj prekoračenja GV	0	0

Tablica 28. Statistička obrada srednjih 24 satnih koncentracija sumporovodika u 2018. godini

PARAMETAR	ČAMBARELIĆ ²	ZAJCI ²
	H ₂ S (µg/m ³)	
Minimalna vrijednost	0,7	0,4
Srednja vrijednost	1,2	1,6
Medijan	1,3	1,7
Percentil 98	1,7	2,5
Maksimalna vrijednost	1,8	2,5
Broj prekoračenja GV	0	0

2 - Ekonerg - Ispitni laboratorij

Srednje satne koncentracije sumporovodika u 2018. godini nisu prelazile granične vrijednosti koncentracija onečišćujućih tvari u zraku s obzirom na kvalitetu življjenja (dodijavanje mirisom) na mernim postajama Čambarelići i Zajci (24 puta u godini, GV=7 µg/m³).

Srednje 24 satne koncentracije sumporovodika na praćenim postajama nisu prelazile granične vrijednosti koncentracija onečišćujućih tvari u zraku s obzirom na kvalitetu življjenja (GV= 5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) i pratile su razine mjerene prijašnjih godina.

4.10. Koncentracija lebdećih čestice PM_{2,5} na automatskim mjernim postajama

Na području Istarske županije koncentracija lebdećih čestice PM_{2,5} u 2018. godini praćena je na jednoj mjernej postaji obuhvaćenoj državnom mrežom za praćenje kvalitete zraka, merna postaja Višnjan.

Tablica 29. Statistička obrada srednjih 24 satnih koncentracija čestica, PM_{2,5} u 2018. godini

PARAMETAR	VIŠNJAN ⁴
	PM _{2,5} ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
N podataka	320
Minimalna vrijednost	0,50
Srednja vrijednost	9,91
Medijan	8,83
Percentil 98	26,15
Maksimalna vrijednost	37,62

4 - Državni hidrometeorološki zavod

Izmjerena srednja godišnja koncentracija lebdećih čestica PM_{2,5} na mjernej postaji Višnjan u 2018. godini iznosi 9,91 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Izmjerena srednja godišnja koncentracija ne prelazi graničnu vrijednost (25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$), razinu za koju je bila propisana 2015. godina kao godina dostizanja.

4.11. Mjerenja posebne namjene

Na području Istarske županije u 2018. godina praćene su količine ukupne taložne tvari na više područja, a u sukladno programima praćenja kvalitete zraka pojedinih subjekata i sukladno zakonskim propisima rezultati mjerenja uključeni su u godišnje izvješće.

Mjerenja su obavljena u okolici:

- eksplotacijskog polja kamenoloma Plovanija
- eksplotacijskog polja kamenoloma Vranja
- eksplotacijskog polja kamenoloma Šumber.

4.11.1. Kamenolom Plovanija

Mjerni podaci praćenih onečišćujućih tvari analizirani za mjerno razdoblje od 06. ožujka 2018. godine do 31. prosinca 2018. godine, mjereni su na dva mjerna mjesta u okolini kamenoloma Plovanija:

- mjerno mjesto Plovanija 1 (PL 01)
- mjerno mjesto Plovanija 2 (PL 02),

Na mjernim mjestima pratila se količina ukupne taložne tvari i sadržaj metala (olova, kadmija i talija) u ukupnoj taložnoj tvari.

Rezultati mjerena i analize ukupne taložne tvari na mjernim postajama statistički su obrađeni sukladno zakonskoj regulativi a rezultati mjerena prikazani su tablici 30.

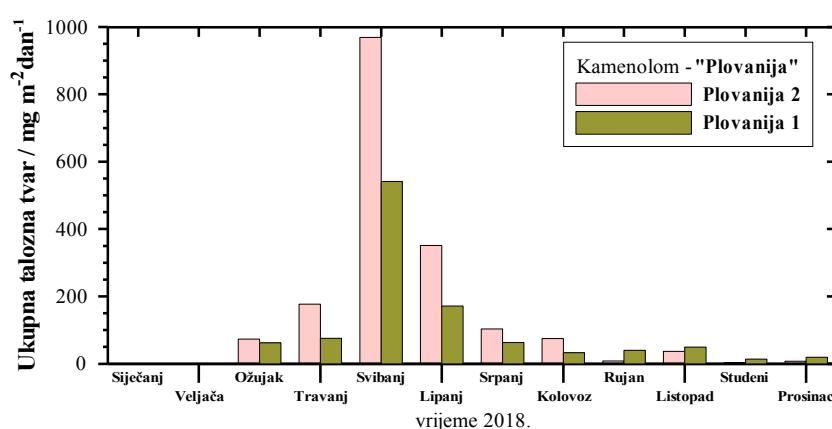
Tablica 30. Statistička obrada izmjerene količina UTT u 2018. godini na mjernim postajama kamenoloma Plovanija

PARAMETAR	PL 01 ¹	PL 02 ¹
	UTT mg/m ² dan	
N podataka	10	10
Minimalna vrijednost	3,0	14,0
Srednja vrijednost	180,3	106,9
Medijan	74,0	55,7
Percentil 98	857,8	474,9
Maksimalna vrijednost	969,0	541,5
Obuhvat podataka (%)	83,3	83,3

1- Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko goranske županije

Na mjernoj postaji PL 01, tijekom 2018. godine maksimalna izmjerena vrijednost je iznosila 969 mg/m² dan, a srednja godišnja koncentracija je na razinama mjerenim u okolini kamenoloma Plovanija prijašnjih godina (Slika 6.)

Na mjernoj postaji PL 02 u 2018. godini izmjerene koncentracije ukupne taložne tvari prate razine prijašnjih godina uz maksimalno izmjerenu u svibnju u iznosu od 541,5 mg/m² dan što je više nego prijašnjih godina.

Slika 6. Kretanje mjesecičnih količina ukupnih taložnih tvari za razdoblje u 2018. godini

Rezultati analize sadržaja metala (olova, kadmija i talija) u ukupnoj taložnoj tvari na mjernim postajama statistički su obrađeni sukladno zakonskoj regulativi a rezultati mjerena prikazani su tablici 31.

Tablica 31. Statistička obrada izmjerениh količina metala u UTT na mjernim postajama kamenoloma Plovanija

PARAMETAR	PL 01 ¹			PL 02 ¹		
	Kadmij (Cd)	Olovo (Pb)	Talij (Tl)	Kadmij (Cd)	Olovo (Pb)	Talij (Tl)
	µg/m ² dan			µg/m ² dan		
N podataka	10	10	10	10	10	10
Minimalna vrijednost	0,016	0,658	0,037	0,030	0,905	0,040
Srednja vrijednost	0,143	6,089	0,062	0,107	5,115	0,060
Medijan	0,053	1,605	0,056	0,041	2,018	0,056
Percentil 98	0,833	35,617	0,100	0,559	27,748	0,100
Maksimalna vrijednost	0,999	42,205	0,103	0,666	32,866	0,103
Obuhvat podataka (%)	83,3	83,3	83,3	83,3	83,3	83,3

1- Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko goranske županije

Izmjerene koncentracije teških metala odgovaraju izmjerenim razinama prijašnjih godina. Izmjerene koncentracije ne prelaze granične vrijednosti za pojedini metal.

4.11.2. Kamenolom Vranja

Mjerni podaci praćenih onečišćujućih tvari analizirani su za mjerno razdoblje od 01. siječnja 2018. godine do 31. prosinca 2018. godine, mjereni su na dva mjerna mjesta:

- mjerno mjesto VR01 (cesta), sjeverno u odnosu na kamenolom
- mjerno mjesto jugozapadno od kamenoloma VR02 (prema naselju).

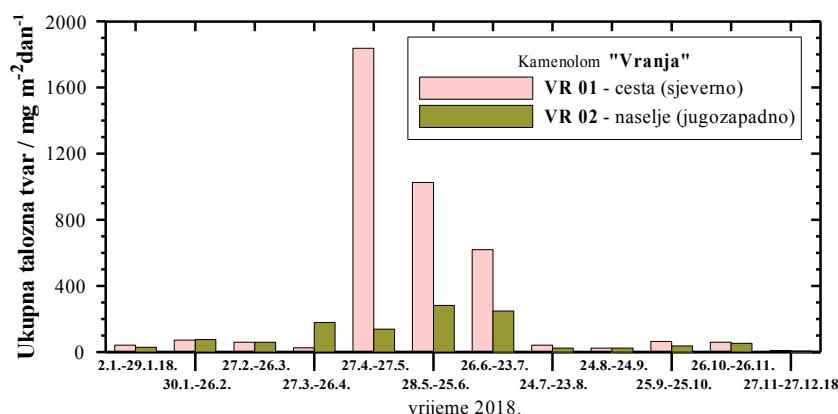
Rezultati mjerjenja i analize ukupne taložne tvari u okolini kamenoloma Vranja prikazani su u tablici 32. i slici 7.

Tablica 32. Statistička obrada izmjerениh količina UTT u 2018. godini na mjernim postajama kamenoloma Vranja

PARAMETAR	VR 01 ¹		VR 02 ¹
	UTT mg/m ² dan		
N podataka	12		12
Minimalna vrijednost	10,0		7,0
Srednja vrijednost	323,6		96,5
Medijan	59,6		56,1
Percentil 98	1658,8		274,4
Maksimalna vrijednost	1837,0		282,0
Obuhvat podataka (%)	100		100

1 - Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije

Iako su na praćenim mjernim mjestima izmjerene maksimalne vrijednosti ukupne taložne tvari prate razine mjerene prijašnjih godina, srednje izmjerene vrijednosti ne prelaze graničnu vrijednost.

Slika 7. Kretanje mjesecnih količina ukupnih taložnih tvari za razdoblje u 2018. godini

Na obje postaje u 2018. godini nastavljeno je praćenje sadržaja metala u ukupnoj taložnoj tvari (olova, nikla, kadmija i arsena):

Tablica 33. Statistička obrada izmjerениh količina metala u UTT na mjernim postajama kamenoloma Vranja

PARAMETAR	VR 01 ¹				VR 02 ¹			
	Olovo (Pb)	Nikal (Ni)	Kadmij (Cd)	Arsen (As)	Olovo (Pb)	Nikal (Ni)	Kadmij (Cd)	Arsen (As)
	µg/m ² dan				µg/m ² dan			
N podataka	12	12	12	12	12	12	12	12
Minimalna vrijednost	0,01	0,47	0,31	0,02	0,01	0,16	0,07	0,01
Srednja vrijednost	0,10	1,73	1,80	0,33	0,05	1,66	1,13	0,20
Medijan	0,10	1,55	1,73	0,28	0,04	1,23	1,14	0,22
Percentil 98	0,22	3,85	4,53	0,65	0,14	2,96	2,11	0,40
Maksimalna vrijednost	0,22	4,23	5,02	0,66	0,15	2,96	2,13	0,42
Obuhvat podataka (%)	100	100	100	100	100	100	100	100

1 - Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije

Izmjerene količine metala u ukupnoj taložnoj tvari ne odstupaju od razina mjerenih prijašnjih godina i ne prelaze granične vrijednosti.

4.11.3. Kamenolom Šumber

Mjerni podaci praćenih onečišćujućih tvari analizirani za mjerno razdoblje od 06. ožujka 2018. godine do 31. prosinca 2018. godine, mjereni su na dva mjerna mjesta:

- mjerno mjesto u neposrednoj blizini zone eksplotacije kamenoloma - ulaz (ŠU 01, sjeveroistočno od kamenoloma)

- mjerno mjesto prema naselju - Tomaši (ŠU 02, jugozapadno od kamenoloma).

Na oba mjerna mjesta pratila se količina ukupne taložne tvari.

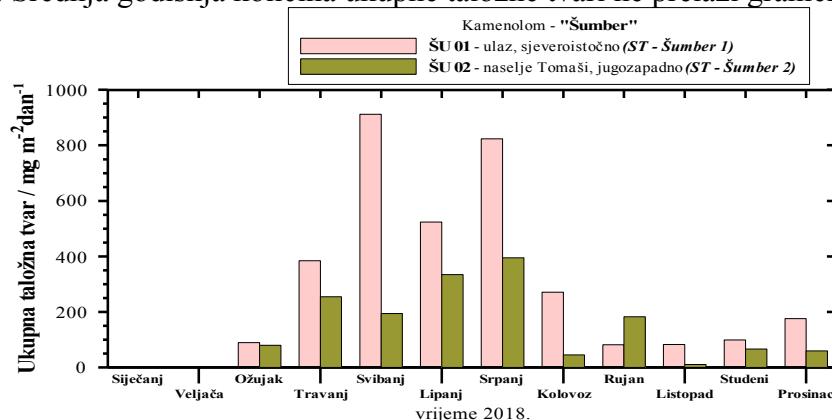
Rezultati mjerena i analize ukupne taložne tvari na mjernim postajama statistički su obrađeni sukladno zakonskoj regulativi a rezultati mjerena prikazani su tablici 34.

Tablica 34. Statistička obrada izmjerene količine UTT u 2018. godini na području kamenoloma Šumber

PARAMETAR	ŠU 01 ¹	ŠU 02 ¹
	UTT mg/m ² dan	
N podataka	10	10
Minimalna vrijednost	81,9	10,8
Srednja vrijednost	344,3	162,5
Medijan	223,5	131,6
Percentil 98	896,0	384,5
Maksimalna vrijednost	912,0	395,3
Obuhvat podataka (%)	83,3	83,3

1- Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije

Na mjernim postajama pod utjecajem eksplotacijskog polja kamenolama Šumber i srednje izmjerene količine ukupne taložne tvari tijekom 2018. godine prate razine mjerene prijašnjih godina. Srednja godišnja količina ukupne taložne tvari ne prelazi graničnu vrijednost.

Slika 8. Kretanje mjesečnih količina ukupnih taložnih tvari za razdoblje u 2018. godini

5. KATEGORIZACIJA ZRAKA

Temeljni propisi koji određuju mjere, način organiziranja i provođenja zaštite i poboljšanja kvalitete zraka su Zakon o zaštiti zraka (NN 130/11; NN 47/14; NN 61/17) i Pravilnik o praćenju kvalitete zraka (NN 79/17).

Za upravljanje kvalitetom zraka na nekom području potrebno je redovito pratiti koncentracije onečišćujućih tvari znakovite za izvore onečišćenja zraka tog područja i usporediti izmjerene vrijednosti s vrijednostima koje služe za ocjenu kvalitete zraka.

Uredba o razinama onečišćujućih tvari u zraku (NN 117/12) propisuje granične vrijednosti onečišćujućih tvari, ciljne vrijednosti i dugoročne ciljeve za prizemni ozon, a u svrhu vrednovanja značajnosti razina onečišćujućih tvari u zraku.

Zakon o zaštiti zraka (Članak 24.) prema razinama onečišćenosti s obzirom na propisane granične vrijednosti (GV), ciljne vrijednosti i dugoročne ciljeve utvrđuje slijedeće kategorije kvalitete zraka:

- prva kategorija kvalitete zraka – čist ili neznatno onečišćen zrak: nisu prekoračene granične vrijednosti (GV), ciljne vrijednosti za prizemni ozon,
- druga kategorija kvalitete zraka – onečišćen zrak: prekoračene su granične vrijednosti (GV), ciljne vrijednosti za prizemni ozon.

Granične vrijednosti (GV) su razine onečišćenosti koje treba postići u zadanim razdoblju, a ispod kojih, na temelju znanstvenih spoznaja ne postoji ili je najmanji mogući rizik štetnih učinaka na ljudsko zdravlje i/ili okoliš u cjelini, a jednom kad su postignute ne smiju se prekoračiti. Granične vrijednosti se ne može i nesmije tumačiti kao vrijednosti do kojih možemo onečišćavati zrak.

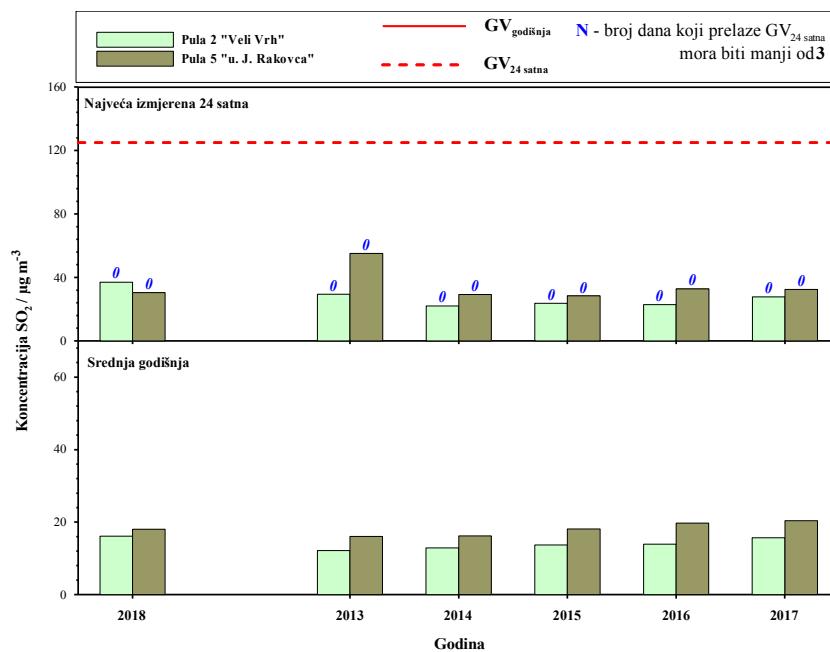
Tablica 36. Granične vrijednosti koncentracija onečišćujućih tvari u zraku obzirom na zaštitu zdravlja ljudi

Onečišćujuća tvar	Vrijeme usrednjavanja	Granična vrijednost (GV)	Napomena
SO ₂	1 sat	125 µg/m ³	GV ne smije biti prekoračena više od 24 puta tijekom kalendarske godine
	24 sata	125 µg/m ³	GV ne smije biti prekoračena više od 3 puta tijekom kalendarske godine
NO ₂	1 sat	200 µg/m ³	GV ne smije biti prekoračena više od 18 puta tijekom kalendarske godine
	kalendarska godina	40 µg/m ³	-
CO	maksimalna dnevna osmosatna srednja vrijednost	10 mg/m ³	-
PM 2,5	kalendarska godina	25 µg/m ³	GV se mora dostići do 01. siječnja 2015. godine
PM 10	24 sata	50 µg/m ³	GV ne smije biti prekoračena više od 35 puta tijekom kalendarske godine
	kalendarska godina	40 µg/m ³	-
H ₂ S**	1 sat	7 µg/m ³	GV ne smije biti prekoračena više od 24 puta tijekom kalendarske godine
	24 sata	5 µg/m ³	GV ne smije biti prekoračena više od 7 puta tijekom kalendarske godine
O ₃	maksimalna dnevna osmosatna srednja vrijednost	120 µg/m ³	GV ne smije biti prekoračena više od 25 usrednjena na tri kalendarske godine
UTT	kalendarska godina	350 mg/m ² d	-
Olovo (Pb)	kalendarska godina	100 µg/m ² d	-
Kadmij (Cd)	kalendarska godina	2 µg/m ² d	-
Nikal (Ni)	kalendarska godina	15 µg/m ² d	-
Talij (Tl)	kalendarska godina	2 µg/m ² d	-
Arsen (As)	kalendarska godina	4 µg/m ² d	-

** Granične vrijednosti koncentracija onečišćujućih tvari u zraku s obzirom na kvalitetu življjenja (dodijavanje mirisom)

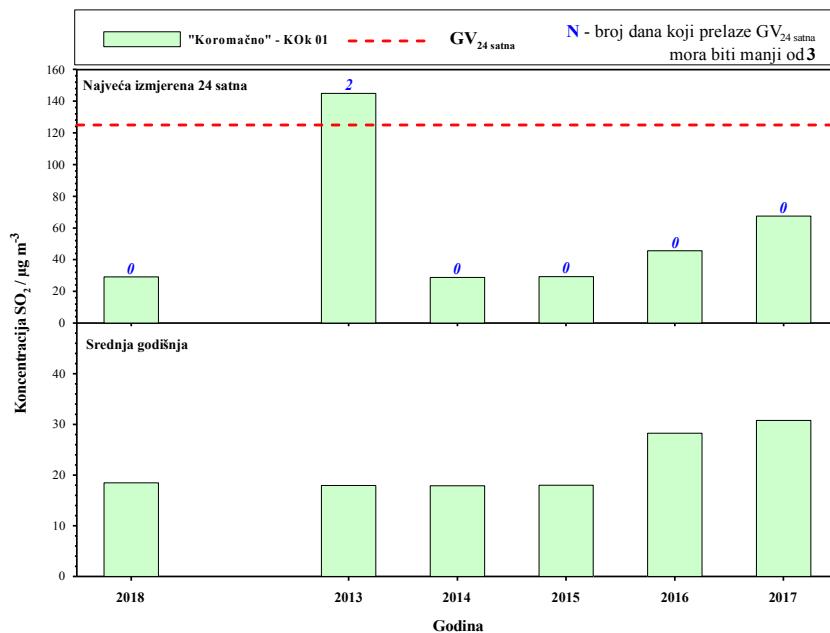
5.1. Kategorizacija područja na osnovi razina sumporova dioksida u zraku

Na području Grada Pule izmjerene koncentracije sumporova dioksida u 2018. godini nisu prelazile granične vrijednosti ni na jednoj mjernoj postaji (slika 9.). Gornji i donji prag procjene s obzirom na zaštitu zdravlja ljudi nije prekoračen, dok su prekoračeni gornji i donji prag procjene s obzirom na zaštitu vegetacije i prirodnog ekosustava.

Slika 9. Usporedba rezultata mjerenja sumporova dioksida sa kriterijima za vrednovanje kvalitete zraka na području Grada Pule

Na području Općine Raša u 2018. godini nije došlo do prekoračenja graničnih vrijednosti sumporova dioksida na mjernej postaji Koromačno za vrijeme usrednjavanja 24 sata. Na mjernej postaji Koromačno prekoračeni su donji i gornji prag procjene za zaštitu zdravlja ljudi i za zaštitu vegetacije i ekosustava.

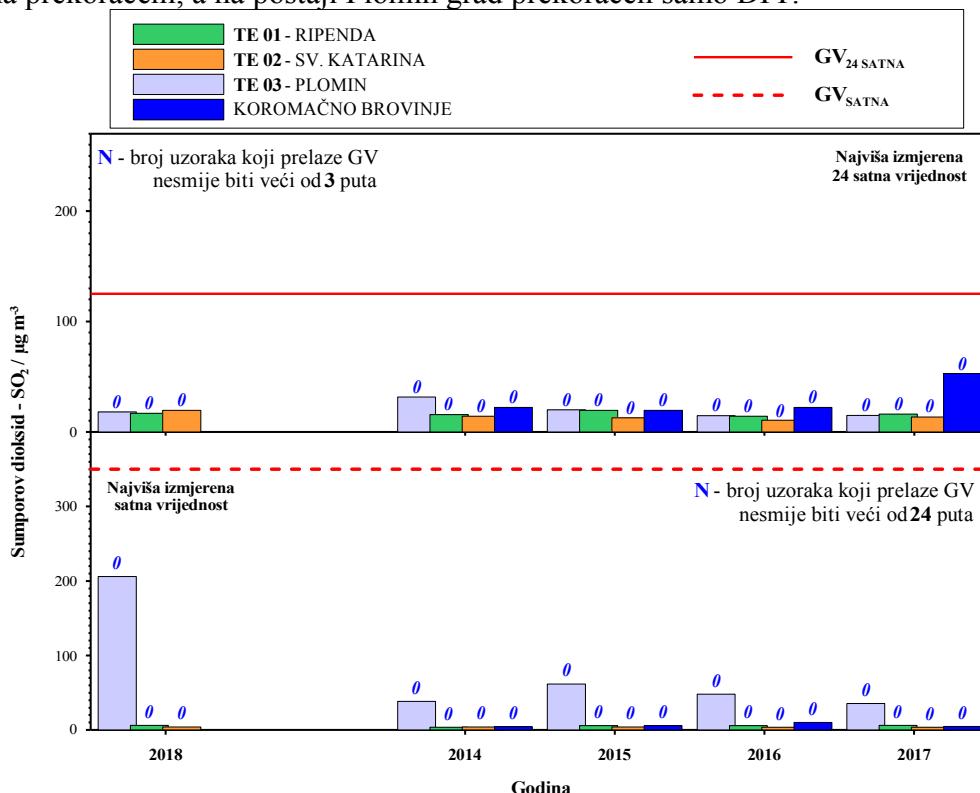

Slika 10. Usporedba rezultata mjerenja sumporova dioksida sa kriterijima za vrednovanje kvalitete zraka na području Općine Raša

U 2018. godini granične vrijednosti (GV) za sumporov dioksid nisu prekoračene. Analizom rezultata mjerenja u posljednjih pet godina na istim postajama vidljivo je da ni u jednoj

godini nije bilo prekoračenja zadanih GV za vrijeme usrednjavanja od jednog godine. Kako je dozvoljeno prekoračenje tri puta u jednoj godini, sve postaje su imale prvu kategoriju kvalitete zraka. U 2018. godini maksimalne izmjerene 24-satne srednje vrijednosti na svim postajama prate razine mjerene prijašnjih godina i nije došlo do prekočenja granične vrijednosti.

Usporedbom rezultata mjerena sa gornjim (GPP) i donjim pragom (DPP) procjene za zaštitu ljudi na postaji Ripenda Verbanci i Sv: Katarina prekoračeni, dok je na postaji Plomin grad prekoračen samo DPP. Gornji i donji prag procjene koncentracija sumporova dioksida u zraku s obzirom na zaštitu vegetacije i prirodnog ekosustava prekoračeni su na postaji Ripenda Verbanci i Sv: Katarina prekoračeni, a na postaji Plomin grad prekoračen samo DPP.

Slika 12. Usporedba rezultata mjerena sumporova dioksida sa kriterijima za vrednovanje kvalitete zraka mjerenu na automatskim postajama

Na mjernoj postaji Koromačno Brovinje koncentracije sumporova dioksida nisu prelazile granične vrijednosti za vrijeme usrednjavanja 1 sat, ni za vrijeme usrednjavanja 24 sata. S obzirom na gornji i donji prag procjene zadane vrijednosti nisu prekoračene.

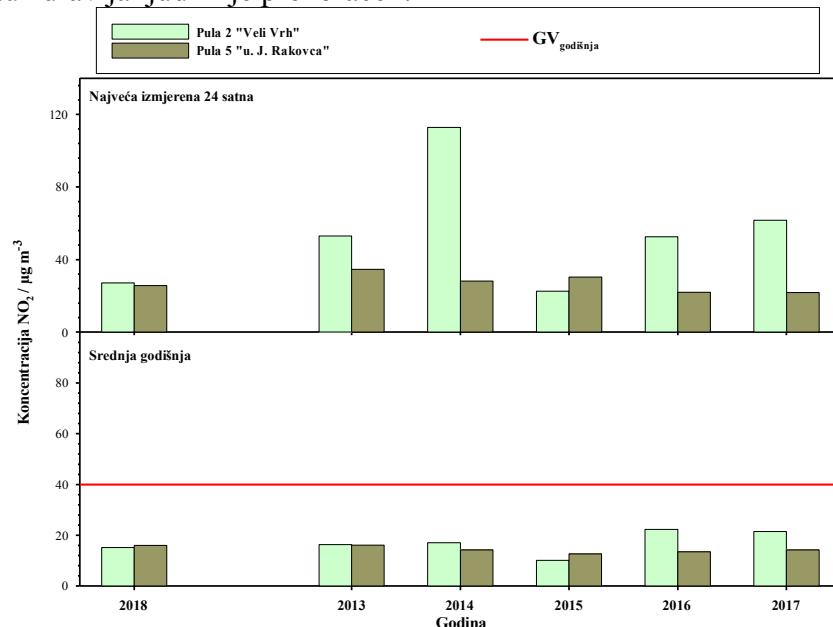
Izmjerene vrijednosti sumporova dioksida na mjernim postajama Čambarelići i Zajci nisu prelazile granične vrijednosti za vrijeme usrednjavanja 1 sat, ni za vrijeme usrednjavanja 24 sata. S obzirom na gornji i donji prag procjene zadane vrijednosti nisu prekoračene.

Na mjernoj postaji Grada Umaga koncentracije sumporova dioksida nisu prelazile granične vrijednosti za vrijeme usrednjavanja 1 sat, ni za vrijeme usrednjavanja 24 sata. S obzirom na gornji i donji prag procjene zadane vrijednosti nisu prekoračene.

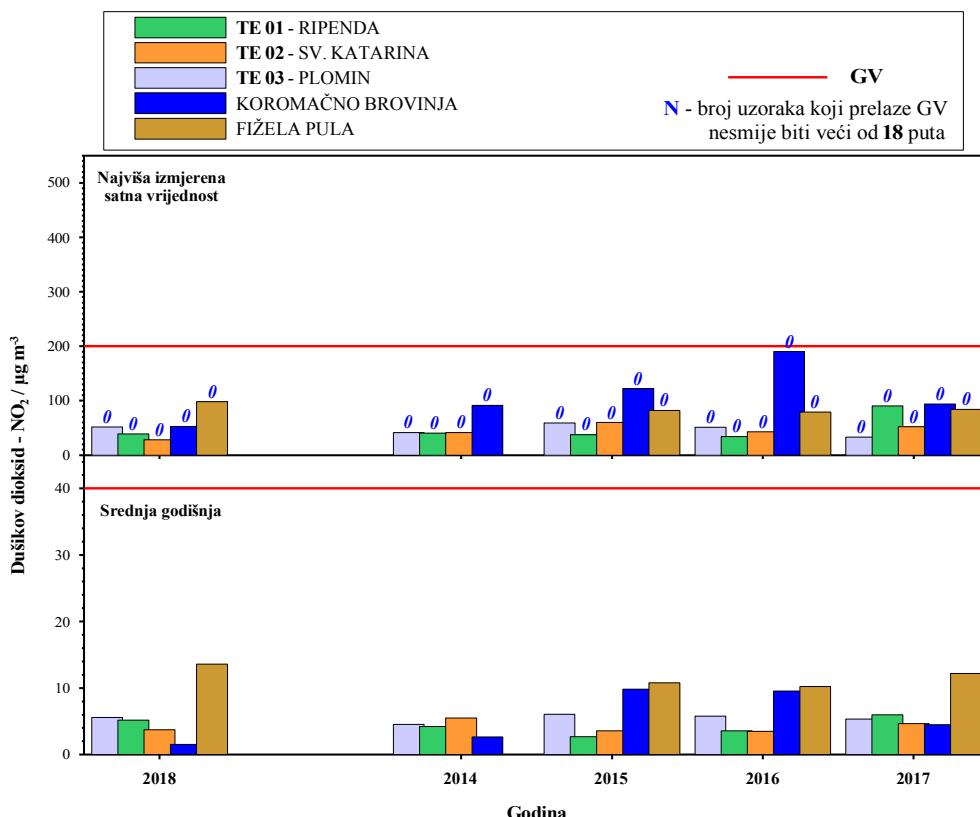
Uzimajući u obzir sve rezultate mjerena razina sumporova dioksida u zraku u 2018. godini, kao i rezultate mjerena u posljednjih pet godina i primjenjujući kriterije iz zakonskih i normativnih akata Republike Hrvatske možemo evaluirati kvalitetu zraka kao prvu kategoriju, čist ili neznatno onečišćen zrak: nisu prekoračene granične vrijednosti (GV). U 2018. godini nijednom nije prekoračena koncentracija praga upozorenja za sumporov dioksid.

5.2. Kategorizacija područja na osnovi razina dušikova dioksida u zraku

Na području Grada Pule izmjerene koncentracije dušikova dioksida u 2018. godini nisu prelazile granične vrijednosti ni na jednoj mjernoj postaji (slika 13.). Gornji i donji prag procjene s obzirom na zaštitu zdravlja ljudi nije prekoračen.

Slika 13. Usporedba rezultata mjerena dušikova dioksida sa kriterijima za vrednovanje kvalitete zraka na području Grada Pule

Slika 14. Usporedba rezultata mjerena dušikova dioksida sa kriterijima za vrednovanje kvalitete zraka mjerjenih na automatskim postajama

U 2018. godini granične vrijednosti (GV) za dušikov dioksid nisu prekoračene. Analizom rezultata mjerjenje u posljednjih pet godina na istim postajama vidljivo je da ni u jednoj godini nije bilo prekoračenja zadanih GV za vrijeme usrednjavanj od jedne godine. Granična vrijednost za srednju satnu vrijednost nije prekoračivana ni na jednoj mjernoj postaji pa je cijelo područje u promatranom razdoblju kategorizirano kao prva kategorija kvalitete zraka.

Usporedbom rezultata mjerjenja sa gornjim (GPP) i donjim pragom (DPP) procjene za zaštitu ljudi i zaštitu vegetacije i prirodnog ekosustava nisu prekoračeni GPP i DPP.

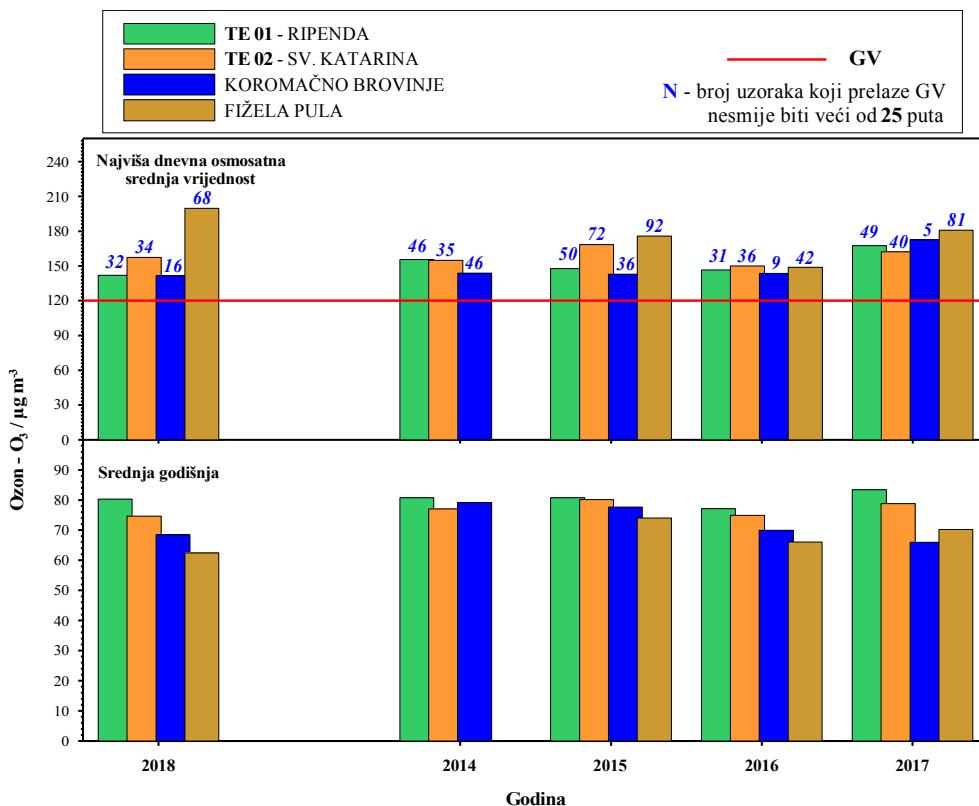
Srednja godišnja koncentracija i srednje satne vrijednosti na mjernoj postaji Koromačno Brovinje nisu prelazile graničnu vrijednost, a srednja 24 satna vrijednost ni jednom nije prelazila $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Usporedbom rezultata mjerjenja sa gornjim (GPP) i donjim pragom (DPP) procjene za zaštitu ljudi i zaštitu vegetacije i prirodnog ekosustava nisu prekoračeni GPP i DPP.

Na mjernoj postaji Fižela Pula izmjerene koncentracije prate razine mjerene na području Istarske županije i nisu prekoračene granične vrijednosti kao ni gornji (GPP) i donji prag (DPP) procjene za zaštitu ljudi i zaštitu vegetacije i prirodnog ekosustava.

Na području Istarske županije koje pokrivaju mjerne postaje na kojima se prate razine koncentracija dušikova dioksida u 2018. godini nije došlo do prekoračivanja graničnih vrijednosti te je s obzirom na dušikov dioksid kvaliteta zraka prve kategorije - čist ili neznatno onečišćen zrak, nisu prekoračene granične vrijednosti. U 2018. godini nijednom nije prekoračena koncentracija praga upozorenja za dušikov dioksid.

5.3. Kategorizacija područja na osnovi razina koncentracija ozona

Rezultati praćenja prizemnog ozona u 2018. godini potvrđuju predviđanja i zaključke ocjene i kategorizacije prema rezultatima mjerjenja prijašnjih godina kako na području mjerne mreže TE Plomin, mjernim postajama Koromačno - Brovinje i AP Fižela Pula, tako i na ostalom području Istarske županije s obzirom na početak mjerjenja na novoj postaji državne mreže, AP Višnjan.

Slika 15. Usporedba rezultata mjerjenja ozona sa kriterijima za vrednovanje kvalitete zraka mjerene na automatskim postajama

Ozon je sekundarni polutant koji nastaje složenim fotokemijskim reakcijama uz emisiju plinova prekursora kao što su dušikovi oksidi, hlapivi organski spojevi i ugljik monoksidi. Ozon je jako oksidirajuće sredstvo sa štetnim posljedicama na sav živi svijet pa predstavlja značajan problem kvalitete zraka, osobito u područjima s izraženom fotokemijskom aktivnošću u koja spada i područje Istarske županije.

Primjećeno je da smanjenje emisija nekih prekursora ozona (dušikovih oksida, ugljik monoksida i određenih hlapivih organskih spojeva) nisu polučila i smanjenje broja dana u kojima su prekoračene granične vrijednosti. Nasuprot tome mjerena pokazuju povećanja koncentracija prizemnog ozona. Navedeno povećanje koncentracija prizemnog ozona treba smatrati ne samo lokalnim i regionalnim problemom već globalnim problemom.

Usporedbom rezultata mjerjenja najviše dnevne osmosatne srednje vrijednosti sa cilnjom vrijednosti za prizemni ozon ($120 \mu\text{g}/\text{m}^3$), na mjernoj postaji Ripenda došlo je do prekoračenja CV 32 puta, a na postaji Sv. Katarina 34 puta.

Uspoređujući rezultate sa cilnjim vrijednostima (usrednjeno na pet godina) došlo je do prekoračenja na mjernoj postaji Ripenda (prekoračenje je 42 puta) i na mjernoj postaji Sv. Katarina (prekoračenje je 43 puta). Na obje mjerne postaje prekoračene su dugoročne ciljne vrijednosti za prizemni ozon s obzirom na zaštitu zdravlja ljudi i zaštitu vegetacije.

Na mjernoj postaji Koromačno Brovinje u 2014. godini maksimalna osmosatna srednja vrijednost prekoračena je 46 puta, dok je u 2015. godini broj prekoračenja bio 36 puta (prilog) što je više od 25 dozvoljenih prelazaka. U 2016. godini broj prekoračenja se smanjio na 9 puta i trend je nastavljen tako da je u 2017. godini broj prekoračenja iznosi 5 puta, no nije došlo i do smanjenja

srednje godišnje koncentracije, kao ni do smanjenja maksimalnih koncentracija. U 2018. godini došlo je do prekoračenja 16 puta. Uspoređujući rezultate sa cilnjim vrijednostima (usrednjeno na pet godina) došlo je do prekoračenja 22 puta pa kvalitetu zraka ocjenjujemo kao prve kategorije - nisu prekoračene su granične i ciljne vrijednosti za prizemni ozon.

U 2015. godini započelo se praćenje koncentracija prizemnog ozona i na području Grada Pule na mjernoj postaji Fižela Pula. U 2018. godini nije došlo do značajnije promjene rezultata mjerena. Broj prekoračenja iznosio je 68, prati razine mjerene na ostalim postajama. Uspoređujući rezultate sa cilnjim vrijednostima došlo je do prekoračenja pa kvalitetu zraka ocjenjujemo kao druge kategorije - prekoračene su granične i ciljne vrijednosti za prizemni ozon.

U 2018. godini obradili smo rezultate mjerena prizemnog ozona sa mjerne postaje državne mreže (AP Višnjan) koja je pokazala praćenje razina izmijerenih koncentracija, kao i klasičan dnevni i godišnji ciklus mjerene koncentracije prizemnog ozona. Na mjernoj postaji AP Višnjan u 2018. godini zabilježena su 63 puta prekoračenja granične vrijednosti za maksimalnu osmosatnu srednju vrijednost, što prati razine mjerene na ostalim postajama. Uspoređujući rezultate sa cilnjim vrijednostima došlo je do prekoračenja pa kvalitetu zraka ocjenjujemo kao druge kategorije - prekoračene su granične i ciljne vrijednosti za prizemni ozon.

Za procjenu utjecaja izmijerenih koncentracija ozona na zaštitu vegetacije koristi se parametar AOT40 (AOT40 - parametar označava zbroj razlike između jednosatnih koncentracija prizemnog ozona viših od $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$ tijekom razdoblja od 1. svibnja do 31. srpnja svake godine uzimajući u obzir samo jednosatne vrijednosti izmjerene svaki dan između 8th i 20th). Na svim mernim postajama ciljne vrijednosti su značajno premašene.

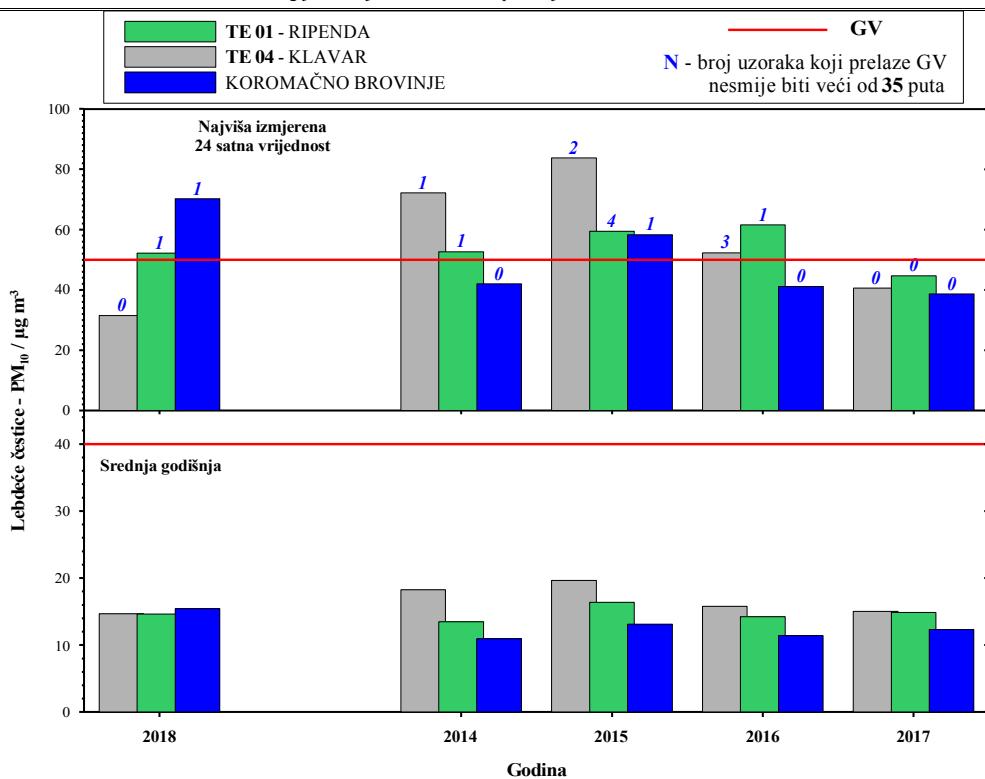
U 2018. godini nije bilo prekoračenja praga obavješćivanja ($180 \mu\text{g}/\text{m}^3$) i praga upozorenja ($240 \mu\text{g}/\text{m}^3$) za prizemni ozon ni na jednoj mjernej postaji koje bi zahtjevale potrebe za poduzimanje mjera propisanih Uredbom.

5.4. Kategorizacija područja na osnovi razina koncentracija lebdećih čestica

Analizom rezultata mjerena frakcije lebdećih čestica PM10, u 2018. godini nije bila prekoračena granična vrijednost za vrijeme usrednjavanja od jedne godine ni na jednoj mjernej postaji, i izmjerene razine prate višegodišnje prosjeke na ovom području.

Srednja dvadesetčetiri satna vrijednost prekoračena je na mernim postajama: Zajci, Klavar, Koromačno Brovinje i AP Višnjan jedan puta, Čambarelići tri puta.

Na praćenim mernim postajama nije bilo prekoračenja GV obzirom na zaštitu zdravlja ljudi. U razdoblju od 2013. godine do 2018. prekoračeni su gornji i donji pragovi procjene za zaštitu ljudi.

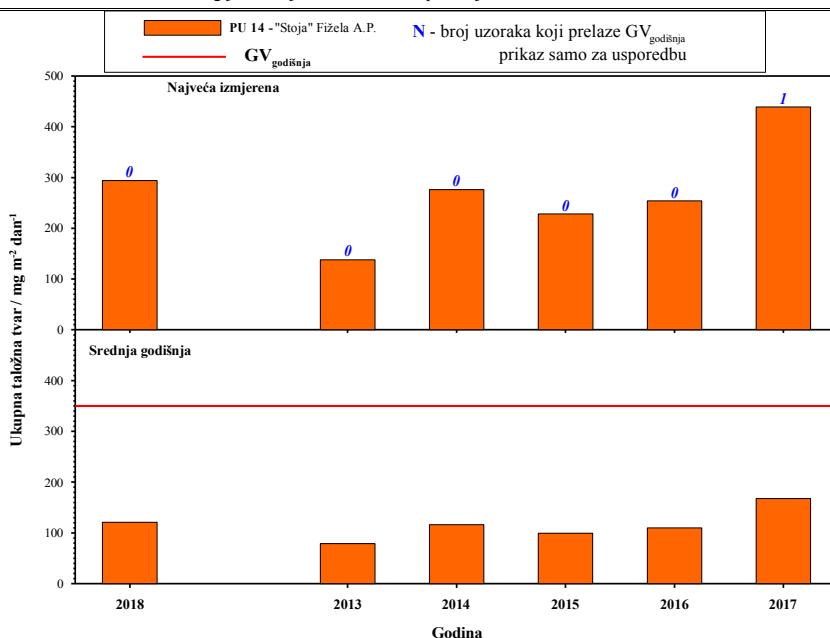

Slika 16. Usporedba rezultata mjerenja koncentracija lebdećih čestica sa kriterijima za vrednovanje kvalitete zraka mjerene na automatskim postajama

Na mjernej AP Višnjan u sklopu praćenja kvalitete zraka u državnoj mreži, prate se i koncentracije lebdećih čestica frakcije $\text{PM}_{2,5}$. U 2018. godini zadovoljen je uvjet koji je trebalo dostići 1. siječnja 2015. godine (GV za godišnje usrednjavanje je $25 \mu\text{g m}^{-3}$), srednja godišnja koncentracija u 2018. godini iznosi $9,91 \mu\text{g m}^{-3}$, što svrstava područje Istarske županije u prvu kategoriju zraka s obzirom na praćeni parametar.

5.5. Kategorizacija područja na osnovi razina koncentracija ukupne taložne tvari

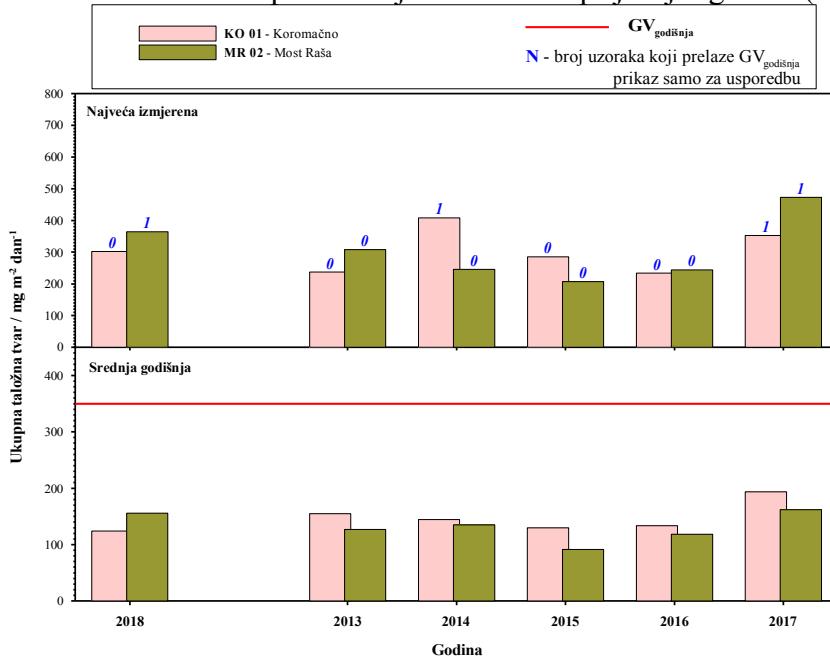
Na području Grada Pule ukupna taložna tvar je praćena na jednoj mjernej postaji, Stoja Fižela AP. U 2018. godini razine izmjerene UTT nisu prelazile graničnu vrijednost za vrijeme usrednjavanja od jedne godine (350 mg/m^2 dan). U promatranom razdoblju nije bilo prekoračenja ni pojedinačnih uzoraka, a izmjerene razine nisu odstupale od mjerenih razine prijašnjih godina (Slika 17.).

Slika 17. Usporedba rezultata mjerenja ukupne taložne tvari sa kriterijima za vrednovanje kvalitete zraka na mjernoj postaji Grada Pule

Po praćenom parametru, UTT, na području Grada Pule kvaliteta zraka je prve kategorije.

Na području Općine Raša ukupna taložna tvar je praćena na dvije mjerne postaje. U 2018. godini razine izmjerene UTT nisu prelazile graničnu vrijednost za vrijeme usrednjavanja od jedne godine ($350 \text{ mg/m}^2 \text{ dan}$). U promatranom razdoblju bilo je jedno prekoračenje pojedinačnih uzoraka, a izmjerene razine nisu odstupale od mjerjenih razina prijašnjih godina (Slika 18.).

Slika 18. Usporedba rezultata mjerenja ukupne taložne tvari sa kriterijima za vrednovanje kvalitete zraka na području Općine Raša

Po praćenom parametru, UTT, na području Općine Raša kvaliteta zraka je prve kategorije.

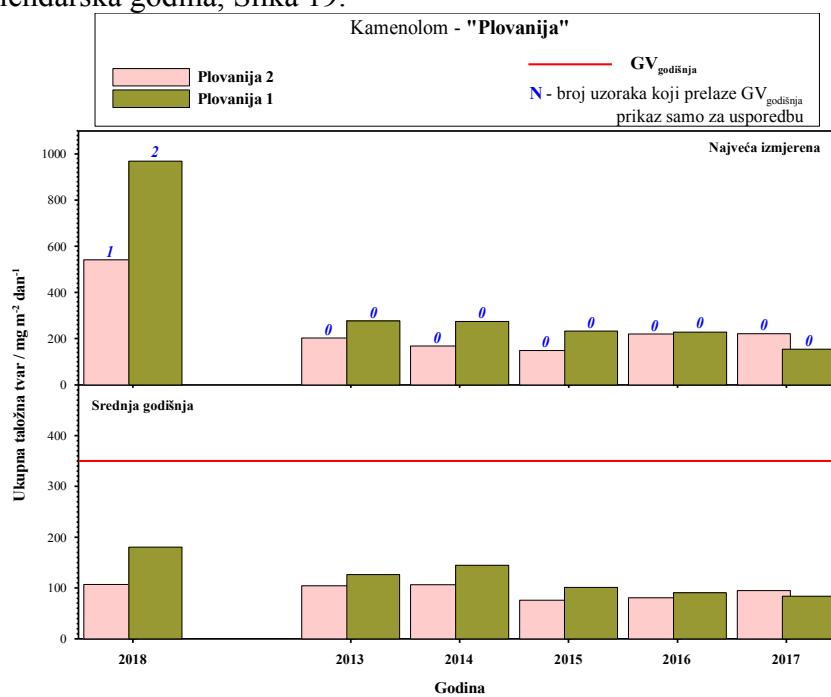
5.5.1. Kategorizacija područja na osnovi razina koncentracija metala u ukupnoj taložnoj tvari na područjima mjernih mreža Grada Pule, Grada Umaga i Općine Raša

U 2018. godini granične vrijednosti (GV) za pojedine mjerene metale u ukupnoj taložnoj tvari nisu prekoračene na mjernim postajama. Analizom rezultata mjerjenja u posljednjih pet godina vidljivo je da ni u jednoj godini nije bilo prekoračenja zadanih GV za vrijeme usrednjavanja od jedne godine, a izmjerene razine metala značajno su niže od graničnih vrijednosti propisanih uredbom (NN 117/12).

5.6. Kategorizacija područja na osnovi razina koncentracija ukupne taložne tvari mjerena posebne namjene

Kamenolom Plovanija

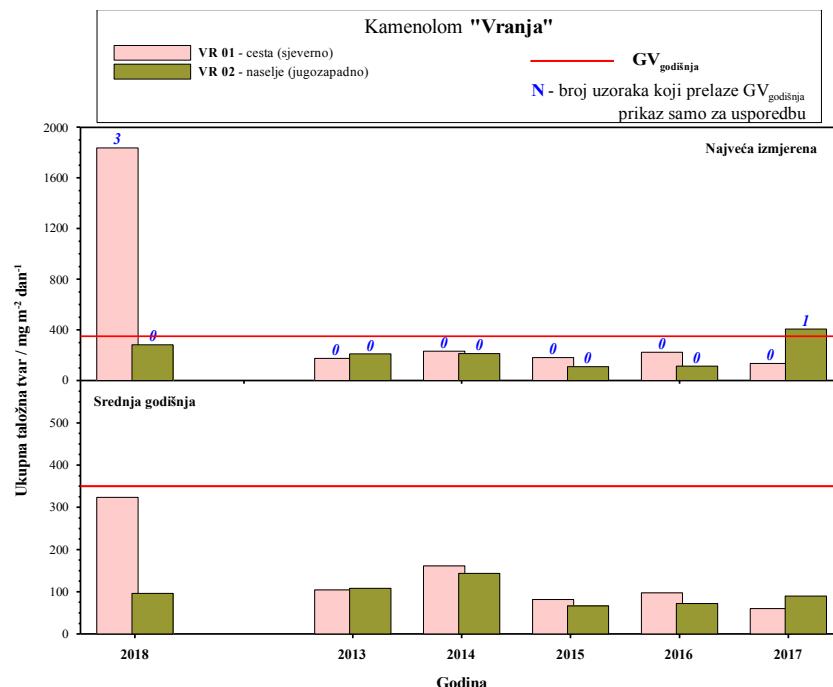
U 2018. godini granične vrijednosti ($GV=350 \text{ mg/m}^2\text{dan}$) za ukupnu taložnu tvar nisu prekoračene na praćenim mjernim postajama. Analizom rezultata mjerjenje u posljednjih pet godina na istim postajama vidljivo je da ni u jednoj godini nije bilo prekoračenja zadanih GV za vrijeme usrednjavanja kalendarska godina, Slika 19.

Slika 19. Usporedba rezultata mjerena ukupne taložne tvari sa kriterijima za vrednovanje kvalitete zraka na mjernim postajama kamenoloma Plovanija

Kamenolom Vranja

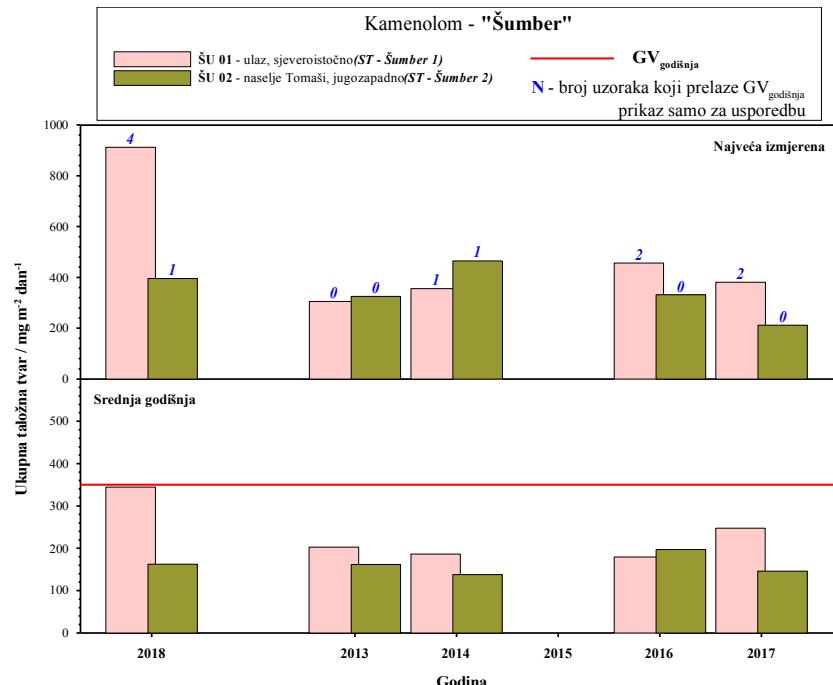
U 2018. godini granične vrijednosti ($GV=350 \text{ mg/m}^2\text{d}$) za ukupnu taložnu tvar nisu prekoračene. Analizom rezultata mjerjenje u posljednjih pet godina na istim postajama vidljivo je da ni u jednoj godini nije bilo prekoračenja zadanih GV za vrijeme usrednjavanja kalendarska godina, Slika 20.

Slika 20. Usporedba rezultata mjerenja ukupne taložne tvari sa kriterijima za vrednovanje kvalitete zraka na mjernim postajama VR 01 i VR 02

Kamenolom Šumber

U 2018. godini granične vrijednosti ($GV=350 \text{ mg/m}^2\text{dan}$) za ukupnu taložnu tvar nisu prekoračene. Analizom rezultata mjerenje u posljednjih pet godina na istim postajama vidljivo je da ni u jednoj godini nije bilo prekoračenja zadanih GV za vrijeme usrednjavanja kalendarska godina, Slika 21.

Slika 21. Usporedba rezultata mjerenja ukupne taložne tvari sa kriterijima za vrednovanje kvalitete zraka na mjernim postajama kamenoloma Šumber

5.6.1. Kategorizacija područja na osnovi razina koncentracija metala u ukupnoj taložnoj tvari mjerena posebne namjene

Kamenolom Plovanja

U 2018. godini granične vrijednosti (GV) za pojedine mjerene metale u ukupnoj taložnoj tvari nisu prekoračene ni na jednoj postaji. Analizom rezultata mjerena u posljednjih pet godina na istim postajama vidljivo je da ni u jednoj godini nije bilo prekoračenja zadanih GV za vrijeme usrednjavanja od jedne godine, a izmjerene razine metala značajno su niže od graničnih vrijednosti propisanih uredbom (NN 117/12).

Kamenolom Vranja

Na području kamenoloma Vranja u 2018. godini nastavljeno je praćenje sadržaja metala u ukupnoj taložnoj tvari (olova, nikla, kadmija i arsena) i izmjerene razine ne prelaze granične vrijednosti, te ne odstupaju značajno od razina prijašnjih godina.

5.7. Kategorizacija područja

Uzimajući u obzir sve rezultate mjerjenja razina onečišćujućih tvari u zraku u 2018. godini, kao i rezultate mjerjenja u posljednjih pet godina i primjenjujući kriterije iz zakonskih i normativnih akata Republike Hrvatske možemo evaluirati kvalitetu zraka koja se prati na području Istarske županije prema Tablici 37.:

Tablica 37. Kategorija zraka prema razinama onečišćenosti pojedinom tvari na mjernim postajama Istarske županije u 2018. godini

Mjerna mreža	Mjerna postaja	Onečišćujuća tvar							
		SO ₂	NO/NO ₂	CO	O ₃	H ₂ S	PM10	UTT	TM u UTT
Grad Pula	PU 02	I KAT.	I KAT.	-	-	-	-	-	-
	PU 05	I KAT.	I KAT.	-	-	-	-	-	-
	PU 14	-	-	-	-	-	-	I KAT.	I KAT.
	FIŽELA PULA	-	I KAT.	-	II KAT.	-	-	-	-
Općina Raša	KO 01	I KAT.	-	-	-	-	-	I KAT.	I KAT.
	MR 01	I KAT.	-	-	-	-	-	I KAT.	I KAT.
	KOROMAČNO BROVINJE	I KAT.	I KAT.	I KAT.	I KAT.	-	I KAT.	-	-
Te Plomin	PLOMIN GRAD	I KAT.	I KAT.	-	-	-	-	-	-
	RIPENDA VERBANCI	I KAT.	I KAT.	-	II KAT.	-	I KAT.	-	-
	SV. KATARINA	I KAT.	I KAT.	-	II KAT.	-	-	-	-
	KLAVAR	-	-	-	-	-	I KAT.	-	-
Rockwool - Pićan	ČAMBARELIĆI	I KAT.	-	-	-	I KAT.	I KAT.	-	-
	ZAJCI	I KAT.	-	I KAT.	-	I KAT.	I KAT.	-	-
Općina Lupoglav	VR 01	-	-	-	-	-	-	I KAT.	I KAT.
	VR 02	-	-	-	-	-	-	I KAT.	I KAT.
Grad Umag	9.6. Umag	I KAT.	-	-	-	-	-	I KAT.	I KAT.
Grad Buje	9.4. Plovanija 1	-	-	-	-	-	-	I KAT.	I KAT.
	9.5. Plovanija 2	-	-	-	-	-	-	I KAT.	I KAT.
Općina Sv. Nedelja	9.2. Šumber 1	-	-	-	-	-	-	I KAT.	-
	9.3. Šumber 2	-	-	-	-	-	-	I KAT.	-
Općina Višnjan	AP VIŠNJAN	-	-	-	II KAT.	-	I KAT.	-	-
		PM ^{2,5}					I KAT.	-	-
	EKONERG - ISPITNI LABORATORIJ - podaci iz njihova izvještaja i dostavljeni validirani								
	NASTAVNI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO PRIMORSKO - GORANSKE ŽUPANIJE - podaci iz njihova izvještaja i dostavljeni validirani								
	Državni hidrometeorološki zavod (DHMZ) - dostavljeni validirani podaci, ozon, PM10 i PM2,5								

6. ZAKLJUČAK

Kao nastavak višegodišnjeg praćenja kvalitete zraka na području Istarske županije, a u cilju utvrđivanja moguće promjene kvalitete zraka provođena su mjerena u skladu s Programom praćenja onečišćenja zraka za Istarsku županiju.

Program praćenja onečišćenja zraka provodio se putem lokalnih mjernih mreža, kao i mjernih mreža posebne namjene. Podaci o mrežama i postajama te karte su dani su u prilogu Izvještaja.

Razdoblje praćenja bilo je od 1. siječnja do 31. prosinca 2018. godine.

Na području Istarske županije praćene su razine sumporova dioksida, dušikova dioksida, ozona, ugljikova monoksida, sumporovodika, frakcije lebdećih čestica PM₁₀ i PM_{2,5}, ukupne taložne tvari i sadržaj metala u njoj. Rezultati mjerena uspoređivani su sa propisanim graničnim vrijednostima.

Kvaliteta zraka kontinuirano se pratila na mjernim postajama s ručnim posluživanjem, te putem automatskih mjernih postaja.

Koncentracija sumporova dioksida praćena je na području Grada Pule i Općine Raša i u 2018. godini nije prelazila granične vrijednosti.

Na automatskim mjernim postajama sumporov dioksid se pratio na sedam mjernih postaja i izmjerene razine ne odstupaju od mjerjenih u prošlim razdobljima. U 2018. godini nije došlo do prekoračenje graničnih vrijednosti ni na jednoj mjernoj postaji.

S obzirom na sumporov dioksid na praćenom području Istarske županije kvaliteta zraka je **prve kategorije - čist ili neznatno onečišćen zrak**: nisu prekoračene granične vrijednosti (GV).

Na području Grada Pule prate se koncentracije dušikova dioksida na dvije mjerne postaje i u 2018. godini srednja godišnja koncentracija nije prelazila graničnu vrijednost.

Na automatskim mjernim postajama dušikov dioksid se pratio na pet mjernih postaja i izmjerene satne vrijednosti ne odstupaju od mjerjenih u prošlim razdobljima. U 2018. godini nije došlo do prekoračenje graničnih vrijednosti ni na jednoj mjernoj postaji za vrijeme usrednjavanja od jedne godine.

S obzirom na dušikov dioksid na praćenom području Istarske županije kvaliteta zraka je **prve kategorije - čist ili neznatno onečišćen zrak**: nisu prekoračene granične vrijednosti (GV).

Koncentracije lebdećih čestica (PM₁₀) prate se na šest mjernih postaja i izmjerene srednje godišnje koncentracije ne prelaze zadane granične vrijednosti ni na jednoj mjernoj postaji.

S obzirom na koncentracije lebdećih čestica (PM₁₀) na praćenom području Istarske županije kvaliteta zraka je **prve kategorije - čist ili neznatno onečišćen zrak**: nisu prekoračene granične vrijednosti (GV).

Koncentracije lebdećih čestica (PM_{2,5}) prati se na jednoj mjernoj postaji i izmjerena srednja godišnja koncentracija ne prelazi zadane granične vrijednosti. Praćenje je u sklopu državne

---

mreže i mjerjenje provodi Državni hidrometeorološki zavod (DHMZ).

S obzirom na koncentracije lebdećih čestica ($PM_{2,5}$) na praćenom području Istarske županije kvaliteta zraka je ***prve kategorije - čist ili neznatno onečišćen zrak***: nisu prekoračene granične vrijednosti (GV).

U sklopu praćenja kvalitete zraka na području Istarske županije prate se razine prizemnog ozona na pet mjernih postaja.

Izmjerene razine odgovaraju podacima iz prijašnjih godina praćenih na području Istarske županije. U 2018. godini prekoračena je granična vrijednost za dnevnu maksimalnu osmosatnu srednju vrijednost ($120 \mu\text{g}/\text{m}^3$), na mjernej postaji Sv. Katarina, na mjernej postaji Ripenda Verbanci, na mjernej postaji Fižela Pula i na mjernej postaji Višnjan, što je očekivano s obzirom na prirodna obilježja promatranog područja. Na mjernej postaji Koromačno - Brovinje, u 2018. godini nije došlo do prekoračenja.

Prizemni ozon, za razliku od primarnih onečišćujućih tvari, koje se emitiraju izravno u zrak, ne ispušta se izravno u atmosferu, njegovo nastajanje je rezultat složenih kemijskih reakcija potaknutih sunčevim zračenjem, i na njega utječe primarne emisije njegovih prekursora, (dušikovi oksidi, hlapivi organski spojevi, ugljikov monoksid i slično) kao i sunčeva insolacija. Visoke vrijednosti ozona mjerene su i u područjima značajno opterećenim njegovim prekursorima (urbane i industrijske sredine), ali i u područjima neopterećenim emisijama (pozadinske i ruralne postaje), a posebno u priobalju gdje je intenzitet sunčevog zračenja visok. Ti rezultati ukazuju na problem koji prelazi regionalne granice i postaje globalnim problemom kao i na značajan utjecaj prekograničnog transporta.

S obzirom na izmjerene koncentracije ozona na praćenom području Istarske županije kvaliteta zraka je ***druge kategorije - onečišćen zrak***: prekoračene su granične vrijednosti (GV) i ciljne vrijednosti za prizemni ozon, osim na užem području koje pokriva merna postaja Koromačno - Brovinje.

Na dvije mjerne postaje prate se razine ugljikova monoksida na području Istarske županije i to Zajci, te Koromačno - Brovinje.

Izmjerene koncentracije ugljikova monoksida nisu prelazile granične vrijednosti i ne odstupaju od izmjerениh razina prijašnjih godina.

S obzirom na koncentracije ugljikova monoksida na praćenom području Istarske županije kvaliteta zraka je ***prve kategorije - čist ili neznatno onečišćen zrak***: nisu prekoračene granične vrijednosti (GV).

Na području Istarske županije u 2018. godini praćena je koncentracija sumporovodika na dvije mjerne postaje u sklopu mjerne mreže Rockwool - Pićan.

Granične vrijednosti koncentracija onečišćujućih tvari u zraku s obzirom na kvalitetu življjenja (dodijavanje mirisom) nisu prekoračene ni na jednoj postaji.

S obzirom na koncentracije sumporovodika na praćenom području Istarske županije kvaliteta zraka je ***prve kategorije - čist ili neznatno onečišćen zrak***: nisu prekoračene granične vrijednosti (GV).

U tijeku 2018. godine izmjerene vrijednosti ukupne taložne tvari nisu značajno odstupale od prijašnjih razina i nisu prelazile graničnu vrijednost za ukupnu taložnu tvar, kao ni za sadržaj pojedinog metala u ukupnoj taložnoj tvari.

S obzirom na količine ukupne taložne tvari i sadržaja ispitivanih metala u ukupnoj taložnoj tvari, na praćenom području Istarske županije kvaliteta zraka je ***prve kategorije - čist ili neznatno onečišćen zrak***: nisu prekoračene granične vrijednosti (GV).

Iako rezultati praćenja kvalitete zraka na području Istarske županije pokazuju da je zrak uglavnom prve kategorije - čist ili neznatno onečišćen zrak: nisu prekoračene granične vrijednosti (GV), osim izmjerenih razina za prizemni ozon, potrebno je nastaviti sa mjerjenjima kako bi osigurali mjerodavan uvid u stanje kvalitete zraka i uočili moguće promjene.

PRILOG

POPIS SLIKA

Slika 1. Kretanje srednjih dnevnih koncentracija sumporova dioksida na području Grada Pule u 2018. godini.....	13
Slika 2. Kretanje srednjih dnevnih koncentracija sumporova dioksida i dima na području Općine Raša u 2018. godini.....	14
Slika 3. Kretanje srednjih dnevnih koncentracija dušikova dioksida na području Grada Pule u 2018. godini.....	15
Slika 4. Kretanje mjesečnih količina ukupnih taložnih tvari za razdoblje u 2018. godini	16
Slika 5. Kretanje mjesečnih količina ukupnih taložnih tvari u 2018. godini.....	18
Slika 6. Kretanje mjesečnih količina ukupnih taložnih tvari za razdoblje u 2018. godini	27
Slika 7. Kretanje mjesečnih količina ukupnih taložnih tvari za razdoblje u 2018. godini	29
Slika 8. Kretanje mjesečnih količina ukupnih taložnih tvari za razdoblje u 2018. godini	30
Slika 9. Usporedba rezultata mjerena sumporova dioksida sa kriterijima za vrednovanje kvalitete zraka na području Grada Pule.....	33
Slika 10. Usporedba rezultata mjerena sumporova dioksida sa kriterijima za vrednovanje kvalitete zraka na području Općine Raša.....	33
Slika 12. Usporedba rezultata mjerena sumporova dioksida sa kriterijima za vrednovanje kvalitete zraka mjereneh na automatskim postajama.....	34
Slika 13. Usporedba rezultata mjerena dušikova dioksida sa kriterijima za vrednovanje kvalitete zraka na području Grada Pule.....	35
Slika 14. Usporedba rezultata mjerena dušikova dioksida sa kriterijima za vrednovanje kvalitete zraka mjereneh na automatskim postajama.....	35
Slika 15. Usporedba rezultata mjerena ozona sa kriterijima za vrednovanje kvalitete zraka mjereneh na automatskim postajama.....	37
Slika 16. Usporedba rezultata mjerena koncentracija lebdećih čestica sa kriterijima za vrednovanje kvalitete zraka mjereneh na automatskim postajama.....	39
Slika 17. Usporedba rezultata mjerena ukupne taložne tvari sa kriterijima za vrednovanje kvalitete zraka na mjernoj postaji Grada Pule.....	40
Slika 18. Usporedba rezultata mjerena ukupne taložne tvari sa kriterijima za vrednovanje kvalitete zraka na području Općine Raša.....	40
Slika 19. Usporedba rezultata mjerena ukupne taložne tvari sa kriterijima za vrednovanje kvalitete zraka na mjernim postajama kamenoloma Plovanja.....	41
Slika 20. Usporedba rezultata mjerena ukupne taložne tvari sa kriterijima za vrednovanje kvalitete zraka na mjernim postajama VR 01 i VR 02.....	42
Slika 21. Usporedba rezultata mjerena ukupne taložne tvari sa kriterijima za vrednovanje kvalitete zraka na mjernim postajama kamenoloma Šumber.....	42

POPIS TABLICA

Tablica 1. Osnovni zahtjevi za kvalitetom podataka.....	4
Tablica 2. Referentne metode mjerena.....	5
Tablica 3. Popis naselja, broj mjernih postaja i njihovog tipa - postaje s ručnim posluživanjem.....	6
Tablica 4. Mjerna mjesta i pokazatelji praćenja onečišćenja zraka.....	7
Tablica 5. Metode ispitivanja ukupne taložne tvari te metala u ukupnoj taložnoj tvari.....	8
Tablica 6. Obuhvat podataka na mjernim mrežama za srednje satne vrijednosti.....	11
Tablica 7. Obuhvat podataka na mjernim mrežama za 24 satne srednje vrijednosti.....	12
Tablica 8. Statistička obrada izmjerениh količina sumporova dioksida i dima u 2018. godini na području Grada Pule...13	13
Tablica 9. Statistička obrada izmjereni količina sumporova dioksida i dima u 2018. godini na području Općine Raša. 14	14
Tablica 10. Statistička obrada izmjereni količina dušikova dioksida u 2018. godini na području Grada Pule.....15	15
Tablica 11. Statistička obrada izmjereni količina UTT u 2018. godini na mjernoj postaji Fižela A.P., PU 14.....16	16
Tablica 12. Statistička obrada izmjereni količina metala u UTT na mjernoj postaji Fižela A.P., PU 14.....17	17
Tablica 13. Statistička obrada izmjereni količina UTT u 2018. godini na mjernoj postaji Koromačno, KO 01.....17	17
Tablica 14. Statistička obrada izmjereni količina UTT u 2018. godini na mjernoj postaji Most Raša, MR 02.....18	18
Tablica 15. Statistička obrada izmjereni količina metala u UTT na mjernoj postaji Koromačno, KO 01.....19	19
Tablica 16. Statistička obrada izmjereni količina metala u UTT na mjernoj postaji Most Raša, MR 01.....19	19
Tablica 17. Statistička obrada srednjih satnih koncentracija sumporova dioksida u 2018. godini.....20	20
Tablica 18. Statistička obrada srednjih 24 satnih koncentracija sumporova dioksida u 2018. godini.....20	20
Tablica 19. Statistička obrada srednjih satnih koncentracija dušikova dioksida u 2018. godini.....21	21
Tablica 20. Statistička obrada srednjih 24 satnih koncentracija dušikova dioksida u 2018. godini.....21	21
Tablica 21. Statistička obrada srednjih satnih koncentracija čestica, PM10 u 2018. godini.....22	22
Tablica 22. Statistička obrada srednjih 24 satnih koncentracija čestica, PM10 u 2018. godini.....22	22
Tablica 23. Statistička obrada srednjih satnih koncentracija ozona u 2018. godini.....23	23
Tablica 24. Statistička obrada najviših dnevnih osmosatnih srednjih vrijednosti ozona u 2018. godini.....23	23
Tablica 25. Statistička obrada srednjih satnih koncentracija ugljikova monoksida u 2018. godini.....24	24
Tablica 26. Statistička obrada najviših dnevnih osmosatnih srednjih vrijednosti ugljikova monoksida u 2018. godini...25	25
Tablica 27. Statistička obrada srednjih satnih koncentracija sumporovodika u 2018. godini.....25	25
Tablica 28. Statistička obrada srednjih 24 satnih koncentracija sumporovodika u 2018. godini.....25	25
Tablica 29. Statistička obrada srednjih 24 satnih koncentracija čestica, PM2,5 u 2018. godini.....26	26
Tablica 30. Statistička obrada izmjereni količina UTT u 2018. godini na mjernim postajama kamenoloma Plovanija..27	27
Tablica 31. Statistička obrada izmjereni količina metala u UTT na mjernim postajama kamenoloma Plovanija.....28	28
Tablica 32. Statistička obrada izmjereni količina UTT u 2018. godini na mjernim postajama kamenoloma Vranja.....28	28

Tablica 33. Statistička obrada izmjerena količina metala u UTT na mjernim postajama kamenoloma Vranja.....	29
Tablica 34. Statistička obrada izmjerena količina UTT u 2018. godini na području kamenoloma Šumber.....	30
Tablica 36. Granične vrijednosti koncentracija onečišćujućih tvari u zraku obzirom na zaštitu zdravlja ljudi.....	32
Tablica 37. Kategorija zraka prema razinama onečišćenosti pojedinom tvari na mjernim postajama Istarske županije u 2018. godini.....	44

PREKORAČENJE GRANIČNIH VRIJEDNOSTI

U tablici su prikazani datumi pojavljivanja 24 satnih koncentracija lebdećih čestica PM₁₀ na mjernoj postaji AP Višnjan većih od GV (50 µg m⁻³) izmjerena u 2018. godini.

DATUM	PM ₁₀ µg/m ³
16.04.2018	51,58

U tablici su prikazani datumi pojavljivanja 24 satnih koncentracija lebdećih čestica PM₁₀ na mjernoj postaji AP Ripenda Verbanci većih od GV (50 µg m⁻³) izmjerena u 2018. godini.

DATUM	PM ₁₀ µg/m ³
04.05.2018	52,20

U tablici su prikazani datumi pojavljivanja 24 satnih koncentracija lebdećih čestica PM₁₀ na mjernoj postaji AP Koromačno Brovinje većih od GV (50 µg m⁻³) izmjerena u 2018. godini.

DATUM	PM ₁₀ µg/m ³
16.04.18	70,19

U tablici su prikazani datumi pojavljivanja najviših dnevnih osmosatnih srednjih koncentracija ozona na mjernoj postaji Ripenda Verbanci većih od GV (120 µg m⁻³) izmjerena u 2018. godini.

DAN	najviša dnevna osmosatna srednja koncentracija µg/m ³	DAN	najviša dnevna osmosatna srednja koncentracija µg/m ³
14.04.2018	120,26	11.06.2018	131,94
21.04.2018	127,18	18.06.2018	129,97
22.04.2018	126,44	21.07.2018	128,71
23.04.2018	125,78	22.07.2018	127,79
24.04.2018	130,90	23.07.2018	122,57
25.04.2018	126,62	24.07.2018	137,13
26.04.2018	123,54	10.08.2018	133,47
28.04.2018	133,12	11.08.2018	123,06
29.04.2018	131,44	12.08.2018	121,51
30.04.2018	126,83	13.08.2018	120,18
07.05.2018	120,12	20.08.2018	122,66
08.05.2018	122,19	21.08.2018	123,80
21.05.2018	120,19	22.08.2018	141,88
02.06.2018	126,93	23.08.2018	130,34
03.06.2018	123,96	24.08.2018	121,39
04.06.2018	122,42	06.09.2018	123,37

U tablici su prikazani datumi pojavljivanja najviših dnevnih osmosatnih srednjih koncentracija ozona na mjernej postaji Sv. Katarina većih od GV ($120 \mu\text{g m}^{-3}$) izmjerena u 2018. godini.

DAN	najviša dnevna osmosatna srednja koncentracija $\mu\text{g/m}^3$	DAN	najviša dnevna osmosatna srednja koncentracija $\mu\text{g/m}^3$
19.04.2018	120,40	25.07.2018	149,07
21.04.2018	128,70	26.07.2018	145,42
22.04.2018	127,33	28.07.2018	132,63
23.04.2018	123,11	29.07.2018	136,37
24.04.2018	133,27	30.07.2018	139,49
25.04.2018	122,05	31.07.2018	131,65
28.04.2018	129,73	01.08.2018	130,85
29.04.2018	120,02	05.08.2018	121,28
02.06.2018	120,50	07.08.2018	125,35
03.06.2018	120,87	08.08.2018	121,48
14.07.2018	121,26	10.08.2018	128,03
18.07.2018	150,74	19.08.2018	121,04
19.07.2018	157,33	20.08.2018	122,69
20.07.2018	151,21	21.08.2018	127,03
21.07.2018	127,82	22.08.2018	143,00
23.07.2018	127,92	23.08.2018	134,45
24.07.2018	135,97	11.09.2018	122,86

U tablici su prikazani datumi pojavljivanja najviših dnevnih osmosatnih srednjih koncentracija ozona na mjernej postaji Koromačno Brovinje većih od GV ($120 \mu\text{g m}^{-3}$) izmjerena u 2018. godini.

DAN	najviša dnevna osmosatna srednja koncentracija $\mu\text{g/m}^3$	DAN	najviša dnevna osmosatna srednja koncentracija $\mu\text{g/m}^3$
25.04.2018	120,28	28.07.2018	120,71
28.04.2018	140,75	29.07.2018	127,30
29.04.2018	133,18	30.07.2018	128,68
18.07.2018	135,79	31.07.2018	128,68
19.07.2018	128,72	01.08.2018	132,25
20.07.2018	128,11	22.08.2018	141,58
21.07.2018	123,55	23.08.2018	137,70
25.07.2018	124,81	24.08.2018	129,90

U tablici su prikazani datumi pojavljivanja najviših dnevnih osmosatnih srednjih koncentracija ozona na mjernej postaji AP Višnjan većih od GV ($120 \mu\text{g m}^{-3}$) izmjerena u 2018. godini.

DAN	najviša dnevna osmosatna srednja koncentracija $\mu\text{g/m}^3$	DAN	najviša dnevna osmosatna srednja koncentracija $\mu\text{g/m}^3$
14.04.2018	125,12	17.07.2018	137,46
19.04.2018	128,40	18.07.2018	167,03
21.04.2018	132,79	19.07.2018	169,67
22.04.2018	131,07	20.07.2018	163,31
23.04.2018	131,40	22.07.2018	128,97
24.04.2018	131,13	23.07.2018	129,19
28.04.2018	125,83	24.07.2018	148,77
29.04.2018	131,14	25.07.2018	170,54
08.05.2018	125,53	26.07.2018	161,82
01.06.2018	126,90	27.07.2018	129,74
02.06.2018	130,04	28.07.2018	155,40
03.06.2018	138,12	29.07.2018	161,91
04.06.2018	133,49	30.07.2018	160,34
06.06.2018	134,09	31.07.2018	155,41
10.06.2018	136,69	01.08.2018	168,47
11.06.2018	151,62	02.08.2018	148,80
20.06.2018	129,44	05.08.2018	143,94
21.06.2018	131,94	06.08.2018	141,18
29.06.2018	134,69	07.08.2018	139,41
30.06.2018	141,89	09.08.2018	126,28
04.07.2018	144,04	10.08.2018	145,76
05.07.2018	137,73	11.08.2018	143,35
10.07.2018	128,94	12.08.2018	129,69
14.07.2018	128,01	13.08.2018	130,64
15.07.2018	129,69		

U tablici su prikazani datumi pojavljivanja najviših dnevnih osmosatnih srednjih koncentracija ozona na mjerenoj postaji Fižela Pula od GV ($120 \mu\text{g m}^{-3}$) izmјerenih u 2018. godini.

DAN	najviša dnevna osmosatna srednja koncentracija $\mu\text{g/m}^3$	DAN	najviša dnevna osmosatna srednja koncentracija $\mu\text{g/m}^3$
26.04.2018	128,42	06.07.2018	142,32
28.04.2018	131,01	07.07.2018	130,80
29.04.2018	143,65	08.07.2018	127,82
30.04.2018	124,99	09.07.2018	129,80
07.05.2018	134,42	10.07.2018	134,46
08.05.2018	136,58	11.07.2018	130,13
09.05.2018	126,27	12.07.2018	125,01
10.05.2018	131,60	13.07.2018	129,54
11.05.2018	129,19	14.07.2018	144,01
13.05.2018	123,65	15.07.2018	149,61
18.05.2018	128,28	16.07.2018	134,38
19.05.2018	121,14	17.07.2018	151,33
21.05.2018	123,70	18.07.2018	199,81
27.05.2018	131,14	19.07.2018	168,14
28.05.2018	123,45	20.07.2018	155,80
29.05.2018	131,67	21.07.2018	149,97
30.05.2018	120,59	21.08.2018	138,91
31.05.2018	130,61	22.08.2018	159,41
01.06.2018	127,86	23.08.2018	162,36
02.06.2018	134,37	24.08.2018	143,69
03.06.2018	139,59	25.08.2018	135,38
04.06.2018	135,12	04.09.2018	129,79
09.06.2018	143,08	05.09.2018	145,05
16.06.2018	141,74	06.09.2018	131,54
17.06.2018	131,64	08.09.2018	128,91
18.06.2018	145,32	09.09.2018	131,50
20.06.2018	135,05	10.09.2018	144,54
21.06.2018	145,65	11.09.2018	146,52
22.06.2018	127,40	12.09.2018	145,30
29.06.2018	143,22	13.09.2018	125,41
30.06.2018	176,71	14.09.2018	159,08
01.07.2018	134,55	18.09.2018	121,98
04.07.2018	137,65	21.09.2018	132,61
05.07.2018	134,69	23.09.2018	124,14

Podaci o mrežama i podaci o postajama

Meta podaci o mjernoj mreži, postajama i kartografski prikazi lokacija mjerne mreže Grada Pule.

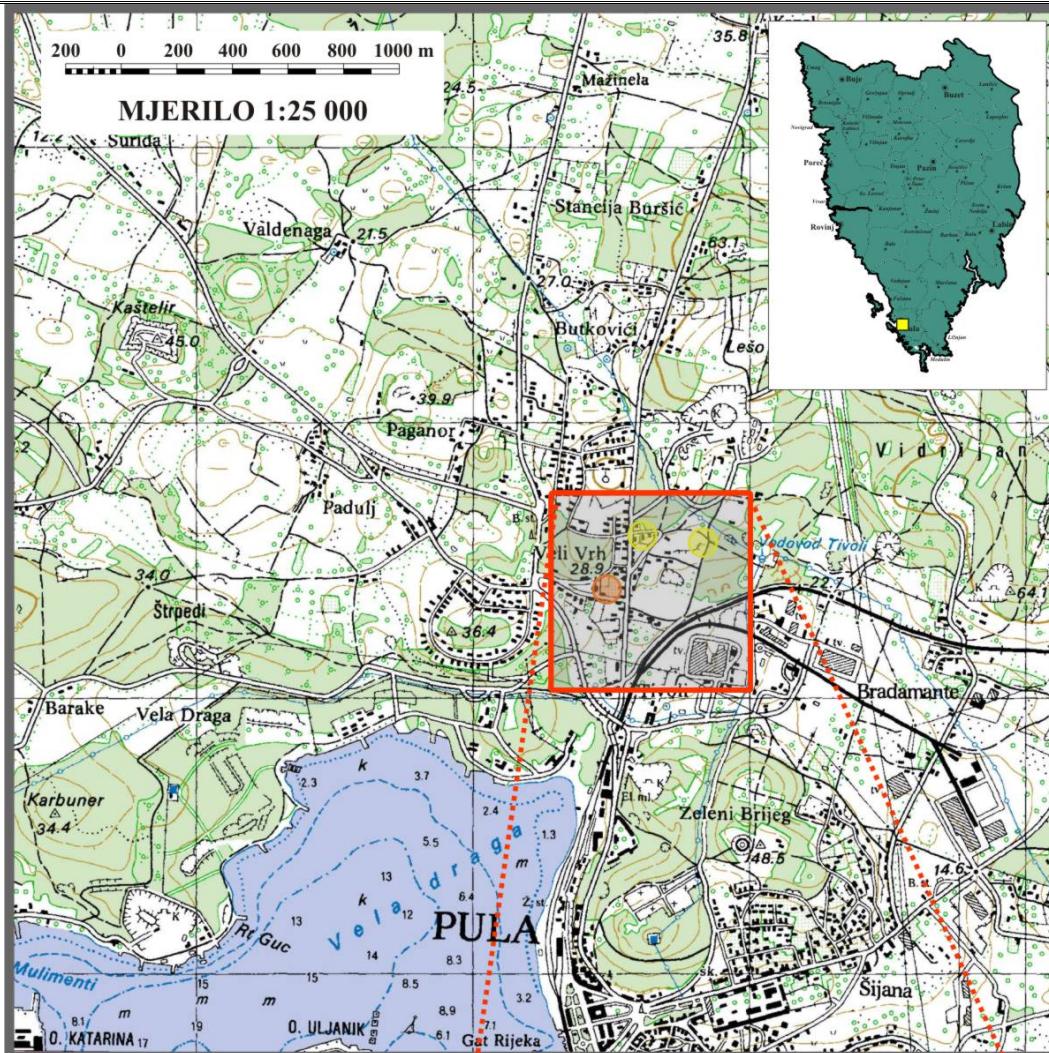
PODACI O MREŽI

1.1.	Naziv: Mjerna mreža Grada Pule	
1.2.	Kratica: MM-Pula	
1.3.	Tip mreže: lokalna mjerna mreža / gradsko urbano područje	
1.4.	Tijelo odgovorno za upravljanje mrežom:	
1.4.1.	Naziv	Istarska županija, Upravni odjel za održivi razvoj, Odsjek za zaštitu okoliša
1.4.2.	Ime odgovorne osobe	Ljiljana Dravec
1.4.3.	Adresa	Flanatička 29, 52100 Pula - Pola
1.4.4.	Telefon	052 / 372-182
	Fax	052 / 372-191
1.4.5.	E-mail	ljiljana.dravec@istra-istria.hr
1.4.6.	Web adresa	www.istra-istria.hr

1. Opći podaci		
1.1.	Ime postaje	Veli vrh, Zahtilina bb
1.2.	Ime grada	Pula-Pola
1.3.	Nacionalni ili lokalni broj ili oznaka	PU 02 "Veli Vrh"
1.4	Kod postaje	PU 02
1.5.	Ime stručne institucije koja odgovara za postaju	Zavod za javno zdravstvo Istarske županije - Istituto di sanità pubblica della Regione Istriana
1.6.	Tijelo ili programi kojima se dostavljaju podaci	Istarska županija, Upravni odjel za održivi razvoj, Odsjek za zaštitu prirode i okoliša i Agencija za zaštitu okoliša, Grad Pula
1.7.	Ciljevi mjerjenja	Procjena utjecaja na zdravlje ljudi i okoliš, praćenje trenda
1.8.	Geografske koordinate	x=5409379; y=4972422 N 44° 53' 25.2" ; E 13° 50' 52.9"
1.9.	NUTS	
1.10.	Onečišćujuće tvari koje se mjere	sumporov dioksid (SO_2), dim, dušikov dioksid (NO_2)
1.11.	Meteorološki parametri	ne mijere se
1.12.	Druge informacije	
2. Klasifikacija postaje		
2.1.	Tip područja	Gradsko trajno izgrađeno
2.2.	Tip postaje u odnosu na izvor emisija	Prigradsko, stambeno naselje pomiješano s neizgrađenim područjima (šuma)
2.3.	Dodatne informacije o postaji	
3. Mjerna oprema		
3.1.	Naziv:	
3.2.	Analitička metoda ili mjerna metoda	
sumporov dioksid (SO_2)	ručno sakupljanje - uzorkovanje	analiza - titracija
dim	ručno sakupljanje - uzorkovanje	analiza - reflektometrija
dušikov dioksid (NO_2)	ručno sakupljanje - uzorkovanje	analiza - spektrofotometrija
4. Značajke uzorkovanja		
4.1.	Lokacija mernog mjesta	fasada zgrade
4.2.	Visina mjesta uzorkovanja	3,5 m
4.3.	Učestalost integriranja podataka	24-satno, mjesечно
4.4.	Vrijeme uzorkovanja	dnevno

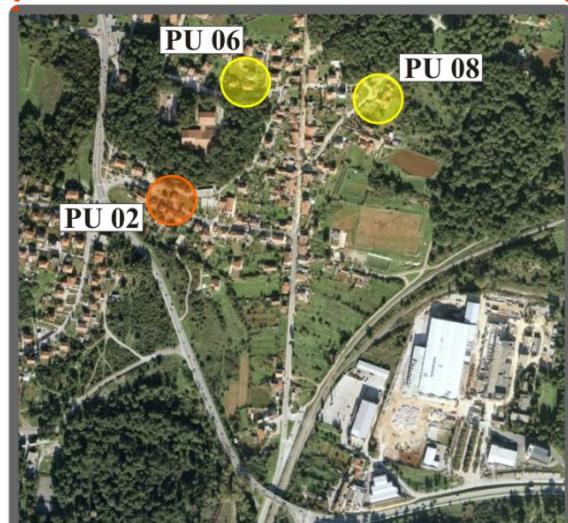
1. Opći podaci		
1.1.	Ime postaje	Ul. J.Rakovca (Društvo tjelesnih invalida)
1.2.	Ime grada	Pula-Pola
1.3.	Nacionalni ili lokalni broj ili oznaka	PU 05 "J. Rakovca"
1.4	Kod postaje	PU 05
1.5.	Ime stručne institucije koja odgovara za postaju	Zavod za javno zdravstvo Istarske županije - Istituto di sanità pubblica della Regione Istriana
1.6.	Tijelo ili programi kojima se dostavljaju podaci	Istarska županija, Upravni odjel za održivi razvoj, Odsjek za zaštitu prirode i okoliša i Agencija za zaštitu okoliša, Grad Pula
1.7.	Ciljevi mjerjenja	Procjena utjecaja na zdravlje ljudi i okoliš, praćenje trenda
1.8.	Geografske koordinate	x=5409659; y=4970053 N 44°52'8.6"; E 13°51'7.2"
1.9.	NUTS	
1.10.	Onečišćujuće tvari koje se mjere	sumporov dioksid (SO_2), dim, dušikov dioksid (NO_2)
1.11.	Meteorološki parametri	ne mijere se
1.12.	Druge informacije	
2. Klasifikacija postaje		
2.1.	Tip područja	Gradsko trajno izgrađeno
2.2.	Tip postaje u odnosu na izvor emisija	prometna
2.3.	Dodatne informacije o postaji	
3. Mjerna oprema		
3.1.	Naziv:	
3.2.	Analitička metoda ili mjerna metoda	
sumporov dioksid (SO_2)	ručno sakupljanje - uzorkovanje	analiza - titracija
dim	ručno sakupljanje - uzorkovanje	analiza - reflektometrija
dušikov dioksid (NO_2)	ručno sakupljanje - uzorkovanje	analiza - spektrofotometrija
4. Značajke uzorkovanja		
4.1.	Lokacija mernog mjesta	fasada ulične trokatnice
4.2.	Visina mjesta uzorkovanja	3,5 m
4.3.	Učestalost integriranja podataka	24-satno, mjesečno
4.4.	Vrijeme uzorkovanja	dnevno

1. Opći podaci		
1.1.	Ime postaje	Fižela A.P.
1.2.	Ime grada	Pula-Pola
1.3.	Nacionalni ili lokalni broj ili oznaka	PU 14 "Fižela A. P."
1.4	Kod postaje	PU 14
1.5.	Ime stručne institucije koja odgovara za postaju	Zavod za javno zdravstvo Istarske županije - Istituto di sanità pubblica della Regione Istriana
1.6.	Tijelo ili programi kojima se dostavljaju podaci	Istarska županija, Upravni odjel za održivi razvoj, Odsjek za zaštitu prirode i okoliša i Agencija za zaštitu okoliša, Grad Pula
1.7.	Ciljevi mjerjenja	Procjena utjecaja na zdravlje ljudi i okoliš, praćenje trenda
1.8.	Geografske koordinate	x=5406868; y=4969365 N 44°51'45"; E 13°49'0.5"
1.9.	NUTS	
1.10.	Onečišćujuće tvari koje se mjere	ukupna taložna tvar, metali Pb, Cd i Ni u ukupnoj taložnoj tvari
1.11.	Meteorološki parametri	ne mjere se
1.12.	Druge informacije	
2. Klasifikacija postaje		
2.1.	Tip područja	Prigradsko stambeno naselje pomiješano s neizgrađenim područjima (šuma)
2.2.	Tip postaje u odnosu na izvor emisija	industrijska
2.3.	Dodatne informacije o postaji	
3. Mjerna oprema		
3.1.	Naziv:	
3.2.	Analitička metoda ili mjerna metoda	
Ukupna taložna tvar	ručno sakupljanje - Bergerhoffov sakupljač	analiza - gravimetrija
Metali Pb, Ni, Cd u ukupnoj taložnoj tvari	ručno sakupljanje - Bergerhoffov sakupljač	analiza - AAS
4. Značajke uzorkovanja		
4.1.	Lokacija mjernog mjeseta	Stoja - Fižela A.P.
4.2.	Visina mjeseta uzorkovanja	2,5 m
4.3.	Učestalost integriranja podataka	mjesečno
4.4.	Vrijeme uzorkovanja	mjesečno

**Područje mjerjenja:
 Grad Pula**

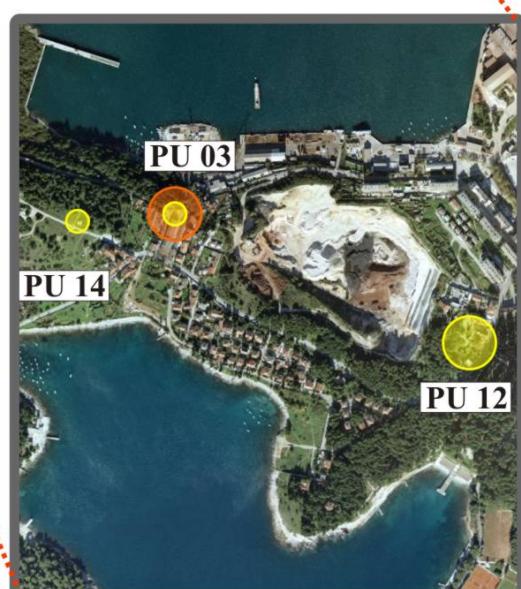
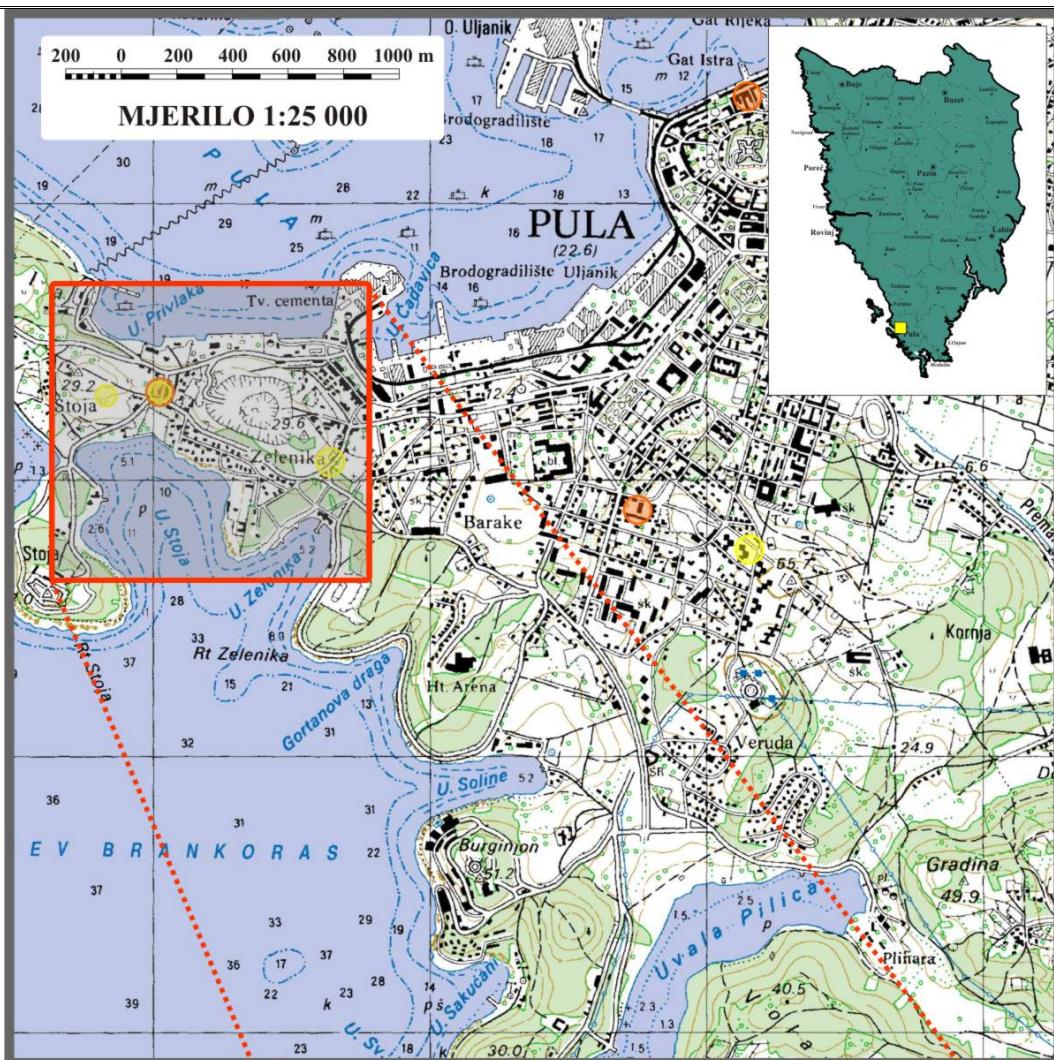
- -pozicija mjerjenja SO₂, dima i NO₂
- -pozicija mjerjenja ukupne taložne tvari

Područje mjerjenja:
Grad Pula

- -pozicija mjerjenja SO₂, dima i NO₂
- -pozicija mjerjenja ukupne taložne tvari

Meta podaci o mjerenoj mreži, postajama i kartografski prikaz lokacija mjerne mreže Općine Raša.

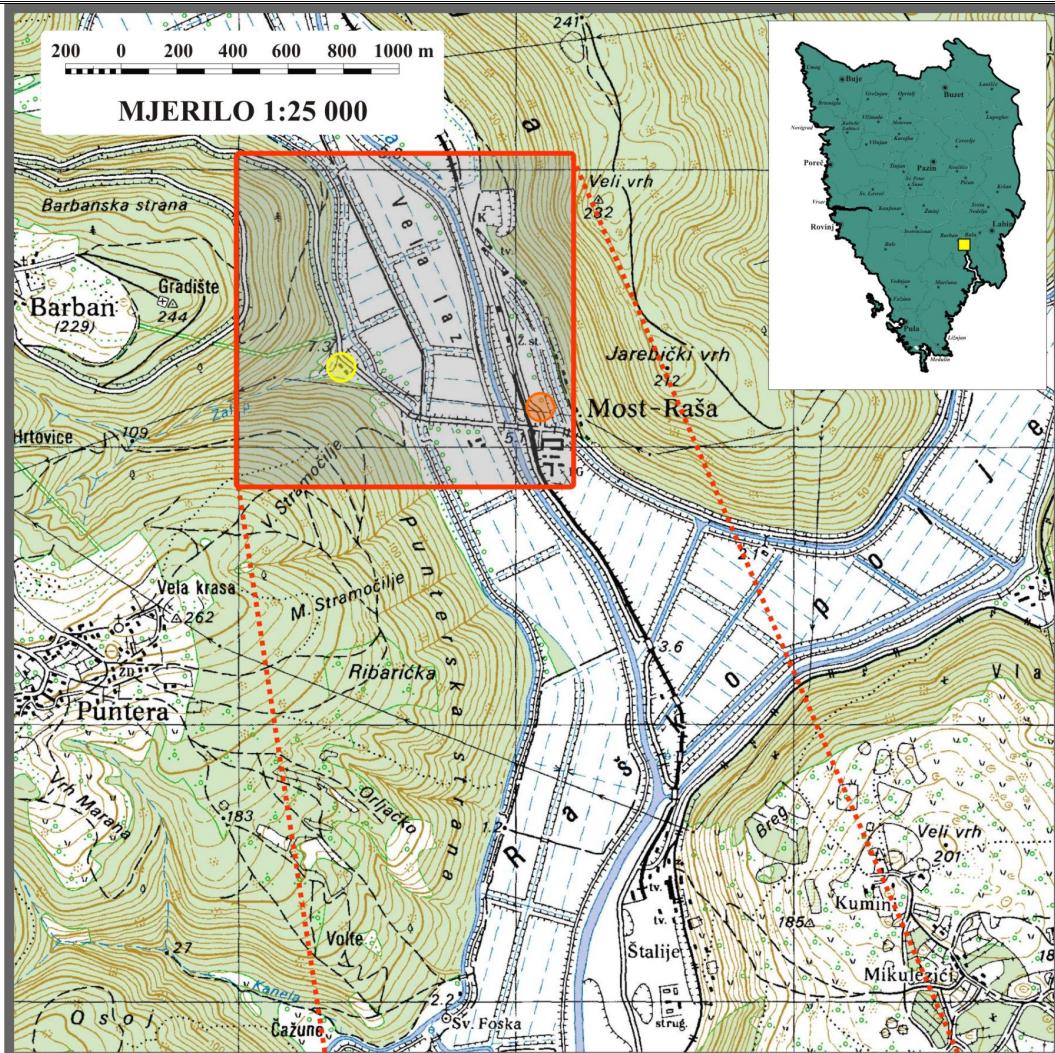
PODACI O MREŽI

1.1.	Naziv: Mjerna mreža Općine Raša	
1.2.	Kratica: MM-Raša	
1.3.	Tip mreže: lokalna mjerna mreža / lokalna industrija	
1.4.	Tijelo odgovorno za upravljanje mrežom:	
1.4.1.	Naziv	Istarska županija, Upravni odjel za održivi razvoj, Odsjek za zaštitu okoliša
1.4.2.	Ime odgovorne osobe	Ljiljana Dravec
1.4.3.	Adresa	Flanatička 29, 52100 Pula - Pola
1.4.4.	Telefon	052 / 372-182
	Fax	052 / 372-191
1.4.5.	E-mail	ljiljana.dravec@istra-istria.hr
1.4.6.	Web adresa	www.istra-istria.hr

1. Opći podaci		
1.1.	Ime postaje	Most Raša - sediment
1.2.	Ime grada	Naselje Most Raša
1.3.	Nacionalni ili lokalni broj ili oznaka	MR 02 "Most Raša"
1.4.	Kod postaje	MR 02
1.5.	Ime stručne institucije koja odgovara za postaju	Zavod za javno zdravstvo Istarske županije - Istituto di sanità pubblica della Regione Istriana
1.6.	Tijelo ili programi kojima se dostavljaju podaci	Istarska županija, Upravni odjel za održivi razvoj, Odsjek za zaštitu prirode i okoliša i Agencija za zaštitu okoliša, Grad Umag
1.7.	Ciljevi mjerjenja	Procjena utjecaja na zdravlje ljudi i okoliš, praćenje trenda
1.8.	Geografske koordinate	x=5424761; y=4991583 N 45°3'36.8"; E 14°2'40.8"
1.9.	NUTS	
1.10.	Onečišćujuće tvari koje se mjere	ukupna taložna tvar, metali Pb, Cd i Ni u ukupnoj taložnoj tvari
1.11.	Meteorološki parametri	ne mijere se
1.12.	Druge informacije	
2. Klasifikacija postaje		
2.1.	Tip područja	Prigradsko stambeno naselje pomiješano s neizgrađenim područjima (šuma, poljoprivreda)
2.2.	Tip postaje u odnosu na izvor emisija	industrijska
2.3.	Dodatne informacije o postaji	
3. Mjerna oprema		
3.1.	Naziv: sakupljač po Bergerhoffu	
3.2.	Analitička metoda ili mjerna metoda	
Ukupna taložna tvar	ručno sakupljanje - Bergerhoffov sakupljač	analiza - gravimetrija
Metali Pb, Ni, Cd u ukupnoj taložnoj tvari	ručno sakupljanje - Bergerhoffov sakupljač	analiza - AAS
4. Značajke uzorkovanja		
4.1.	Lokacija mjernog mesta	dvorište zgrade
4.2.	Visina mesta uzorkovanja	2 m
4.3.	Učestalost integriranja podataka	mjesečno
4.4.	Vrijeme uzorkovanja	mjesečno

1. Opći podaci		
1.1.	Ime postaje	Koromačno bb
1.2.	Ime grada	Naselje Koromačno
1.3.	Nacionalni ili lokalni broj ili oznaka	KOROMAČNO 01 "Koromačno"
14	Kod postaje	KO 01
1.5.	Ime stručne institucije koja odgovara za postaju	Zavod za javno zdravstvo Istarske županije - Istituto di sanità pubblica della Regione Istriana
1.6.	Tijelo ili programi kojima se dostavljaju podaci	Istarska županija, Upravni odjel za održivi razvoj, Odsjek za zaštitu prirode i okoliša i Agencija za zaštitu okoliša, Grad Umag
1.7.	Ciljevi mjerena	Procjena utjecaja na zdravlje ljudi i okoliš, praćenje trenda
1.8.	Geografske koordinate	x=5431076; y=4980877 N 44°58'7.9"; E 14°7'17.5"
1.9.	NUTS	
1.10.	Onečišćujuće tvari koje se mjere	sumporov dioksid (SO_2), dim, ukupna taložna tvar, metali Pb, Cd i Ni u ukupnoj taložnoj tvari
1.11.	Meteorološki parametri	ne mijere se
1.12.	Druge informacije	
2. Klasifikacija postaje		
2.1.	Tip područja	Prigradsko stambeno naselje pomiješano s neizgrađenim područjima (šuma, poljoprivreda)
2.2.	Tip postaje u odnosu na izvor emisija	industrijska
2.3.	Dodatne informacije o postaji	
3. Mjerna oprema		
3.1.	Naziv:	
3.2.	Analitička metoda ili mjerna metoda	
sumporov dioksid (SO_2)	ručno sakupljanje - uzorkovanje	analiza - titracija
dim	ručno sakupljanje - uzorkovanje	analiza - reflektometrija
Ukupna taložna tvar	ručno sakupljanje - Bergerhoffov sakupljač	analiza - gravimetrija
Metali Pb, Ni, Cd u ukupnoj taložnoj tvari	ručno sakupljanje - Bergerhoffov sakupljač	analiza - AAS
4. Značajke uzorkovanja		
4.1.	Lokacija mjernog mjesta	dvorište zgrade
4.2.	Visina mjesta uzorkovanja	3,5 m
4.3.	Učestalost integriranja podataka	24-satno, mjesečno
4.4.	Vrijeme uzorkovanja	dnevno, mjesečno

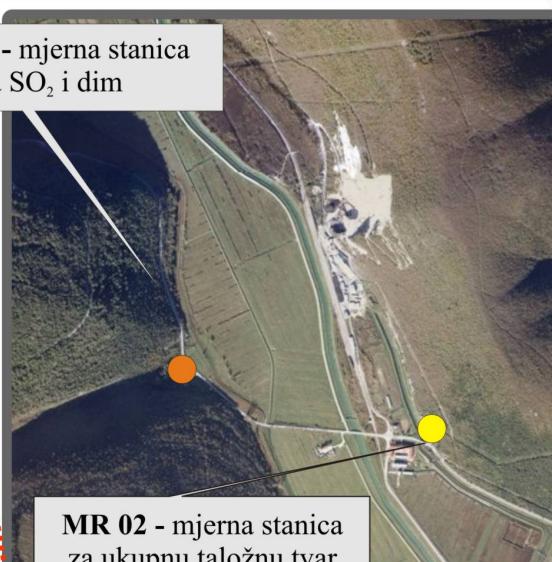
1. Opći podaci		
1.1.	Ime postaje	Automatska postaja Koromačno - Brovinje
1.2.	Ime grada	Naselje Koromačno
1.3.	Nacionalni ili lokalni broj ili oznaka	KOROMAČNO 02 "Koromačno-Brovinje"
14	Kod postaje	KO 02
1.5.	Ime stručne institucije koja odgovara za postaju	Zavod za javno zdravstvo Istarske županije - Istituto di sanità pubblica della Regione Istriana
1.6.	Tijelo ili programi kojima se dostavljaju podaci	Istarska županija, Upravni odjel za održivi razvoj, Odsjek za zaštitu prirode i okoliša i Agencija za zaštitu okoliša, Grad Umag
1.7.	Ciljevi mjerjenja	Procjena utjecaja na zdravlje ljudi i okoliš, praćenje trenda
1.8.	Geografske koordinate	x=5431304; y=4981924 N 44°58'41.9"; E 14°7'27.3"
1.9.	NUTS	150 m
1.10.	Onečišćujuće tvari koje se mjere	SO ₂ , NO ₂ / NO _x , ozon, CO, čestice (PM ₁₀)
1.11.	Meteorološki parametri	Mjere se
1.12.	Druge informacije	
2. Klasifikacija postaje		
2.1.	Tip područja	Ruralno
2.2.	Tip postaje u odnosu na izvor emisija	Industrijska
2.3.	Dodatne informacije o postaji	
3. Mjerna oprema		
3.1.	Naziv: automatska	
3.2.	Analitička metoda ili mjerna metoda	
SO ₂	automatsko sakupljanje	analiza - UV fluorescencija
NO ₂ / NO _x	automatsko sakupljanje	analiza - kemiluminiscencija
Ozon	automatsko sakupljanje	analiza - UV apsorpcija
CO	automatsko sakupljanje	analiza - IR apsorpcija
PM ₁₀ čestice	automatsko sakupljanje	analiza - interna vaga
4. Značajke uzorkovanja		
4.1.	Lokacija mjernog mjesta	Brovinje
4.2.	Visina mjesta uzorkovanja	
4.3.	Učestalost integriranja podataka	1-satno, 24-satno
4.4.	Vrijeme uzorkovanja	dnevno

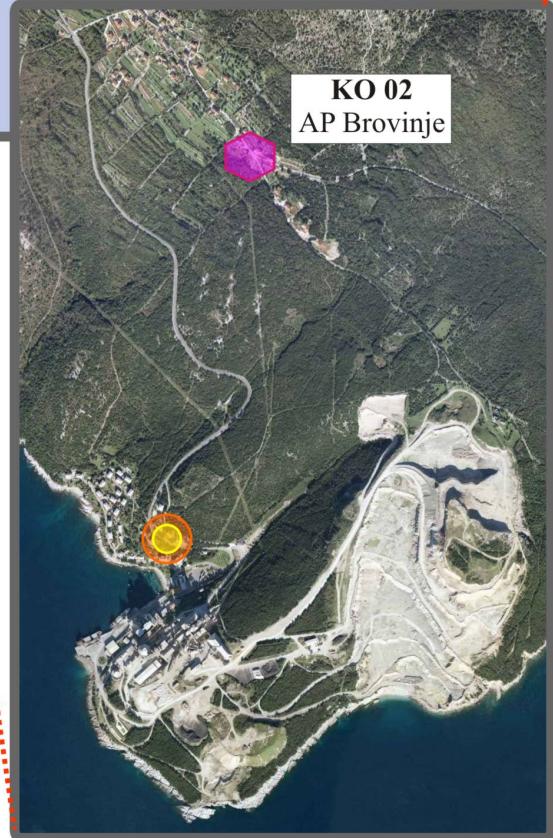
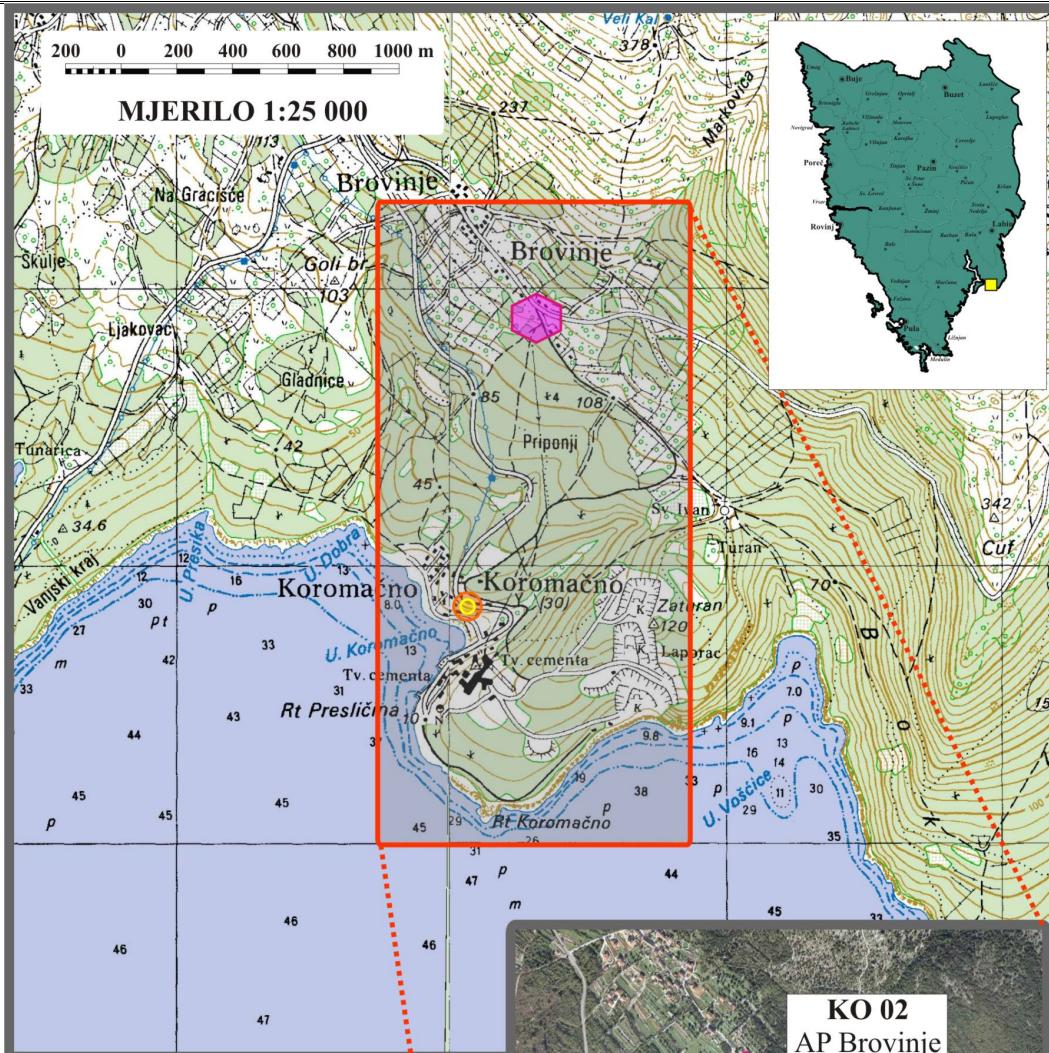
**MR 01 - mjerna stanica
za SO₂ i dim**

Područje mjerjenja:
Općina Raša

- -pozicija mjerjenja SO₂ i dima
- -pozicija mjerjenja ukupne taložne tvari

**MR 02 - mjerna stanica
za ukupnu taložnu tvar**

Meta podaci o mjernoj mreži, postajama i kartografski prikazi lokacija mjerne mreže TE PLOMIN.

PODACI O MREŽI

1.1.	Naziv: Mjerna mreža Termoelektrane Plomin	
1.2.	Kratica: MM-TE Plomin	
1.3.	Tip mreže: lokalna mjerna mreža / lokalna industrija	
1.4.	Tijelo odgovorno za upravljanje mrežom:	
1.4.1.	Naziv	HEP - Proizvodnja d.o.o. - TE Plomin
1.4.2.	Ime odgovorne osobe	Valdi Franković
1.4.3.	Adresa	Plomin bb
1.4.4.	Telefon	052 / 863-2444
	Fax	052 / 863-191
1.4.5.	E-mail	valdi.frankovic@hep.hr
1.4.6.	Web adresa	-

PODACI O POSTAJI

1. Opći podaci		
1.1.	Ime postaje	Ripenda Verbanci
1.2.	Ime grada	Naselje Ripenda Verbanci
1.3.	Nacionalni ili lokalni broj ili oznaka	TE 01 "Ripenda"
14	Kod postaje	TE01
1.5.	Ime stručne institucije koja odgovara za postaju	Zavod za javno zdravstvo Istarske županije - Istituto di sanità pubblica della Regione Istriana*
1.6.	Tijelo ili programi kojima se dostavljaju podaci	Istarska županija, Upravni odjel za održivi razvoj, Odsjek za zaštitu okoliša i Agencija za zaštitu okoliša, Korisnik
1.7.	Ciljevi mjerena	Procjena utjecaja na zdravlje ljudi i okoliš, praćenje trenda
1.8.	Geografske koordinate	x=5432619; y=4996517 N 45°6'35.1"; E 14°8'20.3"
1.9.	NUTS	290 m
1.10.	Onečišćujuće tvari koje se mjere	SO ₂ , NO ₂ / NO _x , ozon, čestice (PM ₁₀)
1.11.	Meteorološki parametri	Mjere se
1.12.	Druge informacije	
2. Klasifikacija postaje		
2.1.	Tip područja	Ruralno
2.2.	Tip postaje u odnosu na izvor emisija	Industrijska
2.3.	Dodatne informacije o postaji	
3. Mjerna oprema		
3.1.	Naziv: automatska	
3.2.	Analitička metoda ili mjerna metoda	
SO ₂	automatsko sakupljanje	analiza - UV fluorescencija
NO ₂ / NO _x	automatsko sakupljanje	analiza - kemiluminiscencija
Ozon	automatsko sakupljanje	analiza - UVapsorpcija
PM ₁₀ čestice	automatsko sakupljanje	analiza - oscilirajuća mikrovaga
4. Značajke uzorkovanja		
4.1.	Lokacija mjernog mesta	Ripenda Verbanci
4.2.	Visina mjesta uzorkovanja	
4.3.	Učestalost integriranja podataka	1-satno, 24-satno
4.4.	Vrijeme uzorkovanja	dnevno

PODACI O POSTAJI

1. Opći podaci		
1.1.	Ime postaje	Sv. Katarina
1.2.	Ime grada	Naselje Sv. Katarina
1.3.	Nacionalni ili lokalni broj ili oznaka	TE 02 "Sv. Katarina"
1.4.	Kod postaje	TE02
1.5.	Ime stručne institucije koja odgovara za postaju	Zavod za javno zdravstvo Istarske županije - Istituto di sanità pubblica della Regione Istriana*
1.6.	Tijelo ili programi kojima se dostavljaju podaci	Istarska županija, Upravni odjel za održivi razvoj, Odsjek za zaštitu okoliša i Agencija za zaštitu okoliša, Korisnik
1.7.	Ciljevi mjerena	Procjena utjecaja na zdravlje ljudi i okoliš, praćenje trenda
1.8.	Geografske koordinate	x=5425334; y=5003678 N 45°10'24.4"; E 14°2'43.2"
1.9.	NUTS	346 m
1.10.	Onečišćujuće tvari koje se mjere	SO ₂ , NO ₂ / NO _x , ozon
1.11.	Meteorološki parametri	Mjere se
1.12.	Druge informacije	
2. Klasifikacija postaje		
2.1.	Tip područja	Ruralno
2.2.	Tip postaje u odnosu na izvor emisija	Industrijska
2.3.	Dodatne informacije o postaji	
3. Mjerna oprema		
3.1.	Naziv: automatska	
3.2.	Analitička metoda ili mjerna metoda	
SO ₂	automatsko sakupljanje	analiza - UV fluorescencija
NO ₂ / NO _x	automatsko sakupljanje	analiza - kemiluminiscencija
Ozon	automatsko sakupljanje	analiza - UVapsorpcija
4. Značajke uzorkovanja		
4.1.	Lokacija mernog mesta	Sv. Katarina
4.2.	Visina mesta uzorkovanja	
4.3.	Učestalost integriranja podataka	1-satno, 24-satno
4.4.	Vrijeme uzorkovanja	dnevno

*tijekom 2014. godine TE Plomin je nabavljao novu opremu i puštao je u pogon, tako da odgovornost zavoda za mjerjenja počinje od 01. prosinca 2014. godine

PODACI O POSTAJI

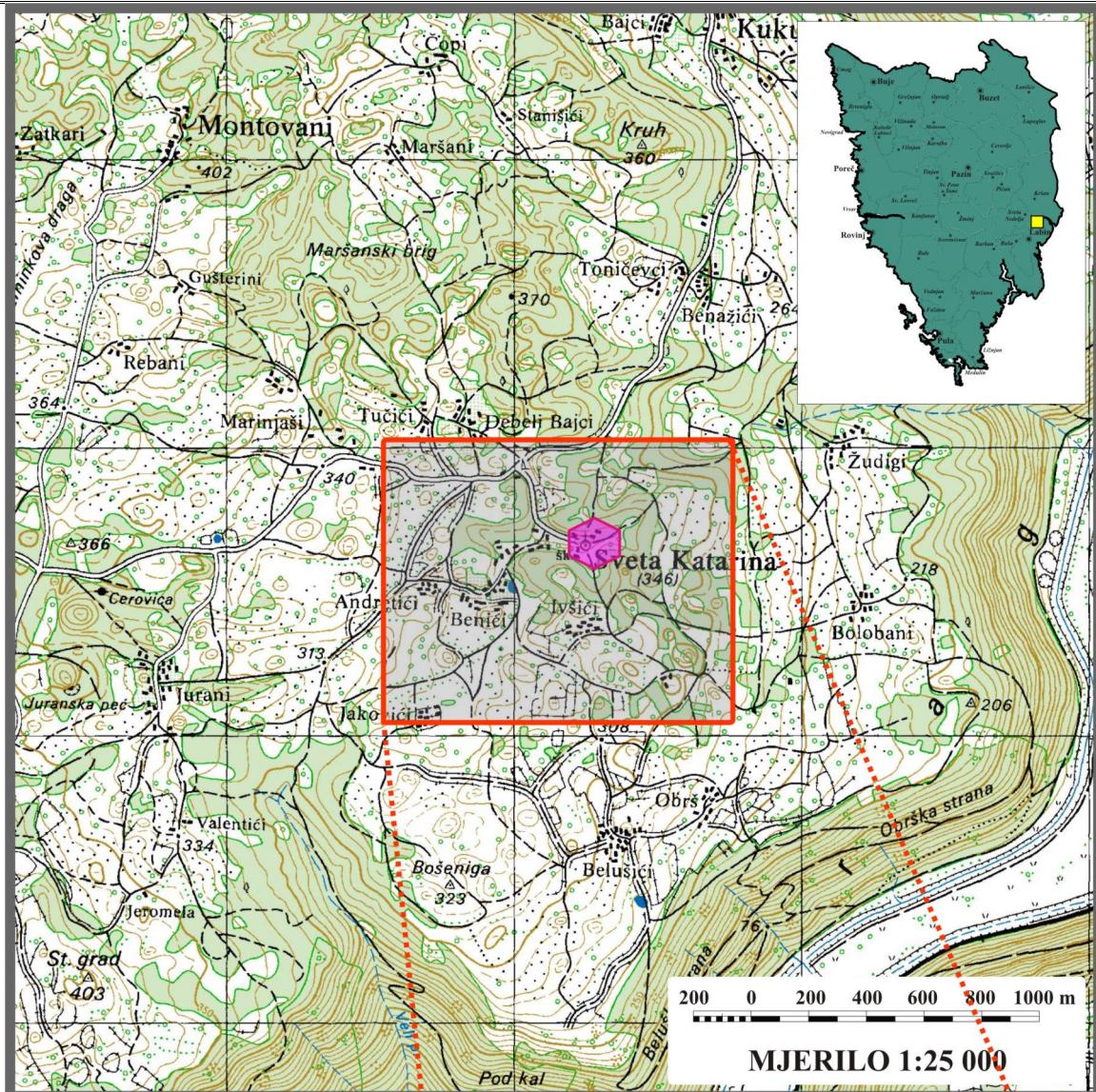
1. Opći podaci		
1.1.	Ime postaje	Plomin
1.2.	Ime grada	Naselje Plomin grad
1.3.	Nacionalni ili lokalni broj ili oznaka	TE 03 "Plomin"
1.4.	Kod postaje	TE03
1.5.	Ime stručne institucije koja odgovara za postaju	Zavod za javno zdravstvo Istarske županije - Istituto di sanità pubblica della Regione Istriana*
1.6.	Tijelo ili programi kojima se dostavljaju podaci	Istarska županija, Upravni odjel za održivi razvoj, Odsjek za zaštitu okoliša i Agencija za zaštitu okoliša, Korisnik
1.7.	Ciljevi mjerena	Procjena utjecaja na zdravlje ljudi i okoliš, praćenje trenda
1.8.	Geografske koordinate	x=5435813; y=4999800 N 45°8'22.5"; E 14°10'44.9"
1.9.	NUTS	170 m
1.10.	Onečišćujuće tvari koje se mjere	SO ₂ , NO ₂ / NO _x
1.11.	Meteorološki parametri	Mjere se
1.12.	Druge informacije	
2. Klasifikacija postaje		
2.1.	Tip područja	Prigradsko stambeno naselje pomiješano s neizgrađenim područjima
2.2.	Tip postaje u odnosu na izvor emisija	Industrijska
2.3.	Dodatne informacije o postaji	
3. Mjerna oprema		
3.1.	Naziv: automatska	
3.2.	Analitička metoda ili mjerna metoda	
SO ₂	automatsko sakupljanje	analiza - UV fluorescencija
NO ₂ / NO _x	automatsko sakupljanje	analiza - kemiluminiscencija
4. Značajke uzorkovanja		
4.1.	Lokacija mernog mesta	Plomin grad
4.2.	Visina mesta uzorkovanja	
4.3.	Učestalost integriranja podataka	1-satno, 24-satno
4.4.	Vrijeme uzorkovanja	dnevno

*tijekom 2014. godine TE Plomin je nabavljao novu opremu i puštao je u pogon, tako da odgovornost zavoda za mjerjenja počinje od 01. prosinca 2014. godine

PODACI O POSTAJI

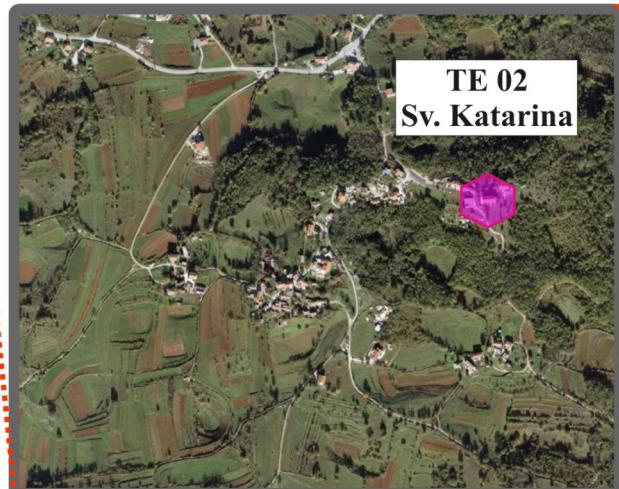
1. Opći podaci		
1.1.	Ime postaje	Klavar
1.2.	Ime grada	Naselje Klavar
1.3.	Nacionalni ili lokalni broj ili oznaka	TE 04 "Klavar"
1.4.	Kod postaje	TE04
1.5.	Ime stručne institucije koja odgovara za postaju	Zavod za javno zdravstvo Istarske županije - Istituto di sanità pubblica della Regione Istriana*
1.6.	Tijelo ili programi kojima se dostavljaju podaci	Istarska županija, Upravni odjel za održivi razvoj, Odsjek za zaštitu okoliša i Agencija za zaštitu okoliša, Korisnik
1.7.	Ciljevi mjerena	Procjena utjecaja na zdravlje ljudi i okoliš, praćenje trenda
1.8.	Geografske koordinate	x=5434865; y=4999224 N 45°8'3.5"; E 14°10'1.8"
1.9.	NUTS	5 m
1.10.	Onečišćujuće tvari koje se mjere	PM ₁₀ čestice
1.11.	Meteorološki parametri	Mjere se
1.12.	Druge informacije	
2. Klasifikacija postaje		
2.1.	Tip područja	Ruralno
2.2.	Tip postaje u odnosu na izvor emisija	Industrijska
2.3.	Dodatne informacije o postaji	
3. Mjerna oprema		
3.1.	Naziv: automatska	
3.2.	Analitička metoda ili mjerna metoda	
PM ₁₀ čestice	automatsko sakupljanje	analiza - oscilirajuće mikrovaga
4. Značajke uzorkovanja		
4.1.	Lokacija mernog mjesta	Klavar
4.2.	Visina mjesta uzorkovanja	
4.3.	Učestalost integriranja podataka	1-satno, 24-satno
4.4.	Vrijeme uzorkovanja	dnevno

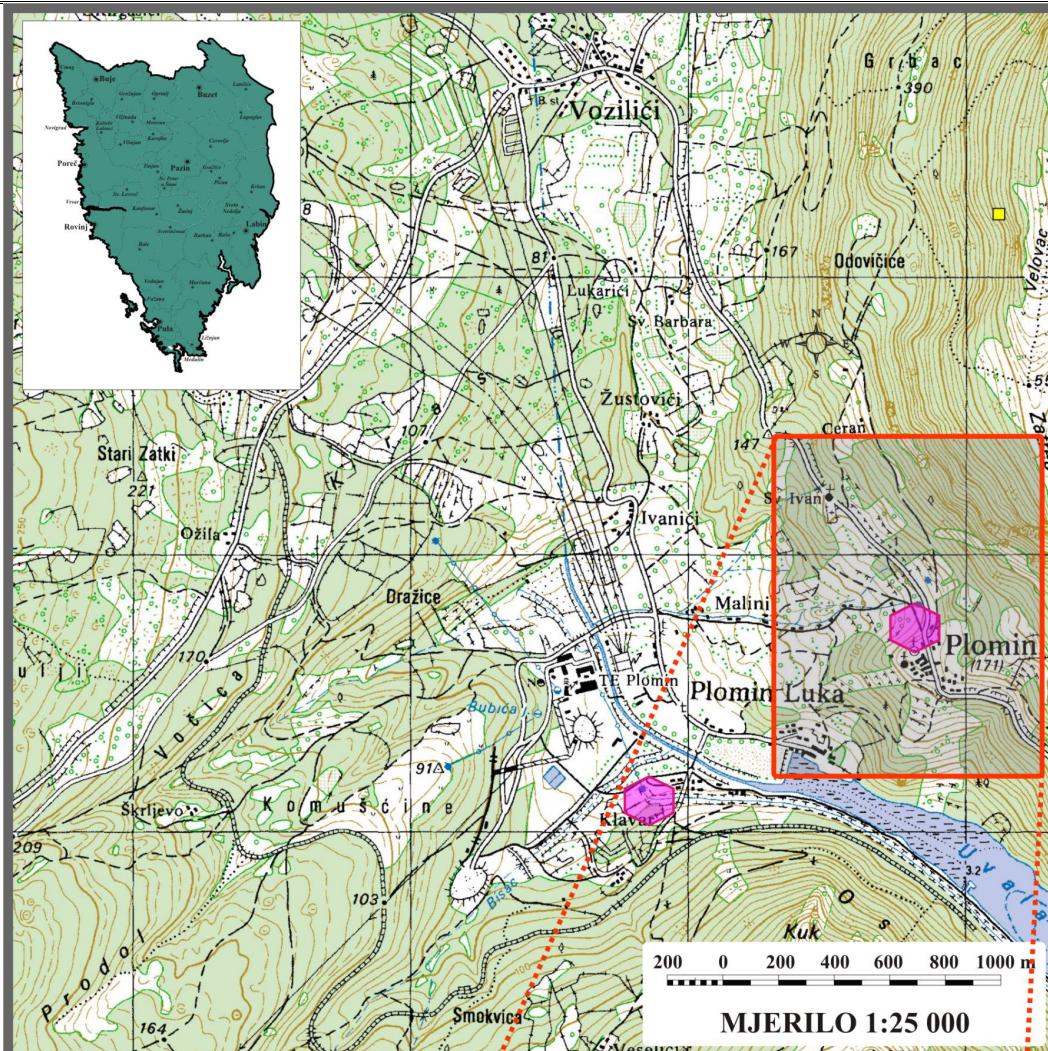
*tijekom 2014. godine TE Plomin je nabavljao novu opremu i puštao je u pogon, tako da odgovornost zavoda za mjerjenja počinje od 01. prosinca 2014. godine

Područje mjerena:
Termoelektrane Plomin

- pozicija mjerena
automatske stanice

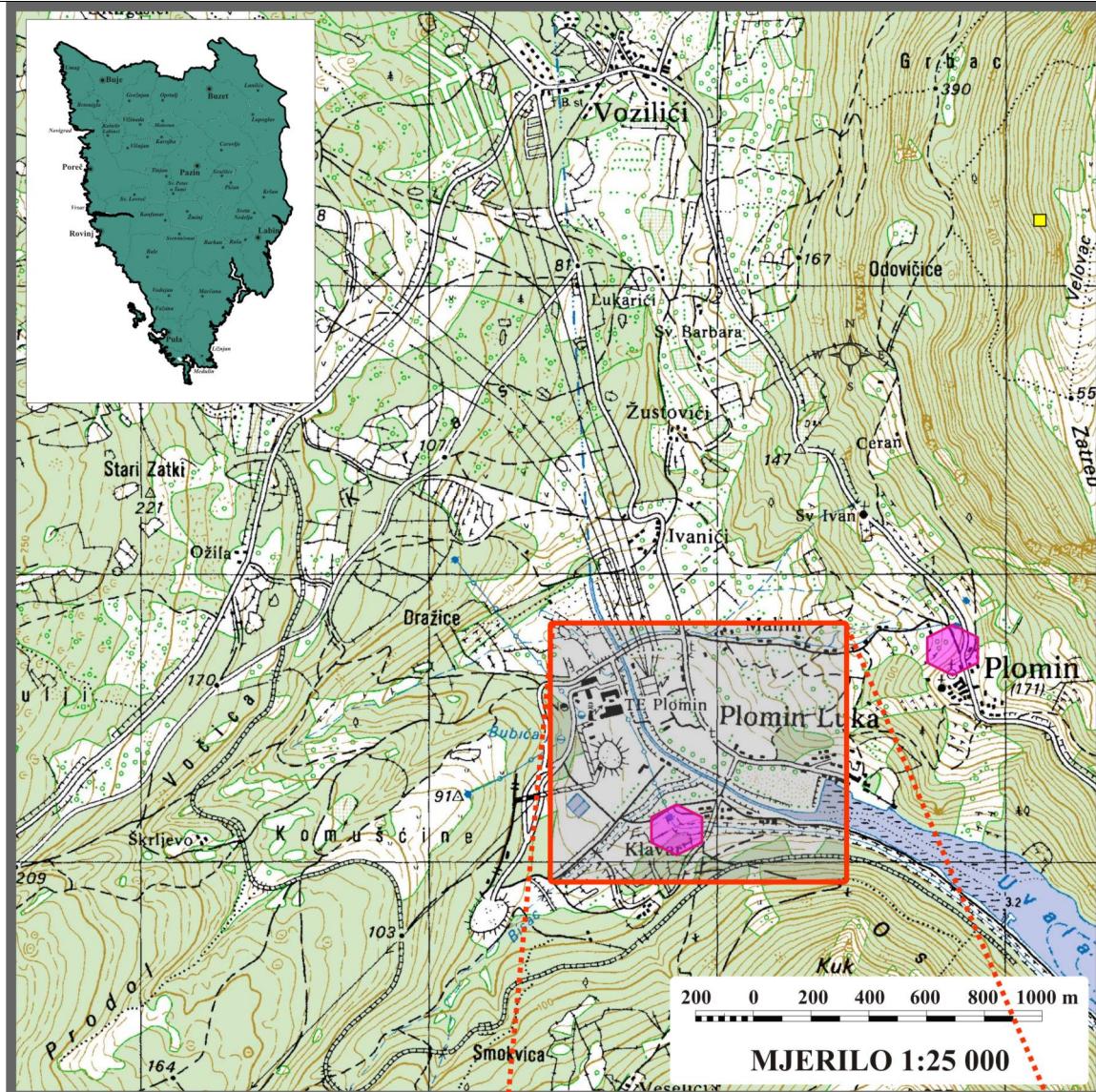

Područje mjerena:
Termoelektrane Plomin

◆ - pozicija mjerena
automatske stanice

Područje mjeranja:
Termoelektrane Plomin

- pozicija mjeranja
automatske stanice

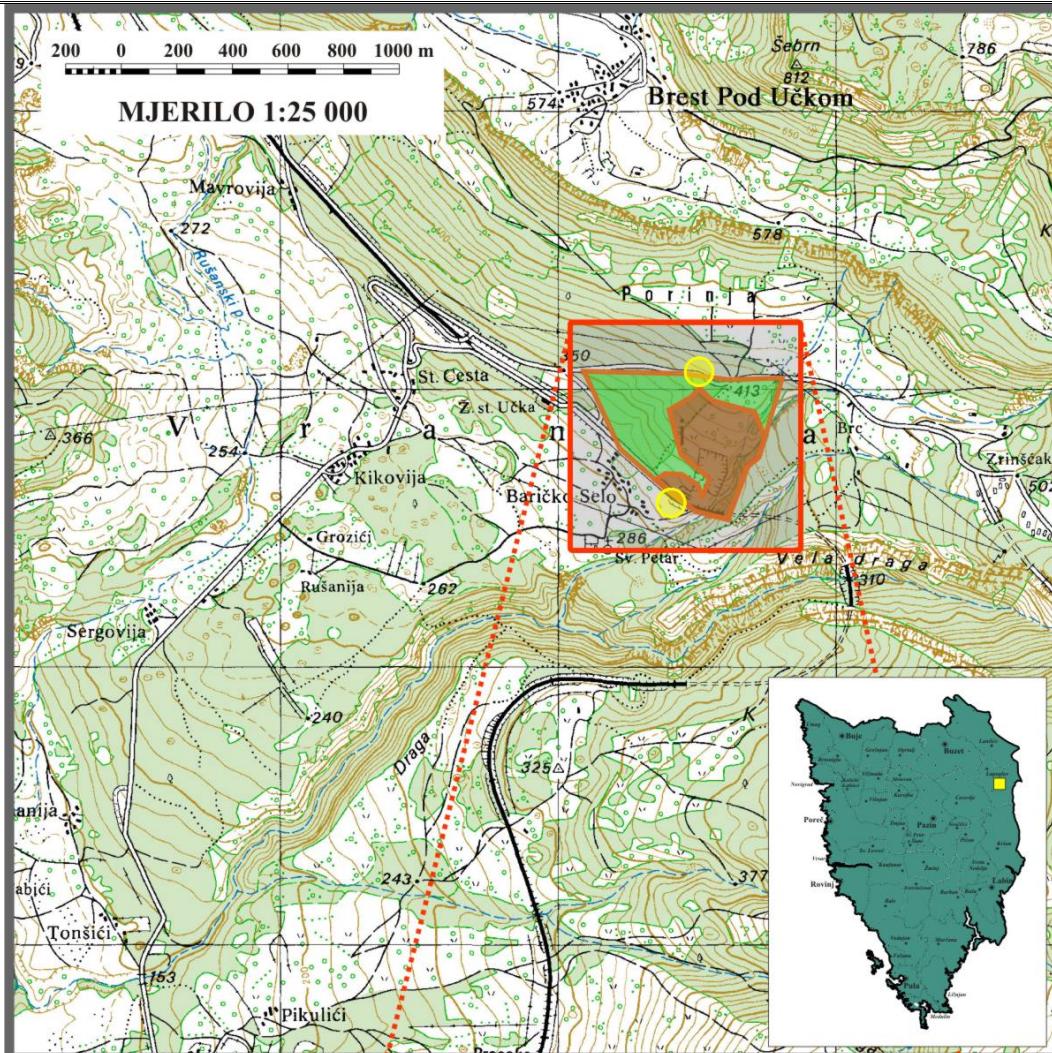
Meta podaci o mjernoj mreži, postajama i kartografski prikazi lokacija mjerne mreže Općine Lupoglav.

PODACI O MREŽI

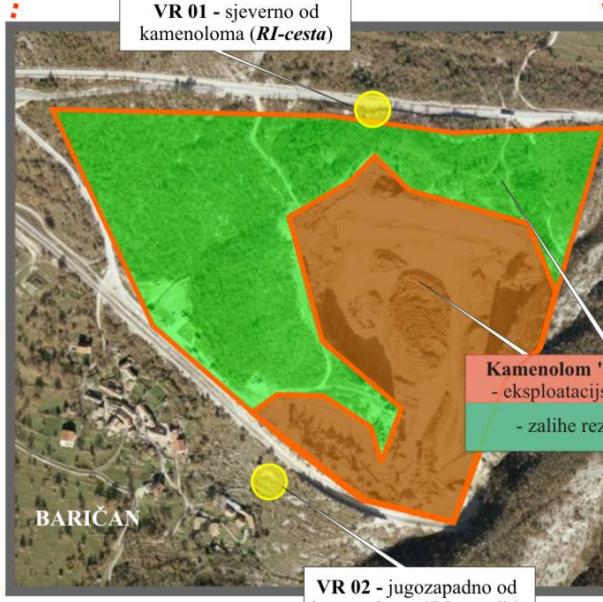
1.1.	Naziv: Mjerna mreža Općine Lupoglav	
1.2.	Kratica: MPN-Vranja	
1.3.	Tip mreže: lokalna industrija / mjerenja posebne namjene	
1.4.	Tijelo odgovorno za upravljanje mrežom:	
1.4.1.	Naziv	READYMIX CROATIA d.o.o.
1.4.2.	Ime odgovorne osobe	Marica Pletikosić
1.4.3.	Adresa	Cesta dr. Franje Tuđmana bb, Kaštel Sućurac
1.4.4.	Telefon	021 / 201-111
	Fax	021 / 201-255
1.4.5.	E-mail	marica.pletikosic@cemex.com
1.4.6.	Web adresa	-

1. Opći podaci		
1.1.	Ime postaje	Kamenolom Vranja
1.2.	Ime grada	Naselje Baričani
1.3.	Nacionalni ili lokalni broj ili oznaka	VR 01 "Kamenolom Vranja" - cesta
1.4.	Kod postaje	VR 01
1.5.	Ime stručne institucije koja odgovara za postaju	Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije
1.6.	Tijelo ili programi kojima se dostavljaju podaci	Istarska županija, Upravni odjel za održivi razvoj, Odsjek za zaštitu prirode i okoliša i Agencija za zaštitu okoliša, Korisnik
1.7.	Ciljevi mjerena	Procjena utjecaja na zdravlje ljudi i okoliš, praćenje trenda
1.8.	Geografske koordinate	x=5434492; y=5020045 N 45°19'17.8"; E 14°9'34.8"
1.9.	NUTS	400
1.10.	Onečišćujuće tvari koje se mijere	ukupna taložna tvar, metali As, Pb, Cd i Ni u ukupnoj taložnoj tvari
1.11.	Meteorološki parametri	ne mijere se
1.12.	Druge informacije	
2. Klasifikacija postaje		
2.1.	Tip područja	Ruralno (šuma, poljoprivreda)
2.2.	Tip postaje u odnosu na izvor emisija	Industrijska
2.3.	Dodatne informacije o postaji	
3. Mjerna oprema		
3.1.	Naziv: sakupljač po Bergerhoffu	
3.2.	Analitička metoda ili mjerna metoda	
Ukupna taložna tvar	ručno sakupljanje - Bergerhoffov sakupljač	analiza - gravimetrija
Metali As, Pb, Ni, Cd u ukupnoj taložnoj tvari	ručno sakupljanje - Bergerhoffov sakupljač	analiza - AAS
4. Značajke uzorkovanja		
4.1.	Lokacija mjernog mjesto	sjeverno od kamenoloma
4.2.	Visina mjesto uzorkovanja	2 m
4.3.	Učestalost integriranja podataka	mjesečno
4.4.	Vrijeme uzorkovanja	mjesečno

1. Opći podaci		
1.1.	Ime postaje	Kamenolom Vranja
1.2.	Ime grada	Naselje Baričani
1.3.	Nacionalni ili lokalni broj ili oznaka	VR 02 "Kamenolom Vranja" - naselje
1.4	Kod postaje	VR 02
1.5.	Ime stručne institucije koja odgovara za postaju	Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije
1.6.	Tijelo ili programi kojima se dostavljaju podaci	Istarska županija, Upravni odjel za održivi razvoj, Odsjek za zaštitu prirode i okoliša i Agencija za zaštitu okoliša, Korisnik
1.7.	Ciljevi mjerjenja	Procjena utjecaja na zdravlje ljudi i okoliš, praćenje trenda
1.8.	Geografske koordinate	x=5434308; y=5019655 N 45°19'5.1"; E 14°9'26.5"
1.9.	NUTS	620
1.10.	Onečišćujuće tvari koje se mjere	ukupna taložna tvar, metali As, Pb, Cd i Ni u ukupnoj taložnoj tvari
1.11.	Meteorološki parametri	ne mijere se
1.12.	Druge informacije	
2. Klasifikacija postaje		
2.1.	Tip područja	Ruralno (šuma, poljoprivreda)
2.2.	Tip postaje u odnosu na izvor emisija	Industrijska
2.3.	Dodatne informacije o postaji	
3. Mjerna oprema		
3.1.	Naziv: sakupljač po Bergerhoffu	
3.2.	Analitička metoda ili mjerna metoda	
Ukupna taložna tvar	ručno sakupljanje - Bergerhoffov sakupljač	analiza - gravimetrija
Metali As, Pb, Ni, Cd u ukupnoj taložnoj tvari	ručno sakupljanje - Bergerhoffov sakupljač	analiza - AAS
4. Značajke uzorkovanja		
4.1.	Lokacija mjernog mjesta	jugozapadno od kamenoloma
4.2.	Visina mjesta uzorkovanja	2 m
4.3.	Učestalost integriranja podataka	mjesečno
4.4.	Vrijeme uzorkovanja	mjesečno

VR 01 - sjeverno od kamenoloma (RI-cesta)

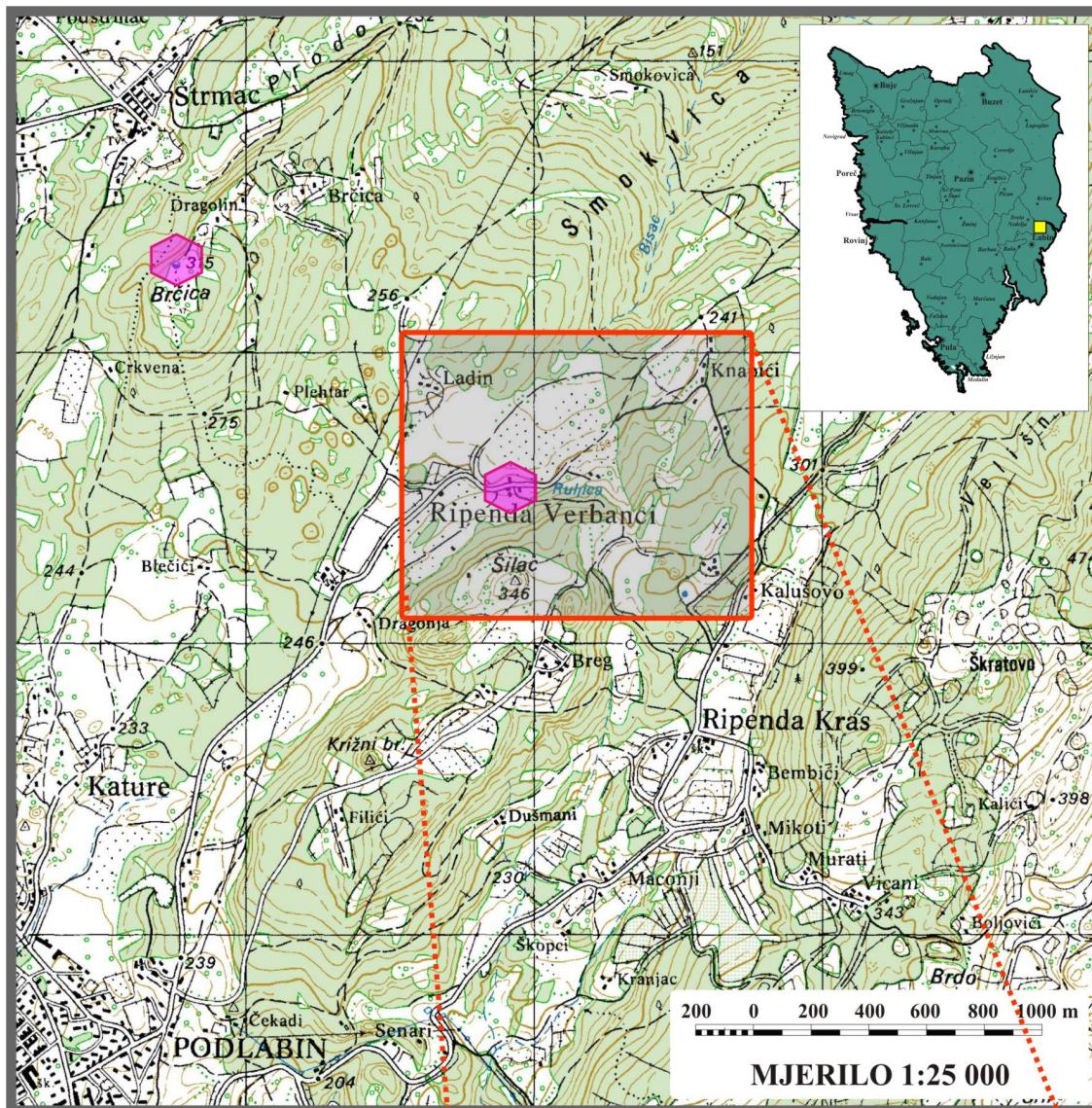
Područje mjeranja:
Kamenolom "Vranja"

- - područje proizvodnje (eksploatacije)
- - pozicija mjeranja ukupne taložne tvari

Kamenolom "Vranja"
 - eksploracijsko polje

- zalihe rezervi

VR 02 - jugozapadno od kamenoloma (RI-naselje)

Područje mjerena:
Termoelektrane Plomin

-pozicija mjerena
automatske stanice

